

Torsdag den 24. maj 2012 (D)

1

87. møde

Torsdag den 24. maj 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om indgåelse af protokol til ændring af dobbeltbeskatningsoverenskomsten mellem Danmark og Brasilien.

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 18.04.2012. Betænkning 09.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Ungarn.

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 18.04.2012. Betænkning 09.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 122 A:

Forslag til lov om ændring af lov om registrering af køretøjer, registreringsafgiftsloven og forskellige love om energiafgifter. (Hæftelse m.v. for registreringsafgift, regler om nummerpladeoperatører og teknisk justering af energiafgifter).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(2. behandling 22.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 122 B:

Forslag til lov ændring af lov om registrering af køretøjer. (Justering af priser for registrering af køretøjer og nummerplader m.v.).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(2. behandling 22.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser. (Obligatorisk digital kommunikation ved ansøgning om optagelse på videregående uddannelser og adgang til delegation af kompetence).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 22.03.2012. Betænkning 08.05.2012. (Omtrykt). 2. behandling 22.05.2012).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Størrelsen af grundvederlag til ministre og beregning af ministres eftervederlag).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 13.04.2012. 1. behandling 26.04.2012. Betænkning 09.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om barseludligningsloven. (Fællesopkrævning af bidrag til Barsel.dk, ophævelse af lovfastsatte satser for refusionsstørrelse, refusionsperioden og bidrag, indførelse af klageadgang m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betænkning 16.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ændring af lov om Ligebehandlingsnævnet. (Chikanesager, udpegning af formandskabet m.m.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betænkning 16.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge, lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. (Mindre intensiv indsats, udvidelse af Beskæftigelsesrådets opgaver m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 11.04.2012. 1. behandling 20.04.2012. Betænkning 16.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om en 2-årig forsøgsordning om jobpræmie til konstanthjælpsmodtagere med langvarig ledighed m.v.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 18.04.2012. 1. behandling 27.04.2012. Betænkning 16.05.2012. 2. behandling 22.05.2012. Ændringsforslag nr. 1-3 af 23.05.2012 til 3. behandling af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen)).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 115:

Forslag til lov om ændring af selskabsloven, årsregnskabsloven og lov om værdipapirhandel m.v. (Øget adgang til oplysninger om ihændeleveraktier for offentlige myndigheder og ændring af betaling for regnskabskontrollen med visse virksomheder).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 21.03.2012. 1. behandling 27.03.2012. Betænkning 10.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om skibes besætning, lov om maritime uddannelser og lodslov. (Tilpasninger som følge af ressortoverførsler på områderne vedrørende de maritime uddannelser og lodsning).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betænkning 10.05.2012. 2. behandling 22.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om Vækstfonden. (Vækstfondens mulighed for at optage lån til finansiering af sine aktiviteter). Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn). (Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betækning 10.05.2012. 2. behandling 22.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsforeninger m.v., lov om finansiel virksomhed, skattekontrolloven, aktieavancebeskatningsloven og kursgevinstloven. (Indførelse af værdipapirfonde og selskaber for investering med kapital, der er variabel, (SIKAV'er) og regler om indberetning af afkast fra værdipapirfonde m.v.). Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betækning 10.05.2012).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution. Af udenrigsministeren (Villy Søvndal). (Fremsættelse 11.04.2012. 1. behandling 17.04.2012. Betækning 16.05.2012).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om Dansk Institut for Internationale Studier. Af udenrigsministeren (Villy Søvndal). (Fremsættelse 11.04.2012. 1. behandling 17.04.2012. Betækning 16.05.2012).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet m.v.). Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 20.04.2012. Betækning 16.05.2012).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 148:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Klimalokalplaner og forenkling af loven). Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 20.04.2012. Betækning 16.05.2012).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. (Miljømål, servicemål, vedvarende energi). Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 20.04.2012. Betækning 16.05.2012).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om udendørs hold af svin. (Ændring af revisionsbestemmelse). Af fødevarerministeren (Mette Gjørskov). (Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betækning 09.05.2012).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om Det Etske Råd. (Digital ansøgning om tilskud til lægemidler, organisatorisk ændring af embedslægeinstitutionerne, ændring af Sundhedsstyrel-

sens plejehjemstilsyn m.v., nedlæggelse af Det Nationale Forebyggelsesråd samt ændring af sekretariatet for Det Etske Råd). Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Pia Olsen Dyhr, fg.). (Fremsættelse 14.03.2012. 1. behandling 29.03.2012. Betækning 15.05.2012. (Omtrykt). Ændringsforslag nr. 4 af 23.05.2012 uden for betænkningen af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag)).

22) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 77:

Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe tilslutningspligt og forblivelsespligt til en bestemt energiform. Af Leif Mikkelsen (LA) m.fl. (Fremsættelse 17.04.2012).

23) Forhandling om redegørelse nr. R 13:

Klima-, energi- og bygningsministerens energipolitiske redegørelse 2012. (Anmeldelse 09.05.2012. Redegørelsen givet 09.05.2012. Meddelelse om forhandling 09.05.2012).

24) Forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til klima-, energi- og bygningsministeren om regeringens energipolitiske initiativer. Af Steen Gade (SF), Lars Christian Lilleholt (V), Pernille Rosenkrantz-Theil (S), Mikkel Dencker (DF), Rasmus Helveg Petersen (RV), Per Clausen (EL), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF). (Anmeldelse 09.05.2012. Fremme 11.05.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 29. maj 2012).

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 65:

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af en uvildig undersøgelse af effekten af vandmiljøplanerne. Af Mette Bock (LA) m.fl. (Fremsættelse 10.04.2012).

26) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 79:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede sikkerhedsbestemmelser og indførelse af ny teknologi til sikring af asfalt- og vejarbejdere. Af Henning Hyllested (EL) m.fl. (Fremsættelse 17.04.2012).

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om levetidsforlængelse for DSB's IC3-togsæt. Af Henning Hyllested (EL) m.fl. (Fremsættelse 13.04.2012).

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om omstrukturering af ordningen om rejsetidskompensation gældende for jernbanerejser. Af Henning Hyllested (EL) m.fl. (Fremsættelse 30.03.2012).

29) 1. behandling af lovforslag nr. L 190:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Regulering af grundvederlaget, modregning i eftervederlaget det første år, optjening af beløb til efteruddannelse m.v., forhøjelse af pensionsalder for egenpension m.v.). Af Mogens Lykketoft (S), Søren Espersen (DF), Marianne Jelved (RV), Holger K. Nielsen (SF), Per Clausen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lars Barfoed (KF). (Fremsættelse 15.05.2012).

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 91:

Forslag til folketingsbeslutning om en nyordning af folketingsmedlemmers vederlagsordning og nedsættelse af en lønkommission.

Af Kristian Jensen (V) m.fl.

(Fremsættelse 15.05.2012).

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, og for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om indgåelse af protokol til ændring af dobbeltbeskatningsoverenskomsten mellem Danmark og Brasilien.

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 18.04.2012. Betænkning 09.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

Kl. 10:00

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 121:

Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Danmark og Ungarn.

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 18.04.2012. Betænkning 09.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

Kl. 10:01

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 122 A:

Forslag til lov om ændring af lov om registrering af køretøjer, registreringsafgiftsloven og forskellige love om energiafgifter. (Hæftelse m.v. for registreringsafgift, regler om nummerpladeoperatører og teknisk justering af energiafgifter).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(2. behandling 22.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:02

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 108 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 122 B:

Forslag til lov ændring af lov om registrering af køretøjer. (Justering af priser for registrering af køretøjer og nummerplader m.v.).

Af skatteministeren (Thor Möger Pedersen).

(2. behandling 22.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:03

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 59 (S, RV, SF, EL og 1 V (fejlafstemning)), imod stemte 50 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Størrelsen af grundvederlag til ministre og beregning af ministres eftervederlag).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 13.04.2012. 1. behandling 26.04.2012. Betænkning 09.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

Kl. 10:04

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 97:

Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser. (Obligatorisk digital kommunikation ved ansøgning om optagelse på videregående uddannelser og adgang til delegation af kompetence).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 29.02.2012. 1. behandling 22.03.2012. Betænkning 08.05.2012. (Omtrykt). 2. behandling 22.05.2012).

Kl. 10:03

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:04

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af lov om barseludligningsloven. (Fællesopkrævning af bidrag til Barsel.dk, ophævelse af lovfastede satser for refusionsstørrelse, refusionsperioden og bidrag, indførelse af klageadgang m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betænkning 16.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

Kl. 10:05

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 109 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 10:05

skæftigelsesindsats. (Mindre intensiv indsats, udvidelse af Beskæftigelsesrådets opgaver m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 11.04.2012. 1. behandling 20.04.2012. Betænkning 16.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

Kl. 10:06

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 111 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 10:06

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:06

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 110 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge, lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og lov om ansvaret for og styringen af den aktive be-

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om en 2-årig forsøgsordning om jobpræmie til kontanthjælpsmodtagere med langvarig ledighed m.v.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 18.04.2012. 1. behandling 27.04.2012. Betænkning 16.05.2012. 2. behandling 22.05.2012. Ændringsforslag nr. 1-3 af 23.05.2012 til 3. behandling af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen)).

Kl. 10:07

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:07

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1-3 af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen) som vedtaget.

De er vedtaget.

Forhandling**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig om lovforslaget?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:08

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 124:**Forslag til lov om ændring af lov om skibes besætning, lov om maritime uddannelser og lodslov. (Tilpasninger som følge af res-sortoverførsler på områderne vedrørende de maritime uddan-nelser og lodsning).**

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betænkning 10.05.2012. 2. behandling 22.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:09

Afstemning**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stem-mes.

Det ser rigtig nok ud – afstemningen slutter.

For stemte 60 (S, RV, SF og EL), imod stemte 51 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 115:**Forslag til lov om ændring af selskabsloven, årsregnskabsloven og lov om værdipapirhandel m.v. (Øget adgang til oplysninger om ihændeleveraktier for offentlige myndigheder og ændring af betaling for regnskabskontrollen med visse virksomheder).**

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 21.03.2012. 1. behandling 27.03.2012. Betænkning 10.05.2012. 2. behandling 22.05.2012).

Kl. 10:08

Forhandling**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:09

Afstemning**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stem-mes.

Afstemningen slutter.

For stemte 106 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Forhandling**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:09

Afstemning**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stem-mes.

Afstemningen slutter.

For stemte 111 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 126:**Forslag til lov om ændring af lov om Vækstfonden. (Vækstfon-dens mulighed for at optage lån til finansiering af sine aktivite-ter).**

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 28.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betænkning 10.05.2012. 2. behandling 22.05.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:10

Forhandling**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 10:10

Afstemning**Anden næstformand** (Søren Espersen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stem-mes.

Afstemningen slutter.

For stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsforeninger m.v., lov om finansiel virksomhed, skattekontrollen, aktieavancebeskatningsloven og kursgevinstloven. (Indførelse af værdipapirfonde og selskaber for investering med kapital, der er variabel, (SIKAV'er) og regler om indberetning af afkast fra værdipapirfonde m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 19.04.2012. Betænkning 10.05.2012).

Kl. 10:11

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:11

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-18, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 154:

Forslag til lov om Institut for Menneskerettigheder – Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution.

Af udenrigsministeren (Villy Søvndal).

(Fremsættelse 11.04.2012. 1. behandling 17.04.2012. Betænkning 16.05.2012).

Sammen med dette punkt foretages:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om Dansk Institut for Internationale Studier.

Af udenrigsministeren (Villy Søvndal).

(Fremsættelse 11.04.2012. 1. behandling 17.04.2012. Betænkning 16.05.2012).

Kl. 10:11

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at da vi havde det her til første behandling i Folketinget, var vi i Dansk Folkeparti meget betænkkelige ved de her ændringer, der sker i forhold til en øget bevågenhed omkring Institut for Menneskerettigheder. Det er jo sådan, at det er en del af udmøntningen af regeringsgrundlaget fra oktober 2011, »Et Danmark der står sammen«.

Med den del af lovændringen, som er indeholdt i L 154, er der lagt op til, at det bliver en selvejende institution, og at den kommer ind under den offentlige forvaltning. Så står der i øvrigt i ministerens kommentarer, at det sker for at understrege en forventning om udøvelse af god forvaltningsskik, ansvarlighed og åbenhed. Hvis vi kigger på, hvordan det er foregået i Institut for Menneskerettigheder, og de sager, der har været om bevidst svindel og bevidst fiktive konti med fiktive projekter for at dække over svigagtigheder omkring instituttets offentlige tilskud, er det selvfølgelig en provokation, at man vælger – et flertal her i Folketinget – at give en ekstra bevilling på 10 mio. kr. til Institut for Menneskerettigheder.

Venstre har haft et samråd i Udenrigsudvalget om Institut for Menneskerettigheder, og Dansk Folkeparti har haft et samråd i Finansudvalget om Institut for Menneskerettigheder. Det går ganske fint i tråd med det lovforslag, der nu er fremsat, hvor man så lægger op til et øget tilskud og en øget støtte til Institut for Menneskerettigheder. Vi har som sagt også ved førstebehandlingen meddelt, at vi ikke kan støtte det her lovforslag, og derfor er det selvfølgelig også en fejl, når der står i betænkningen, at Dansk Folkeparti støtter det her lovforslag. Vi har for længst meddelt Folketinget, at vi naturligvis ikke støtter det her lovforslag, og det er også noget, der vil blive ændret i betænkningen i forhold til tredjebehandlingen, når den senere kommer.

Kl. 10:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ja tak. Hr. Christian Juhl har bedt om ordet. Hr. Christian Juhl som ordfører, værsgo.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg skal ikke gøre det langt. Jeg skal heller ikke kommentere Dansk Folkepartis forhold til menneskerettigheder. Jeg skal dog blot gøre opmærksom på, at vi har stillet et ændringsforslag til lovforslag

nr. L 154. Der er en svaghed i det ellers udmærkede grundlag for Institut for Menneskerettigheder, nemlig det, at det ikke er klart nok, at de selvfølgelig også skal arbejde med kollektive rettigheder. Det er jo sådan, at oprindelige folks rettigheder er kollektive. Faglige rettigheder er kollektive, og det vil sige, at de dækker en gruppe af mennesker og ikke kun enkeltindivider. Derfor er det vigtigt, at vi udvider grundlaget for Institut for Menneskerettigheder til også at gælde kollektive rettigheder. Så jeg vil anbefale det store Ting at stemme for vores ændringsforslag.

Kl. 10:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig? Fru Sara Olsvig.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Sara Olsvig (IA):

Tak. Jeg vil også bare fra Inuit Ataatigiit sige, at vi er rigtig glade for den tilføjelse, som Enhedslisten har ønsket, nemlig at det her lovforslag også skal indeholde den finesse, som handler om kollektive rettigheder. Det er helt rigtigt, som Enhedslistens ordfører siger, at kollektive rettigheder specielt for oprindelige folk er af rigtig, rigtig stor betydning. Den nye deklaration om oprindelige folks rettigheder anerkender de kollektive rettigheder, hvilket specielt den form for samfund, som oprindelige folk repræsenterer, har rigtig brug for anerkendelse af.

Samtidig vil jeg også sige, at jeg er rigtig glad for, at vi har fået ind i betænkningen, at der bliver en mulighed for senere, hvis Grønland beslutter det, at loven også bliver anordnet for Grønland, og at Grønland muligvis, hvis det besluttet i Grønland, også kommer til at lave et råd for menneskerettigheder, som så også kan få en repræsentant i instituttets bestyrelse. Jeg håber, at det også kommer igennem ved tredjebehandlingen. Tak.

Kl. 10:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:16

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om ændringsforslagene til L 154.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af udvalget?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (IA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 9 (EL og IA), imod stemte 102 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af udvalget, eller om ændringsforslag nr. 4 af udvalget?

De er vedtaget.

Der er ingen ændringsforslag til L 155.

Jeg foreslår herefter, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 20.04.2012. Betænkning 16.05.2012).

Kl. 10:18

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Jørn Dohrmann som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Tak for det. Vi vil egentlig blot gøre opmærksom på, hvorfor vi vil stemme nej til det her forslag. Det er jo, fordi vi havde jo ønsket at få forslaget delt, men det mente man så ikke at der var behov for. Det, vi mener er problemet her, er, at man ikke fuldt ud har afdækket, om den sagsbehandlingstid, der er ved Naturklagenævnet, bliver længere, ved at man sætter gebyret ned fra de 3.000 kr. til de 500 kr. og dermed får flere klagesager ind. Derfor vil vores opfordring jo være, at man selvfølgelig stemmer nej til det her, når man ikke samtidig sørger for at få afkortet behandlingstiden i Naturklagenævnet. Så derfor er vi desværre nødt til at sige nej til det her.

Kl. 10:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:19

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-6, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 10:22

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 148:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Klimalokalplaner og forenkling af loven).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 20.04.2012. Betænkning 16.05.2012).

Kl. 10:19

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Jan E. Jørgensen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Kommunerne får nu mulighed for at vedtage klimalokalplaner, og det er godt. Det er selvfølgelig ærgerligt, at der skulle om ikke lig på bordet, så i hvert fald vand i kælderen, før vi her i Folketinget gav kommunerne den mulighed, men nu er den der, og det er godt. Det bakker Venstre op om, og vi støtter det hundrede procent.

Vi har imidlertid sammen med De Konservative stillet to ændringsforslag. Det ene ændringsforslag vedrører noget så teknisk, som hvad der skal stå i planloven om lovlige planmæssige begrundelser. Og det er sådan set ikke os selv, der har været geniale; det er baseret på høringsvar, vi har fået fra så kompetente mennesker som Danske Advokater, Landbrug & Fødevarer, Fritidshusejernes Landsforening og professor Helle Tegner Anker fra Københavns Universitet. De har påpeget, at det lovteknisk er noget sjusk, at man nu i planloven nævner, at en lokalplan eksempelvis kan være begrundet i klimahensyn, men ikke nævner de andre lovlige planlægningsmæssige begrundelser, som jo fremover også vil være det, som lokalplaner kommer til at handle om, nemlig det æstetiske hensyn og de andre hensyn, som allerede i dag er det, som afgør, om vi laver lokalplaner eller ej.

Vi synes, det er rigtig ærgerligt, at man ikke fra miljøministerens side vil tage de her høringsvar seriøst og gå ind og ændre på det, men bare blankt afviser det. Jeg synes også, det er ærgerligt, at et politisk flertal herinde formentlig om lidt blankt vil afvise vores ændringsforslag. Den eneste begrundelse, vi kan se for det, er, at ændringsforslaget er stillet af V og K, og så stemmer man bare pr. automatik imod.

Det andet ændringsforslag går på, at man med vedtagelsen af det her lovforslag fremover vil gøre det muligt for forvaltningen, altså embedsmænd i en kommune, ikke bare at fremsætte nye forslag til lokalplan, men såmænd også at vedtage dem. Det synes vi er betænkeligt, og derfor har vi fra Venstre og Konservatives side stillet forslag om, at man altså kun kan delegere ned fra kommunalbestyrelsen til udvalg, hvor der sidder politikere, men altså ikke kan delegere helt ud til forvaltningen.

Men vi må konstatere, at et politisk flertal herinde åbenbart synes, det er helt uproblematisk at lade embedsmænd få mulighed for fremover at bestemme, hvad der skal stå i lokalplaner osv. i landets kommuner.

Kl. 10:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig? Hr. Jørn Dohrmann fra Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Igen har der jo været en god retorik. Før valget er der blevet sagt, at man gerne vil sikre det brede samarbejde, men når det så kommer til udvalgene, hvor vi egentlig skal samarbejde og blive enige om, hvad der skal stå i loven i den endelige vedtagelse, er samarbejdet lidt væk.

Vi er enige med Venstre og Konservative i, at det, der er det rigtige at gøre her, er, at uddelegere det til kun udvalgene. Så er vi sikre på, at de lokale politikere bliver medinddraget. Nu lægger man op til, at der faktisk kan uddelegeres til en embedsmand på et tilfældigt område. Med et politisk flertal i de enkelte byråd kan man på den måde egentlig tilsidesætte de mindre partier, så de ikke har nogen indflydelse eller mulighed for at kontrollere, hvad der foregår i kommunalbestyrelsen. Det mener vi er en skævvridning af demokratiet.

Vi vil gerne sikre den demokratiske ret, også til de mindre partier. Derfor kan vi se en del uklarheder i det lovforslag, som er fremsat her. Derfor er vi indstillet på at sige nej til det, der er lagt op til her. Tak.

Kl. 10:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:24

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (V og KF), tiltrådt af et mindretal (DF og LA). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 51 (V, DF, LA og KF), imod stemte 56 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af udvalget? Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (V og KF), tiltrådt af et mindretal (DF og LA). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 51 (V, DF, LA og KF), imod stemte 59 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslag nr. 3 er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 4-7, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Jeg foreslår, at forslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 149:

Forslag til lov om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. (Miljømål, servicemål, vedvarende energi).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 20.04.2012. Betænkning 16.05.2012).

Kl. 10:25

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om udendørs hold af svin.

(Ændring af revisionsbestemmelse).

Af fødevareministeren (Mette Gjerskov).

(Fremsættelse 29.03.2012. 1. behandling 13.04.2012. Betænkning 09.05.2012).

Kl. 10:26

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om Det Etske Råd. (Digital ansøgning om tilskud til lægemidler, organisatorisk ændring af embedslægeinstitutionerne, ændring af Sundhedsstyrelsens plejehjemstilsyn m.v., nedlæggelse af Det Nationale Forebyggelsesråd samt ændring af sekretariatet for Det Etske Råd).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Pia Olsen Dyhr, fg.).

(Fremsættelse 14.03.2012. 1. behandling 29.03.2012. Betænkning 15.05.2012. (Omtrykt). Ændringsforslag nr. 4 af 23.05.2012 uden

for betænkningen af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag)).

Kl. 10:26

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ønsker nogen at udtale sig? Fru Sophie Løhde, Venstre.

Kl. 10:26

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

I Venstre vil vi gerne være med til at påtage os et ansvar for de nødvendige effektiviserings- og prioriteringsinitiativer på statens område, men vi undrer os bare over, at en regering, der påstår, at den gerne vil samarbejde bredt, ikke er interesseret i så meget andet end at samarbejde med sig selv.

Derudover må jeg konstatere, at man kan være temmelig forundret over, at de regeringspartier, som før valget havde meget travlt med at påstå, at de kerede sig om landets yderområder, nu er i fuld gang med en forstærket centralisering af de statslige arbejdspladser omkring København og de større byer. Regeringen foreslår, at embedslægeinstitutionerne nu skal reduceres fra fem institutioner til tre, men i stedet for at placere de statslige arbejdspladser uden for de store byer, vil regeringen nu samle embedslægeinstitutionerne i henholdsvis København og Danmarks sjette og syvende største byer.

Før valget skrev Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti ellers i et fælles udspil ved navn »Aktiv hjælp til yderområderne«, at de ville »sikre flere statslige arbejdspladser uden for de store byer«. Vi tager den lige igen: sikre flere statslige arbejdspladser uden for de store byer. Ordene hænger jo ganske enkelt ikke sammen med regeringens handlinger i dag, og som på så mange andre områder løber man nu fra alt det, man lovede før valget. Siden valget har vi jo måttet konstatere, at regeringen på stort set alle områder ikke har lavet andet end at flytte statslige arbejdspladser til de større byområder, selv om man lovede noget andet. Jeg må sige, at det gode ministerium for landdistrikter tilsyneladende er oprettet af navn, i hvert fald ikke af gavn.

I modsætning til regeringen er vi i Venstre optagede af at skabe et Danmark i bedre balance. Det er også bevæggrund for, at vi har stillet et ændringsforslag til lovforslaget, som indebærer, at der i forbindelse med den organisatoriske ændring af embedslægeinstitutionerne tages regionale hensyn ved effektiviseringer af eksisterende offentlige arbejdspladser, hvorved embedslægeinstitutionerne som udgangspunkt placeres uden for Danmarks ti største byområder. Vi mener f.eks., at man med fordel kunne overveje at placere de to embedslægeinstitutioner vest for Storebælt i henholdsvis Ribe og Høbro. Vi håber derfor, at alle de mange folketingsmedlemmer her i Folketingssalen vil stå ved de ord, som de har sagt så mange steder, når de har været ude at lave valgkampen lokalt, nemlig at de rent faktisk kerer sig om yderområderne, og at de vil se på, når statslige arbejdspladser skal omplacere, at disse så bliver placeret uden for de større byområder.

Derudover vil vi samtidig bede om, at lovforslaget kommer tilbage i udvalget til en fornyet udvalgsbehandling.

Endelig skal jeg om de af ministeren stillede ændringsforslag inden for betænkningen meddele, at vi kan støtte indholdet af dem, men at vi stemmer gult til ministerens ændringsforslag inden for betænkningen, da finansieringen jo er fundet i regeringens og Enhedslistens lille cigarkasse, også kaldet pulje til nye initiativer, der er en del af finansloven, og som dermed også indeholder stigende skatter og afgifter for mere end 5 mia. kr. Dette er vi ikke enige i, og derfor stemmer vi gult til de af ministeren stillede ændringsforslag, og så håber vi samtidig, at folketingsmedlemmerne vil tænke sig om og

huske deres løfter i forbindelse med det af Venstre stillede ændringsforslag.

Kl. 10:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Jens Henrik Thulesen Dahl som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Regeringen vil effektivisere og er derfor fremkommet med forskellige løsninger på, hvordan det kan lade sig gøre. Der skal ske en tilpasning af økonomien over de næste år. Derfor er det også vigtigt at se på, hvor en effektivisering vil kunne give en besparelse uden at påvirke vores sundhedsvæsen.

Mange af disse tiltag i L 110 kan vi i Dansk Folkeparti godt være enige med regeringen i, blot havde vi vores betænkeligheder med de uanmeldte tilsynsbesøg på plejehjemmene. Vi mener, det er vigtigt, at vi sikrer, at vi ikke glemmer de svageste borgere, og derfor holder et vågent øje med, hvordan det vil gå. Embedslægerne har flere gange fundet fejl på plejehjemmene som forkert medicindosering og problemer med hygiejnen, så det er jo ikke lige her, vi vil foreslå en besparelse.

De kommunale plejehjemstilsyn blev reduceret i 2010, og reducerer vi endnu en gang, kan vi risikere endnu en gang at høre historier om ældre, der ikke bliver passet og plejet ordentligt. Derfor er vi glade for, at ministeren nu har ændret dette i lovforslaget.

Lovforslaget går også ud på at ændre embedslægeinstitutionen, så den fremover skal være tre steder i Danmark. Og her støtter vi i Dansk Folkeparti Venstres ændringsforslag om, at selve institutionerne skal lægges uden for de ti største byer i Danmark. Vi ser efterhånden tit, at man nedlægger statslige institutioner i vores provins og på den måde er med til at affolke byerne samt nedlægge en masse arbejdspladser. Der er i forvejen trængsel i både København og de øvrige store byer, så nu er det, vi skal sikre, at trafikken går den anden vej. Derfor støtter vi Venstres ændringsforslag.

Kl. 10:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:31

Afstemning

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg vil allerede nu sige, at der bliver en ekstra afstemning i forhold til det, vi havde regnet med. Der bliver nemlig stemt om både ændringsforslag nr. 1 og nr. 2. Det vender vi lige tilbage til, men man må ikke sådan lige gå.

Der stemmes nu om ændringsforslag nr. 1, fremsat af et mindretal (V) og tiltrådt af et mindretal (DF). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 47 (V, DF og LA), imod stemte 63 (S, RV, SF, EL og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslag nr. 1 er forkastet.

Så stemmes der om ændringsforslag nr. 2, der er tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Venstre). Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 74 (S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 36 (V, LA (ved en fejl) og 2 (DF) (ved en fejl)).

Ændringsforslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Venstre)?

Det er vedtaget.

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 4 uden for betænkningen af ministeren for sundhed og forebyggelse som vedtaget.

Det er også vedtaget.

Der er stillet et forslag om, at lovforslaget nu henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 77:

Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe tilslutningspligt og forblivelsespligt til en bestemt energiform.

Af Leif Mikkelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 17.04.2012).

Kl. 10:35

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet, og det er klima-, energi- og bygningsministeren, der kommer først. Værsgo til ministeren.

Kl. 10:35

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Mange tak. Også tak til Liberal Alliance for forslaget. Jeg synes, det er udmærket, at vi får lejlighed til at drøfte varmeplanlægningen – fjernvarmeudbygningen og omstillingen til mere vedvarende energi. Regeringen og aftaleparterne ved energiaftalen 2012 deler Liberal Alliances bekymring over de høje varmepriser, men det er ikke vores opfattelse fra regeringens side, at denne problematik løses ved afskaffelse af tilslutnings- og forblivelsespligten. Ganske få værker har urimelig høje priser, men det skal der findes en anden løsning på.

Jeg vil derfor nu kort resumere Liberal Alliances forslag. Så vil jeg belyse de gældende regler, og endelig vil jeg gøre rede for regeringens holdning til forslaget og for, hvordan vi kan finde en bedre løsning til at tackle de høje varmepriser.

Liberal Alliances forslag er at afskaffe tilslutningspligt og forblivelsespligt til kollektiv varmforsyning. Formålet hermed er efter forslagens bemærkninger at sikre det frie valg af energiformer for borgerne, også når det gælder varmforsyning. Liberal Alliance begrundet forslaget med bl.a. et tilslutningsprojekt i Silkeborg Kommune, som skulle være gennemført på trods af stor modstand fra de berørte husstande, og situationen i Skævinge, hvor der er tilslutningspligt til et af E.ON's værker, som har meget høje varmepriser.

Tilslutningspligt indebærer, at ejerne af ejendommene i et kollektivt forsynet område skal bidrage økonomisk til det kollektive varmforsyningsanlæg. Pligten betyder ikke, at der også aftages varme. Det er stadig tilladt, at der anvendes andre varmesystemer. Forplig-

telsen kaldes tilslutningspligt for de ejendomme, der ikke er tilsluttet den kollektive forsyning endnu. Pligten kaldes forblivelsespligt for ejendomme, der allerede er tilsluttet den kollektive forsyning, og som så bliver forpligtet til at forblive tilsluttet. For eksisterende bebyggelse er tilslutningsfristen 9 år, fra en kommunalbestyrelse har givet påbud om tilslutningspligt, og det giver så god tid til at afskrive det eksisterende opvarmningssystem, som man har i sit hus. I situationer, hvor kollektiv forsyning er uhensigtsmæssig eller det er urimeligt at kræve en bygning tilsluttet, skal der selvfølgelig ikke være tilslutningspligt, og det er der heller ikke. Der er f.eks. undtagelser for lavenergihuse og for bygninger med vedvarende energianlæg, f.eks. solvarmeanlæg, varmepumper eller træpillefyr, og pensionister kan heller ikke pålægges tilslutningspligt.

Men jeg vil egentlig gerne benytte lejligheden til at reklamere for den kollektive varmeforsyning. Kollektiv varmeforsyning er generelt billig, energieffektiv og miljøvenlig. Langt det meste fjernvarme produceres sammen med el, og det sparer rigtig meget brændsel. Det har resulteret i, at det danske energiforbrug er 10-12 pct. lavere, end det ellers ville været. Kollektive varmesystemer kræver dog store investeringer i etablering af værk og varmeledninger til forbrugerne. Når et område skal overgå fra individuel til kollektiv forsyning eller skal konvertere fra naturgasforsyning til fjernvarme, kan det derfor være afgørende for gennemførelse af omstillingen, at der kan sikre et varmegrundlag og lave varmepriser. Det er det, der bliver opnået med tilslutnings- og forblivelsespligt.

Det er imidlertid også sådan, at før der kan træffes beslutning om tilslutningspligt, skal det belyses, hvad det prismæssigt set ville betyde for borgerne, hvis området var individuelt forsynet, og hvis det så blev kollektivt forsynet. En kommune vil typisk ikke beslutte at pålægge tilslutningspligt, når kollektiv forsyning ikke også har økonomiske fordele for forbrugerne. Fjernvarme er helt typisk billigere end individuel opvarmning med olie eller naturgas.

Her kommer, synes jeg sådan set, den vigtigste del af mit indlæg i dag. Den gennemsnitlige fjernvarmeforbruger betalte sidste år godt 13.000 kr. for at opvarme et typisk parcelhus. Den tilsvarende parcelhusejer med et naturgasfyr betalte 19.000 kr., og oliefyrskunden betalte hele 29.000 kr., altså mere end dobbelt så meget som den parcelhusejer, som havde fjernvarme. Så forbrugerne efterspørger fjernvarme. Det er årsagen til, at så mange kommuner nu arbejder aktivt for, at hele bydele og forstadsområder skal konvertere fra individuel naturgas til fjernvarme. Jeg tror endda også, at jeg tør sige det endnu stærkere. Jeg tror, at forbrugernes økonomi i langt, langt de fleste tilfælde vil være bedst tjent med ikke at afskaffe tilslutningspligten. For hvis man ophæver den eller forblivelsespligten, kan det afstedkomme færre varmeforbrugere og dermed stigende varmepriser for de resterende forbrugere.

Kl. 10:40

Men hvad kan man så gøre for at tackle de højere varmepriser de få steder, hvor det er et problem? Jeg mener faktisk her, at vores energiaftale fra den 22. marts 2012 er kommet med en udmærket løsning. Vi vil tilgodese de 35 værker med de højeste varmepriser, heriblandt værket i Skævinge, ved at give dem mulighed for at etablere en 1-MW-biomassekedel, og dette vil på grund af afgiftsfordelen have lavere varmepriser til følge. Denne del af energiaftalen er udmøntet i lovforslag nr. L 183, som blev førstebehandlet den 10. maj 2012.

Forslaget om at tilgodese de mest trængte værker bygger desuden på et løsningsforslag fra selve branchen repræsenteret af Dansk Fjernvarme og Foreningen Danske Kraftvarmewærker. Disse brancheorganisationer har den 7. september 2011 offentliggjort rapporten »Redningsplan – små dyre naturgasfyrede fjernvarmewærker«. Hovedkonklusionen i rapporten er, at mindre biomassekedler kombineret med solvarme samt i nogle tilfælde flere forbrugere er det vigtigste tiltag til at opnå lavere varmepriser de steder, hvor der er et pro-

blem. Formålet med L 183 er bl.a., at denne løsning kan gennemføres for disse værker.

Jeg er overbevist om, at det er bedre at lave målrettede løsninger, der understøtter initiativer fra selve branchen, end at afskaffe et instrument, der generelt sikrer lavere priser, større energieffektivitet og miljøvenlig varmeforsyning til alle forbrugere.

Kl. 10:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 10:41

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg vil egentlig gerne stille energiministeren et spørgsmål. Ministeren sagde i hvert fald ordret i sin tale i begrundelsen for, hvorfor man ikke vil støtte det her beslutningsforslag, at forbrugerne efterspørger fjernvarme. Det var sådan en konstatering fra ministerens side. Jeg synes jo bare, det måske giver anledning til et spørgsmål, for hvis man kigger på det betækningsbidrag, der er til det her beslutningsforslag, så kan man se, at et af de steder, hvor der er de helt store planer om de her tvangstilslutninger, jo er ved Silkeborg, nemlig i de her tre byer, der ligger rundt om Silkeborg, altså Funder Kirkeby, Funder og Lysbro, og der har 771 husstande ud af 950 skrevet under på en klage, fordi de ikke ønsker den her tvangstilslutning. Hvordan synes ministeren det hænger sammen med påstanden om, at forbrugerne ønsker den her fjernvarme, når virkeligheden er, at så massivt et flertal af dem, der bor i et område, hvor man så udmønter den her lovgivning, ønsker det diametralt modsatte?

Kl. 10:42

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 10:42

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Nu er det jo sådan, som det sikkert vil være spørgeren bekendt, at hele varmeplanlægningen og effektueringen myndighedsmæssigt af varmeområdet ligger på kommunalt niveau, og derfor er det svært for mig at gå ind i helt konkrete sager. Jeg kan dog forstå, at der har været en diskussion om, at det skulle koste helt op til 100.000 kr. i det pågældende område, og jeg forstår, at den kampagne, der er blevet lagt ud, i virkeligheden handler om et kampagnetilbud på 35.000 kr. Så nogle gange flyver der også lidt misinformation rundt i luften på det her område.

Det, vi diskuterer i dag, er, om vi skal miste et af de vigtigste redskaber i varmeplanlægningen i Danmark, nemlig at man kan lave en kollektiv varmeforsyning, der alt andet lige er langt billigere og langt bedre. Det kræver jo, at man kan samle en kritisk masse af beboere og gøre det for, for hvis ikke man har det, ender det jo med, at det er en lillebitte minoritet, der kan bestemme, at den store majoritet ikke skal have billigere fjernvarme.

Kl. 10:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes ikke, ministeren reflekterer særlig meget over virkelighedens verden, hvor vi kan se, at de her berømte ejendommejere i den grad bliver tvunget ind i noget, som de ikke ønsker. Ministeren brugte jo som argument, at borgerne ønsker fjernvarme. Det er bare der, jeg stiltørdigt påpeger, at det gør de jo ikke, når noget, der ligner et

massivt flertal i et berørt område, siger, at de bestemt ikke ønsker det. Men lad nu det ligge, for jeg har et spørgsmål mere.

Mange af dem, som nu ser ud til at miste deres naturgas, f.eks. via DONG eller andre, kan så, nu de får et lovkrav om, at de skal på fjernvarme, se frem til at få en bøde for at gå væk fra naturgas. Jeg tror, det er omkring 7.000 kr., som man kan se frem til i bøde. Så ikke nok med, at man som ejendomsejer bliver tvunget væk fra det nye naturgasfyr, man har købt for måske ganske få år siden, men samtidig får man også en bøde for at gå væk fra sin naturgas. Hvordan synes energiministeren det passer ind i et almindeligt sundt perspektiv?

Kl. 10:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 10:44

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Jeg er ikke sikker på, jeg ved, hvad det er for en bøde, spørgeren henviser til. Men som jeg nævnte i min indledning, er der altså tale om en overgangsperiode på 9 år. Det er ikke sådan, at man skal hoppe direkte på fjernvarmen, når den bliver etableret. Man har mulighed for netop at afskrive de anlæg, man måtte have – om det så er naturgas, oliefyr eller træpillefyr. Det er jo et ønske, vi har bredt, også i forbindelse med det nye energiforlig, altså at vi ønsker den overgang til mere effektive varmeformer, for det er den måde, hvorpå vi også på sigt bedst kan sikre, at vi rent faktisk har lave varmepriser i Danmark. I øjeblikket bliver det jo dyrere dag for dag at være afhængig af gas, olie og kul, mens det bliver billigere og billigere at have effektive og vedvarende energiformer. Derfor kan det, der i dag kan forekomme at være en stor investering, meget vel vise sig at være billigere at foretage end ikke at gøre noget.

Kl. 10:45

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:45

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg går ud fra, at ministeren er helt bekendt med, at det at nævne gennemsnitspriser jo ikke er særlig opløftende for dem, der er i en situation, hvor de betaler de højeste priser. Der er meget store udsving – det kan ministeren forsikre sig om ved at se på den tabel, der er over de forskellige fjernvarmeverker – og derfor er der borgere, der kan blive tvunget til at betale en meget høj pris. Så for den enkelte borger er det jo virkelig et problem.

Jeg forstår, at ministeren nu står og forsvare lovgivningen, planøkonomien og systemet, så jeg vil godt spørge ind til, hvordan ministeren egentlig har det med, at vi her står og siger, at vi har lavet en lov i Folketinget, som kommunerne har mulighed for at brug over for borgerne, og den så bruges til at undertrykke borgernes frie valg. Jeg mener, at jeg har lidt kendskab til ministerens holdning i øvrigt til mange ting, som jeg sådan set fint kan respektere, men jeg synes bare, at advarselslamperne her lyser voldsomt i forhold til det at sætte mennesket før systemet. Her er det hele tiden systemet, og det vil være billigere og bedre, men hvordan har ministeren det med hensyn til den enkelte borgers ret til at foretage et valg og styrke den frie konkurrence?

Kl. 10:47

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Jeg vil først og fremmest sige, at jeg bestemt anerkender, at der er områder i landet – heldigvis ikke mange – hvor der er alt for høje varmepriser i dag. Det er også derfor, vi har taget de initiativer; det er for at adressere det problem. Det er jo en gammel problematik, som det også vil være hr. Leif Mikkelsen bekendt, at der helt tilbage fra dengang, vi lavede hele fjernvarmesystemet, var nogle barmarksværker, som blev for dyre. Det er jo et spørgsmål, som Folketinget har haft lejlighed til at adressere mange gange. Det er vi enige om er en problemstilling, der må og skal løses.

Den mere principielle diskussion om det frie valg er interessant, for hvad er det for en frihed, vi sætter højest? Hvis der er et flertal i et område – baseret på samfundsøkonomiske beregninger – der ønsker at få en markant nedsættelse af deres varmepris, men ikke kan få det, hvis vi afskaffer tilslutningspligten, fordi der er et mindretal, der af en eller anden grund ikke vil, så vil man aldrig være i stand til at gennemføre kollektive beslutninger på energiområdet; så vil man aldrig være i stand til at lave sammenhængende systemer, for det er sådan på energiområdet, at der altså skal en vis kritisk masse til for at lave de effektive løsninger.

Kl. 10:48

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 10:48

Leif Mikkelsen (LA):

Man kan forstå, at det kan være rimeligt fra en kommunes side, fra systemets side at sige: Nu udlægger vi et nyt område, og når du køber en grund her, er der disse regler. Det er ligesom noget, man kan forstå: Man kender betingelserne på forhånd. Det, vi taler om her, er jo der, hvor en kommune – i øvrigt med en konstruktion, hvor de byrådsmedlemmer, der sidder og beslutter, også sidder med i varmforsyningen – måske har skabt en situation, hvor den har en dårlig økonomi og så skal have flere inddraget. Så tager kommunen et bebygget område, en eksisterende bebyggelse, som har en varmforsyning, og som har forsøgt at konkurrere og forbedre den varmforsyning, og tvinger den til pludselig at foretage en voldsom investering, at betale den generelle pris. Det er jo nogle steder en meget voldsom pris, og dermed bliver det en afsindig stor privatøkonomisk belastning. Er det ikke virkelig at øve vold på den personlige frihed, det frie valg og det, at vi har en ejendomsret i Danmark? Man har bosat sig og kender vilkårene, men det ændres så over tid. Er det ikke et problem sådan ud fra en almindelig synsvinkel i forhold til anstændigt demokrati og politikere med respekt for borgerne? Mener ministeren ikke, at det er et problem?

Kl. 10:49

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 10:49

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Det er jo en stor diskussion: Hvad er forholdet mellem staten, fællesskabet på den ene side og den enkeltes frihed på den anden? Og det er en diskussion, jeg meget gerne fortsætter og tager videre med hr. Leif Mikkelsen.

Min personlige opfattelse og regeringens opfattelse er, at et af de områder, hvor det giver mening, at staten går ind på fællesskabets vegne og træffer nogle beslutninger, er med hensyn til infrastruktur, om vi så snakker veje, energinet eller rør eller vi snakker anden form for infrastruktur, for i sidste ende er den frihed, fællesskabet kan etablere for alle, større end den frihed, der bliver knægtet, ved at der

i få tilfælde skal være en pligt til at tilslutte sig. Alternativet ville jo være, at man fraskrev sig fællesskabets mulighed for at etablere billig og effektiv varmforsyning, som for langt, langt de fleste er langt billigere og giver den enkelte større økonomisk frihed, giver sikkerhed for energiforsyning osv. Så jeg er helt enig i, at det er en balance, men jeg mener, at når vi snakker basal infrastruktur, fysisk infrastruktur, bliver fællesskabet en gang imellem nødt til at træffe nogle valg for samfundets skyld.

Kl. 10:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ministeren. Herefter er det Venstres ordfører, hr. Thomas Danielsen.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Liberal Alliance foreslår at afskaffe den tilslutnings- og forblivelsespligt til fjernvarme, som kommunerne i dag har mulighed for at anvende. Venstre har stor sympati for tanken bag Liberal Alliances forslag, nemlig at give borgerne mulighed for selv at vælge, og vi er også parate til at se på, hvordan kommunerne anvender muligheden for forblivelses- og tilslutningspligten.

Helt at fjerne muligheden for, at kommunerne kan anvende tilslutnings- og forblivelsespligten, er vi dog betænkelige ved. Det vil nemlig betyde, at hvis en forbruger melder sig ud, vil den enkelte overlade en regning til de resterende forbrugere, og hvis mange forbrugere melder sig ud, vil de resterende forbrugere på den måde risikere at sidde tilbage med en meget stor regning. Det er ikke ansvarligt over for fællesskabet.

Dertil kommer, at udbredelsen af fjernvarme spiller en helt central rolle i Danmarks klima- og energipolitiske mål, herunder at Danmark skal være selvforsynende med energi og at vi skal udfase fossile brændsler. Forudsætningen for dette er, at fjernvarme er et attraktivt valg for den enkelte forbruger, og sådan er det heldigvis langt de fleste steder i landet. Over hele landet er der mange byer og mindre lokalsamfund, der drømmer om at få fjernvarme, fordi fjernvarme nedbringer varmeudgifterne.

Men der er desværre også steder, hvor fjernvarmen ikke er attraktiv, og det gælder de lidt under 1 pct. af fjernvarmeforbrugere, der er tilsluttet et barmarksværk. I bemærkningerne til beslutningsforslaget nævnes eksemplet fra Skævinge, der har et barmarksværk med en meget høj varmepris. Venstre er meget opmærksomme på dette problem, og derfor er vi også tilfredse med, at vi i forbindelse med energiaftalen fik lavet en række initiativer med bl.a. frit brændselsvalg for de økonomisk trængte barmarksværker.

Helt konkret vil frit brændselsvalg betyde, at de 35 fjernvarmenet med de højeste forbrugerpriser får mulighed for at skifte til biomassebaseret varme, hvilket vil sænke fjernvarmepriserne for forbrugere, der er tilsluttet disse værker. Det kan i parentes bemærkes, at Skævinges fjernvarmeforsyning er et af de 35 fjernvarmenet.

Kommunerne har i dag desuden mulighed for at dispensere fra forblivelses- og tilslutningspligten, og det gælder f.eks. for lavenergi-huse og for bygninger, hvor tilslutning af fjernvarme vil være uforholdsmæssig dyr. Vi har tillid til, at kommunerne administrerer forblivelses- og tilslutningspligten på en måde, så de tager mest muligt hensyn til forbrugere. Det er Venstres klare vurdering, at de fleste kommuner gør det, og viser det sig ikke at være tilfældet, må vi selvfølgelig kigge på det. Og på den baggrund må Venstre afvise beslutningsforslaget.

Kl. 10:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:54

Leif Mikkelsen (LA):

Det er jo lidt overraskende at høre, at ordføreren for det, der engang var Danmarks liberale parti, og som har haft et slogan, der hed »Mennesket før systemet«, nu bruger sin ordførertale til at tale systemets sag, og det er bare synd for dem i Skævinge, som nu må betale en stor pris. Det er man da ked af på Venstres vegne, men man er forvalter af systemet, og man er åbenbart blevet så systemtro, at det er vigtigere end den enkelte person. Jeg forstår, at en røde regering med de holdninger, der ligger deri, i dag kan stå og forsvare systemet, men at jeg skulle høre det fra Venstres ordfører, hr. Thomas Danielsen, der i øvrigt har god erfaring i kommunalpolitik, forstår jeg ikke. Det, der er problemet, er, at mange politikere er fedtet godt og grundigt ind i det, og Venstre har fremtrædende folk i gruppen, der sidder med fjernvarmesystemet, på fremtrædende poster, og mange kommunalpolitikere sidder også med de systemer, der leverer varen, og dermed har de økonomiske problemer og skal få det til at løbe rundt, så man er fedtet godt og grundigt ind. Er det det, der er Venstres problem, altså, at man har været så længe i systemet, at man nu ikke længere kan varetage borgernes interesser, men derimod systemets?

Kl. 10:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:55

Thomas Danielsen (V):

For Venstre er det frie valg hjerteblod, og derfor har vi også stået i spidsen for implementeringen af en række frie valg gennem de seneste mange år, men i det her tilfælde er der tale om investeringer under disse forudsætninger. Men derfor skal vi selvfølgelig se på, hvordan vi kan sikre, at Herren holder hånden over de klippede får, men det har vi egentlig allerede gjort i en lang række tilfælde, bl.a. i den energiaftale, hvor kun Liberal Alliances stod uden for. Men vi siger ikke, at vi ikke er parat til at se på håndteringen af kommunernes håndtering af fjernvarme.

Kl. 10:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 10:56

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg synes, at hr. Thomas Danielsen skylder at svare på, hvad den der fantastiske energiaftale, som koster de danske borgere 3½ mia. kr., gavner i Skævinge – de folk, som hr. Thomas Danielsen selv nævner, hvad gavner den dem? Det var da interessant at vide. Men når man nu går ind for det frie valg, er det jo præcis det, vi efterlyser her, nemlig at det skal være et frit valg, om man vil tilsluttes det kollektive varmesystem, og det vil sige, at hvis man konkurrerer på prisen, tror jeg, at der er masser af mennesker, der gerne vil vælge den form for energi. Så er det netop det frie valg. Det er præcis det frie valg, man undertrykker her, vil jeg sige til hr. Thomas Danielsen. Så hvordan er det, det lyder i en Venstrepersons øre, når man siger, at man går ind for det frie valg, men man vedtager systemer og fastholder dem, som undertrykker det frie valg? Ja, det er i hvert fald en ændring, i forhold til hvad jeg troede.

Kl. 10:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:57

Thomas Danielsen (V):

I Skævinge er det jo et af de her såkaldte barmarksværker, og landets barmarksværker leverer tilsammen under 1 pct. af den samlede fjernvarme i Danmark. Derfor er det ikke et retvisende billede, når vi skal diskutere fjernvarmepolitik for hele Danmark, og derfor bør vi ikke bare lægge Skævinges eksempel til grund for den generelle lovgivning. Men med hensyn til hvad vi har gjort i forhold til energiaftalen, har vi jo bl.a. sikret, som ministeren også nævnte, at der kunne installeres op til 1 MW biomassekedel til ren varmeproduktion.

Kl. 10:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 10:57

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes jo, det er meget interessant, at ordføreren bruger sin taletid på at tage eksemplet i Skævinge. Så kunne man måske også få ordføreren til at tage eksemplet i Silkeborg, for der er det jo ikke det med barmarksværker, der er problemet eller udfordringen. Nej, der er det faktisk sådan, at kommunen har et finansieringsbehov. De vil gerne have en masse nye byggegrunde, de vil lave byggemodning og sælge nogle byggegrunde, og for at finansiere tilslutninger til det vælger man så at sige til de her 950 berørte husejere: Ved I hvad, selv om I har alltidsgode varmeforsyning og mange af jer har investeret i gas, andre i jordvarme og andre har elvarme – selvfølgelig nogle af dem fra gammel tid – skal I alligevel være med til at finansiere de her nye byggemodningsområder i Silkeborg Kommune.

Synes ordføreren, det er rimeligt, at man på den måde tager folk som gidsler i et system? For jeg synes jo, det er i skærende disharmoni med det, vi i hvert fald sådan typisk kender Venstre for, altså det med de liberale grundværdier og det med den personlige frihed og dermed også det frie valg til at vælge sin varmeforsyning.

Noget andet er jo, når det er i nybyggeri, hvor der laves ny lokalplaner, men den tager vi senere.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 10:59

Thomas Danielsen (V):

Altså, generelt har kommunernes håndtering af tilslutnings- og forblivelsespligten jo ikke givet anledning til problemer, men har tværtimod medvirket til at løse mange udfordringer for os. Er man ikke tilfreds med den måde, som kommunerne håndterer tilslutnings- og forblivelsespligten på, så vil jeg opfordre til, at man vælger de politikere ved kommunalvalget, som repræsenterer en på bedre vis.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:59

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men det har man jo mig bekendt også gjort i Silkeborg, men det er bare sådan, at Venstre i øvrigt står splittet. Så vidt jeg husker, er der faktisk nogle af dem, der har stemt for, at det her ikke skulle blive til virkelighed, og andre står så og støtter den socialdemokratiske borgmester. Så det synes jeg da at Venstre selv skal blive ved med at slå om, det blander vi os sådan set ikke i. Men jeg synes jo, ordføreren lagde op til, at man gerne ville være med til at diskutere præmisserne i det her beslutningsforslag, og så ender man alligevel op med at sige: Vi afviser beslutningsforslaget.

Kunne jeg ikke få ordføreren til at reflektere lidt over det her med, at der jo mange steder er tale om nye lokalplaner for nye byggerier, hvor der kan være en vis fornuft i, at man siger, at i et nyt boligområde skal der være en fælles energiforsyning, mens det, vi taler om i Silkeborg, er eksisterende, gamle huse, nogle, der har ligget der i mange, mange år, hvor ejerne lige pludselig får at vide, at de nu skal over på en helt anden energiforsyning end den, som de har baseret deres fremtid på, altså jordvarme, naturgas eller andre energityper, og hvor man så nu tvinger dem til at betale for den her tilslutning? Samtidig kan de se frem til at få en bøde fra det energiselskab, som de har nu, fordi de så går væk fra den nuværende energitype, og det er jo fuldstændig urimeligt.

Kl. 11:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:00

Thomas Danielsen (V):

Jamen som sagt er vi jo, som jeg sagde i min ordførertale, positive over for at se på kommunernes anvendelse af forblivelses- og tilslutningspligten, og på den måde vil jeg da give hr. Hans Kristian Skibby ret, nemlig at vi er parate til at se på de præmisser, der ligger til grund.

I forhold til hvad man lokalt i Silkeborg Kommune har valgt at gøre med eksisterende bygninger, kan jeg sige, at der jo er mange i Silkeborg Kommune, der har fået dispensation, og det er en beslutning, der ligger ude lokalt. Jeg tror ikke, Dansk Folkeparti er parate til at lave om i kommunernes muligheder på grund af sådan nogle få enkelttilfælde.

Kl. 11:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger, tak til ordføreren. Og så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak for ministerens gennemgang af beslutningsforslaget, der er fremsat af Liberal Alliance og som bekendt omhandler tilslutningspligten og forblivelsespligten.

Altså, jeg synes jo, vi skal huske på, og det synes jeg egentlig står allermest centralt i det her, at opvarmning bliver dyrere og dyrere for hvert år, der går, og det tror jeg sådan set at de fleste danskere mærker på egen krop. Derfor er der rigtig god grund til, at man går ind og foretager nogle store infrastrukturmæssige investeringer. Og det er jo ikke, fordi den slags infrastrukturmæssige investeringer ikke altid giver problemer, selvfølgelig gør de det. Prøv at se på, hvad der skete, da man byggede jernbanerne. Selvfølgelig var det at bygge jernbanerne en rigtig god idé, det betød rigtig meget for datidens erhvervsliv, det betød rigtig meget for industrien, og det betød rigtig meget for borgerne. Var der nogen, der kom i klemme i den forbindelse? Ja, det var der.

Det vil sige, at når man går ind og laver fjernvarmeudvidelser, som vi gør rundtomkring i Danmark nu, og som der forhåbentlig kommer flere af i fremtiden, ja, så er det en kæmpestor gevinst for borgerne, og ja, det bliver billigere at være dansker. Er der nogen, der kommer i klemme? Ja, det er der, og det er selvfølgelig dybt beklageligt, når det sker. Derfor er der også i de regler, der er i dag, mulighed for at dispensere. Det er der, både i forbindelse med at der kan være nogle sociale forhold, der gør sig gældende, hvis det er for dyrt for enkelthusholdende at omlægge, og hvis husstanden allerede har omstillet til vedvarende energi for mere end 50 pct. af opvarmningsformen.

Der er altså givet rigtig gode muligheder for at dispensere, hvis det er sådan, at man vurderer, at der er forhold, der gør sig gældende, som på en eller anden måde er grundlag nok for, at man skal give en dispensation fra den tilslutningspligt. Jeg synes faktisk, at man rigtig fint har ramt en balance mellem på den ene side et hensyn til, at der skal foretages store infrastrukturmæssige investeringer, som kommer almenvellet til gavn, og som kommer borgeren til gavn, gør det billigere at være dansker, og så på den anden side, at der i den forbindelse altid er nogle, der kommer i klemme, og der derfor er en dispensationsmulighed. Jeg har også meget stor tillid til, at man kommunalt anvender muligheden for at dispensere, når man finder det nødvendigt, og bakker fuldstændig op om kommunernes mulighed for at anvende de her dispensationsmuligheder.

Så bliver vi jo spurgt til enkelttilfælde i enkeltkommuner. Barmarksværkerne er en diskussion for sig selv. Der er nogle steder, det er blevet for dyrt. Jeg mener, vi har håndteret det i forbindelse med energiaftalen, og jeg mener sådan set også, vi har givet tilsagn om at vende tilbage, hvis de redskaber ikke virker, og kigge på igen, hvordan man får bragt priserne ned. Det er ligesom den ene del af det.

Den anden del af det er, at man taler om enkeltkommuner, og der vil jeg bare sige, at nu lytter jeg så til, at der kommer kritik fra forskellige partier, der normalt er *imod* centralisering, ikke sandt – imod centralisering? Så virker det jo noget vanvittigt, at man stiller sig op hernede i Folketingssalen med et lokalt spørgsmål og beder staten om at være overdommer på det. Jeg vil bare sige, at jeg principielt mener, at den lovgivning, vi har lavet fra statens side i den her forbindelse, er god og tager hensyn til at undgå, at enkelte mennesker kommer i klemme med alt for store regninger. Og jeg mener, at man lokalt er bedst til at administrere og udmønte de regler, vi har lavet herinde fra centralt, for det er jo der, man kan gå ned i de enkelte tilfælde. Det er der, man har den fine tættekam, der gør, at man kan gennemgå et lokalområde og se, hvad der er det mest fornuftige at gøre her.

Så jeg giver fuld opbakning til, at vi laver rammerne her på Christiansborg, og jeg synes, det er en meget, meget dårlig idé at prøve at tage staten ind som overdommer på det her. Det tror jeg sådan set ikke at der er nogen som helst borger der får gavn af.

Kl. 11:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 11:05

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jeg synes, det er et godt forsøg, ordføreren her kommer med, på at prøve at forsvare den fuldstændig vanvittige situation, som mange områder i Danmark kan se frem til. Det er jo ikke bare i byer rundt om Silkeborg, hvor vi kan se, at folk kommer i klemme; det er også på Langeland, i Skævinge og alle mulige andre steder.

Mig bekendt har fru Pernille Rosenkrantz-Theil ikke ret mange gange før stået hernede og sagt: Pyt med det; pyt med at folk kommer i klemme, når bare det er i samfundets og flertallets interesse. Og det er jo det, det drejer sig om her.

Så bruger ordføreren noget med jernbanerne som et argument for det her. Jeg kan godt nok ikke se, hvad det har med jernbanedrift at gøre. Mig bekendt er der ingen, der er blevet tvunget til at stige ind i et tog og tage toget fra Roskilde til København. Hvis man vil køre i bil eller tage hestevogn eller løbe på skøjter, kan man gøre det. Man kan da ikke bruge jernbanenettet som et argument for, at man nu i Silkeborg Kommune vælger at tvangstilslutte 950 private husstande, til trods for at 770 af dem aktivt er gået ind og har sagt, at de ikke ønsker den her tvangstilslutning. Det er i skærende disharmoni med almindelig anstændighed.

Kl. 11:06

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:06

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nej, det er ikke, fordi de blev tvunget om bord på togene; det er, fordi det ikke nødvendigvis er specielt rart at bo lige ved siden af skinnerne. Det var egentlig det, jeg mente med, at der var nogle folk, der kom i klemme. Det er selvfølgelig på anden vis, men det er et billede på, at store infrastrukturinvesteringer kan betyde, at nogle enkeltindivider kommer i klemme. Men det betyder, at almenvellet får det bedre.

Nu har jeg selv familie på Langeland, og jeg vil bare sige, at det der med, at folk er bundet op af et eller andet oliefyr til opvarmning, som koster mellem 25.000 kr. og 30.000 kr. om året, altså er højst u hensigtsmæssigt i områder af Danmark, hvor man i øvrigt i forvejen har rigtig svært ved at komme af med sine huse, og hvor folk har rigtig svært ved at få arbejde. Det vil sige, at det altså er en kæmpestor økonomisk byrde, man lægger på folk, hvis ikke man sørger for at foretage de store investeringer, der skal til, for at man får fjernvarme ud i de områder.

Fjernvarme er rigtig meget billigere end det andet, og jeg synes, man skal passe meget på med, at lade de enkelte, der kommer i klemme, komme til at gøre det dårligere for alle andre. Det er jo præcis derfor, at det med jernbanerne er et godt eksempel. Og så skal vi samtidig sørge for, at der bliver taget hensyn til de enkelte, og det er det, jeg mener der bliver gjort, når man laver de dispensationsmuligheder i lovgivningen, som vi har gjort.

Kl. 11:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:07

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes jo også ordføreren må erkende, at når folk har meget store varmeudgifter f.eks. til et oliefyr, så er det også tit, fordi man ikke har en optimal isolering af sit hus. Altså, der er sket en stor udvikling i vinduer, f.eks. trelagsvinduer med gas i, som kan holde varmen inde og kulden ude osv. Der er folk, der bygger huse i dag, som er lavenergihuse til bristepunktet, havde jeg nær sagt, hvor det faktisk ikke koster noget at varme dem op. Så man kan jo ikke bare bruge argumentet om, at det er dyrt på Langeland, fordi man bruger et oliefyr, for det er der sådan set andre årsager til.

Men jeg vil gerne spørge til den her præmis med, at når man så nu bliver tvunget til at skulle tilslutte sig fjernvarmenettet og man så i forvejen måske har en aftale med DONG, naturgasselskabet, så kan man se frem til nu at få en bøde eller en regning for, at man nu vil til at bryde sin kontrakt med DONG på sin private ejendom. Jeg tror, at det er 7.000 kr., man kan se frem til oppe i Silkeborg for dem, der så har den her aftale. Synes Socialdemokraterne, at det er rimeligt, at man nu bliver tvunget til en ny tilslutning til en ny type energi, og straffen eller gevinsten – om jeg så må sige – så er, at man får en bøde et andet sted fra på 7.000 kr. for noget, man ikke ønsker at tilslutte sig? Det er jo rent forfærdeligt.

Kl. 11:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg vil gerne bede alle parter om at overholde taletiden.
Ordføreren.

Kl. 11:09

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Altså, jeg vil gerne sige, at jeg mener, at det er fuldstændig useriøst at tale om isolering i forbindelse med en sammenligning af priser mellem oliefyr og fjernvarme. Det er fuldstændig useriøst. Det er jo åbenlyst, at folk vil kunne spare noget på deres varmeregning, hvis de isolerede deres huse. Men jeg tror sådan set ikke, at der er nogen, der er i tvivl om, at de stigende oliepriser måske også har noget at gøre med, at det bliver dyrere og dyrere at have et oliefyr i forhold til noget andet. Jeg mener faktisk, at det er useriøst at lave den sammenligning. Det er megadyrt at have et oliefyr, og derfor er det en rigtig god idé for de tyndtbeboede egne af Danmark, at man får fjernvarme dertil. Det vil være en kæmpegevinst. Det vil betyde, at den månedlige varmeregning vil falde for rigtig mange danskere. Det mener jeg sådan set at der er brug for.

Så vil jeg sige, at jeg overhovedet ikke vil stå og kommentere på forholdene i Silkeborg. Vi har lavet en lovgivning, som netop tilsigter, at det er kommunerne, der tager stilling til de her ting, fordi det så er muligt for kommunerne at gå ind og gå igennem det med en tættekam. Det er klart, at hvis regningen bliver for stor, taler vi jo netop om de mennesker, der kommer i klemme – fuldstændig ligesom med jernbanerne. Der mener jeg at det er vigtigt at dispensationsmulighederne i vores lovgivning gør det muligt at sige, at hvis regningen bliver for stor, skal de mennesker undtages.

Kl. 11:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:10

Leif Mikkelsen (LA):

Det er velkendt, at når man har en lidt dårlig sag, bliver man lidt skinger i tonen, og det gør fru Pernille Rosenkrantz-Theil så også her, når nu hun peger på, at det er helt urimeligt at stå her at diskutere enkeltsager. Det er sådan set vigtigt nok for de enkeltsager.

Men jeg forsøgte faktisk i mine spørgsmål til ministeren at pege på det principielle, det urimelige i, at systemet tvinger borgerne, altså at den personlige frihed, retten til at foretage frie valg, muligheden for, at der udøves konkurrence, hvor man har mulighed for at vælge, tilsidesættes. Det er muligt, at det ligger fjernt, jeg ved ikke – set i lyset af ordførerens politiske vandring – hvor ordføreren så er henne i forhold til sådan hensynet til den enkelte. Jeg hører tit tale om lige vilkår. Her bliver det jo sådan, at de sidste kommer i klemme, man bliver altså bare tvunget ind i et system. Den tvang, er det noget, ordføreren på vegne af det samlede Socialdemokrati peger på at man er helt enig i? Systemet skal bare tvinge borgerne, når systemet finder, at det er passende – er det Socialdemokratiets holdning?

Kl. 11:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:11

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nu tror jeg, at man skal passe på med at kaste med sten, når man selv bor i et glashus. Jeg tror ikke, at hr. Leif Mikkelsen og jeg har noget at sige hinanden omkring politisk vandring. Men jeg vil sige, at når vi taler om tvang i forhold til at tvinge folk til at skulle betale 5.000-10.000 kr. mindre om året, så vil jeg gerne tvinge folk til det. Hvis jeg kan tvinge folk til at betale 5.000-10.000 kr. mindre om året, så vil jeg gerne tvinge folk til det. Altså, jeg mener, at det er fuldstændig absurd at bruge ordet tvang i den forbindelse.

Jeg synes, at vi skal holde øjnene på bolden, nemlig at det er rigtigt, at der er nogle enkeltpersoner, for hvem regningen kommer for

højt op. Der har vi lovgivningsmæssigt givet mulighed for, at man går ind og dispenserer og siger, at her mener vi, at det er urimeligt, og derfor fritager vi dem. Vi har altså skabt en lovgivning, der på den ene side giver mulighed for, at vi laver de store infrastruktur-mæssige investeringer, der skal til, for at tvinge folk til at have færre udgifter – det er i virkeligheden virkelig morsomt at kalde det tvang – og på den anden side samtidig givet mulighed for, at man kan tage det individuelle hensyn. Det synes jeg er en meget fin balance mellem de to ting, der ellers bliver set som en modstilling, nemlig hensynet til fællesskabet og hensynet til individet.

Kl. 11:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 11:12

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg forstår ordføreren derhen, at der ikke er tale om tvang, når der kommer fjernvarme ind i et beboet område, altså når man peger på, at de nu skal tilsluttes en bestemt varmforsyning til den pris, det koster. Og hvis ellers ordføreren er bekendt med den tabel, der beskriver, hvad varmepriserne er i Danmark, vil ordføreren vide, at der dermed er nogle, der bliver tvunget til at betale en betydelig højere pris end den, de ellers kunne skaffe energi til.

Derfor mener jeg faktisk, det er uanstændigt over for de mennesker at stå her og sige: Jo, vi vil gerne tvinge nogle til at få en lavere pris. Jeg tror faktisk ikke, de synes, det er særlig morsomt at høre på, at der fra Folketingets talerstol bliver sagt, at man gerne vil tvinge folk til en lavere pris, når der kan læses præcis det modsatte ud af den tabel. Jeg synes, at ordføreren skulle gøre sig den ulejlighed at læse den, for jeg synes, det er en skam, at man ikke har læst den tabel.

Kl. 11:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:13

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Altså, nu er jeg ikke så meget sammen med ordføreren, at han kan vide noget om, hvad jeg har læst og ikke har læst. Det er ikke helt sikkert, at vi læser de ting ens.

Jeg har jo den opfattelse, at når vi har lavet en dispensationsmulighed herindefra, betyder det, at hvis man kan skaffe sig energi på bedre vis og i øvrigt grøn vis, jamen så skal man da være velkommen; så er man jo ikke underlagt den her pligt. Hvis man med en alternativ energiform kan opvarme sit hus og over halvdelen af ens varmforsyning kommer fra vedvarende energi – be my guest.

Sådan er lovgivningen indrettet, og derfor er det jo også forkert, når ordføreren står og siger, at det ikke er muligt for folk at gøre noget andet. Folk kan sagtens gøre noget andet, og hvis der i øvrigt gør sig urimelige forhold gældende, jamen så har man muligheden for at søge om at blive undtaget fra den her forpligtelse.

Det er jo ikke sådan, at vi bare kan stille det frit, for det bare at stille det fuldstændig frit ville jo betyde, at der var en masse mennesker, der var tvunget til at have den høje sats, og så kunne vi tale om tvang. Her taler vi altså om, at vi tvinger folk til at have den lave sats, og så giver vi dispensationsmuligheder for dem, der kommer i klemme. Det synes jeg faktisk er at tage hensyn til både kollektivet og individet.

Kl. 11:14

Kl. 11:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Nu skal ordføreren overholde taletiden. (*Pernille Rosenkrantz-Theil* (S): Jeg tror slet ikke, at jeg skal sige mere, vel?) Jo, der er flere korte bemærkninger.

Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 11:14

Mikkel Dencker (DF):

Tak. Ja, jeg har også lige klikket mig ind for en kort bemærkning.

Jeg vil gerne høre ordføreren ad, hvordan det kan være, at ordføreren bruger så meget energi på at forsvare den her tvang til at tilslutte folk til en fjernvarme, som de ikke ønsker af den ene eller den anden grund; vi ved ikke hvorfor, men der er nogle, der ikke ønsker det.

Når nu det er så indlysende, som ordføreren og også ministeren sagde lidt tidligere på dagen, at det er så økonomisk fordelagtigt at tilslutte sig fjernvarme i stedet for andre varmeforsyninger, hvorfor bruger man så ikke energien på at fortælle folk, at det er så godt, at de kan få den her besparelse, i stedet for med vold og magt at tvinge igennem, at de skal tilslutte sig, og så kan det godt kan være, at de får en besparelse ud af det?

Det burde jo være indlysende for alle, at når det er så godt, træffer de selv det valg, altså hvis de ved det. Så hvorfor bruger man ikke energien på oplysning i stedet for på tvang?

Kl. 11:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:15

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nu bliver der jo brugt rigtig meget tid på det der med oplysning. Nu er det jo ikke mig, der normalt tror på det der med, at markedskræfterne bare ordner det hele. Så i virkeligheden skulle jeg jo spørge hr. Mikkel Dencker, hvordan i alverden det kan være, at de der markedskræfter, som den side del af Folketingssalen altid hylder som den store åbenbaring, ikke virker efter hensigten.

Vi kan jo bare konstatere, at det i rigtig mange år har kunnet betale sig at gå fra olie fyr til at have en anden form for opvarmning. Det er jo det, der er virkeligheden. Uanset om det er fjernvarme, træpillefyr, eller hvad vi taler om, er det ganske simpelt billigere for folk, og det vil sige, at vi her har at gøre med et klokkerent eksempel på, at markedskræfterne ikke bare kan ordne det hele.

Jeg vil rigtig gerne være med til at oplyse folk om det her. Jeg mener sådan set også, at der bliver brugt rigtig meget energi på det. Jeg har i øvrigt også været inde på Silkeborg Forsynings hjemmeside for at se på, hvor meget energi der bliver brugt på at oplyse om det her. Så det er jo ikke sådan, at der ikke bliver brugt tid på det. Jeg tror bare ikke på, at markedet kan ordne alt. Jeg tror, at rigtig mange mennesker synes, at det der med, hvordan energiforsyningen kommer ind i ens hus, er ret uoverskueligt. Det synes jeg f.eks. også selv; jeg synes ikke, det er så ligetil.

Derfor tror jeg sådan set, at der skal mere til end noget med priserne, for at tingene bare ordner sig. Jeg tror faktisk, at jeg kan vende spørgsmålet om og spørge hr. Mikkel Dencker: Hvad gør det ved hr. Mikkel Denckers tiltro til markedskræfterne, når tingene ikke bare ordner sig selv?

Kl. 11:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Mikkel Dencker.

Mikkel Dencker (DF):

Jeg tror på, at tingene ordner sig selv med tiden. Hvis folk får et tilbud, som er meget bedre end det, som de har i forvejen, vil de vælge det, og det vil ordne sig på længere sigt. Jeg er helt overbevist om, at det er på den måde. Jeg vil ikke bruge tvang, for det tror jeg slet ikke er nødvendigt i den her sammenhæng.

Jeg kunne da godt undre mig over noget. Man bruger her argumentet om, at der skal foretages nogle store kollektive investeringer, at de forrentes nu, og at de nu engang også kører bedst, når der er et stort kundegrundlag. Man er jo så nødt til at tvinge nogle til det, og det er ærgerligt at man er nødt til det, men det kører bedst i det kollektive system, hvis man har de her tvangskunder. Men hvorfor bruger man det så ikke inden for den kollektive transport?

Vi er jo alle sammen enige om, at den kollektive transport giver underskud i næsten alle sammenhænge, og den ville da sikkert være meget mere rentabel og køre meget bedre økonomisk, hvis man tvang folk til at købe billetter til den og tvang folk til at køre med den, altså sagde: Nu er det forbudt at køre i bil, nu er det forbudt at cykle, stå på rulleskøjter og gå, for man skal køre med bus eller tog. Det tror jeg da ville give en bedre økonomi inden for DSB og bus-selskaberne, så hvorfor gør man ikke det?

Kl. 11:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:18

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Hvis hr. Mikkel Dencker synes, det er en god idé, så synes jeg da, at hr. Mikkel Dencker skal fremsætte forslaget. Personligt synes jeg, det er noget af det mest vanvittige, jeg nogen sinde har hørt i Folketingssalen, at man skulle til at tvinge folk til at tage offentlig transport.

Vi taler jo her om, at vi er i gang med at foretage nogle investeringer, der for de fleste mennesker betyder, at de kommer til at have en væsentlig bedre privatøkonomi. Altså, de folk, jeg kender, som bor på landet og har svært ved at sælge deres huse i øjeblikket, vil sådan set have stor gevinst af, at vi hjælper folk med deres privatøkonomi på den her vis.

Så er det rigtigt, at der først skal foretages nogle investeringer. Og jeg synes i virkeligheden, at hvis vi tog en diskussion om, hvordan man brugte dispensationsreglerne, ville vi gøre folk en langt større tjeneste end ved at begynde at diskutere, om folk skal tvinges til at køre i bus eller ej; det mener jeg sådan set ikke giver meget mening.

Kl. 11:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så er det hr. Mikkel Dencker som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Jeg kan så også bekræfte, at Dansk Folkeparti ikke har nogen intentioner om at tvinge nogen til at køre med bus eller tog. Men jeg undrer mig bare over, at den tanke ikke var opstået hos venstrefløjen her i Folketinget, i og med at man vil bruge nøjagtig den samme situation, bare med varmeforsyning, til at tvinge kunder ind i butikken.

Tilbage til selve beslutningsforslaget: Jeg vil godt kvittere forslagsstillerne for at have fremsat forslaget her, for jeg synes, det er en meget relevant diskussion at tage. I Dansk Folkeparti ønsker vi ikke, at der anvendes tvang over for folk. Vi går ind for frie valg. Vi

går ind for frie valg til at vælge transportmiddel, til at vælge varmesforsyning, til at vælge indkøbssted. Vi ønsker ikke, at der skal være tvang. I langt de fleste tilfælde er fjernvarme, som vi jo ofte taler om i relation til tilslutningspligt, det økonomisk mest fordelagtige for folk, og derfor tror jeg også, det er helt overflødigt at have tilslutningspligt, for på længere sigt vil folk alligevel tilslutte sig det, fordi det er en økonomisk fordelagtig varmeløsning for næsten alle mennesker, og derfor vil det med tiden være det naturlige valg. Jeg er også bange for, at det, at man har tvangstilsluttede kunder til fjernvarmeværker, også gør, at man får en højere varmepris. Det skyldes, at det jo er et velkendt fænomen, at monopolvirksomheder ikke har det samme incitament til at effektivisere deres organisation og på den måde kunne komme ud med lavere priser til deres kunder, når man bare kan sende en regning til de kunder, man har tvangsskrevet, på det beløb, som nu engang dækker de omkostninger, man synes man skal have i monopolselskabet. Så på den måde er den manglende konkurrence med til at give dyrere varme. Jeg tror på, at folk, hvis man lader dem få det frie valg, også vælger den bedste løsning for dem selv, og så får vi en fair og rimelig konkurrence, også på varmeområdet, og på den måde vil konkurrencen i sig selv være med til at give bedre priser for folk og en mere effektiv varmesforsyning i Danmark. Det er samfundsøkonomisk den største gevinst.

Så derfor skal jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti synes, det er et ganske udmærket beslutningsforslag, man har fremsat fra forslagsstillernes side. Der kan ligge et aspekt i, om der skulle være tilslutningspligt for nyudstykkede byggegrunde, for så ville man, når man køber den her byggegrund, vide, at der er den her varmesforsyning på. Men det skal i hvert fald ikke være noget, der skal være på eksisterende ejendomme, hvor folk i forvejen har indrettet sig med en varmesforsyning, som de har investeret nogle penge i, og der skal der på ingen måde være nogen tvang. Så jeg skal sige, at vi er meget positivt indstillet over for beslutningsforslaget.

Kl. 11:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det SF's ordfører, hr. Steen Gade.

Kl. 11:21

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Tak for det. Jeg vil sige, at beslutningsforslaget her fra Liberal Alliance jo på en måde er et lidt mærkeligt forslag. Det er et principielt forslag, men så er der nævnt to konkrete problemstillinger i bemærkningerne. På det principielle plan har jeg i hvert fald svært ved at forstå det i en energipolitisk sammenhæng, i den forstand at det jo er en af de store danske succeser, altså fjernvarmeudbygningen. Man valfarter jo til Danmark for at se, hvordan det er lykkedes os at få så billig og effektiv og energiøkonomisk varmesforsyning. Så kan man jo spørge, om ikke det kom af sig selv, om det ikke bare var, fordi alle mennesker var kloge i alle byer og var fuldstændig enige om, at man skulle have sådan en fjernvarmesforsyning. Så må man jo sige: Jo, det var, fordi der var rigtig mange kloge mennesker, der slog sig sammen og var enige om at opbygge sådan noget. Men det, der også har været en drivkraft, er jo lige præcis, at der er en tilslutningspligt og en forblivelsespligt. Så Danmark var simpelt hen ikke nået dertil på energieffektivitet i varmesforsyningen – vi er vel det land i verden, der har den største fjernvarmedækning overhovedet, og vi skulle gerne længere op i de kommende år, det ligger jo sådan set også bag ved energiaftalen, som mange partier har indgået – hvis ikke vi havde haft det her instrument.

Så hvis jeg kigger lidt tilbage, vil jeg sige, at hvis Liberal Alliances politik havde været gennemført fra starten af her i landet, så havde vi stået med højere energiregninger, varmeregninger, til borgerne, vi havde stået med en mindre effektiv energisektor, og vi havde ikke

kunnet lave det samspil mellem varme- og elproduktion, som er hele hemmeligheden bag den danske energisucces. Det synes jeg nok er noget af en diskvalificering af et forslag, altså at alt det, vi har opnået, både økonomisk og miljømæssigt, energimæssigt, ikke ville have været gennemført, hvis ikke vi havde ført den her politik.

Så kan man spørge, om tiden så ikke var inde til at fjerne ordningen. Det mener jeg ikke den er, og det mener jeg ikke den er, fordi der er en lang række instrumenter, som gør, at der kan gives dispensationer og laves overgangsordninger, når man bruger den her tilslutningspligt. Jeg har også forstået, at de bliver brugt. Det andet, jeg så vil sige, er, at der så er henvist til barmarksværkerne, og det har vi, som andre ordførere har sagt, fundet en løsning på i den energiaftale, som Liberal Alliance så ikke er med i.

Derfor må jeg afvise forslaget. Jeg mener faktisk, at det, hvis det blev gennemført, i sin konsekvens ville være med til at underminere meget af det, vi har nået, og det, vi vil nå i fremtiden.

Kan der så være et lillebitte hjørne, man kunne kigge på? Ja, det tror jeg måske nok i nybyggeri. Når vi skal se lidt længere frem og en række nye huse er bygget så energiøkonomisk, skal vi måske til at tænke lidt på, om der skal være tilslutningspligt alle steder, for der er nogle helt nye huse, som i realiteten er nulenergihuse, og der giver det jo ikke mening. Jeg ved også, at det ligger i energiaftalens spor, at man går i gang med at kigge på det.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men jeg vil jo gerne kvittere for ordførerens tale og sige, at jeg sådan set også er enig i præmissen: Vi er selvfølgelig utrolig glade for, at der er fjernvarme i Danmark; det er også noget, som Dansk Folkeparti er utrolig stor tilhænger af. Men grunden til, at vi støtter det her beslutningsforslag, er, at vi jo altså kan se, at der i den nuværende lovgivning er nogle helt klare problemstillinger, som den ikke tager hensyn til. Der er der jo bl.a. eksemplet fra Silkeborg, hvor der er 771 ud af de 950 berørte husstande, der har skrevet under på, at de ikke ønsker den her tvangstilslutning, og det er der vel en årsag til at de har. En af årsagerne til det er jo, at der er rigtig mange af dem, der har lavet nogle økonomiske beregninger på deres ejendomme, som har vist, at de i hvert fald ikke vil tjene penge på at konvertere til en anden energitype. Så bliver der fra flere forskellige ordføreres side sagt, at de bare kan få en dispensation.

Jamen vil ordføreren garantere, at man vil give en dispensation til alle dem, der ud fra deres egne beregninger vil påstå, at de vil tabe på, at de bliver tvangstilsluttet til fjernvarmenettet? Er det noget, som SF kan støtte, altså at man vil kunne få en garanti for, at man, hvis man taber på det her tvangsindgreb, der er over for de private borgere, så kan være sikker på, at man kan få lov til at stå uden for det?

Kl. 11:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:27

Steen Gade (SF):

Tak. Jamen man kan jo ikke her fra Folketingets talerstol give nogen garanti for, hvad en kommunalbestyrelse i Silkeborg vil kunne give dispensation for. Jeg har forstået, at der med hensyn til de knap 1.000 påbud, der har været, er blevet givet ganske mange dispensationer, så derfor ved jeg jo, at det er sådan, at de bestemmelser, der står i reglerne, i hvert fald er blevet brugt, hvad angår Silkeborg. Det er jo klart, at vi ikke kan stå her og sagsbehandle noget, der er i Sil-

keborg. Men jeg fastholder, at der er det grundlæggende system, at det er kommunalbestyrelserne, der bestemmer.

Kl. 11:30

Kl. 11:27

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:30

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:27

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak for svaret. Jeg synes jo bare, at nogle af de påstande, vi indtil nu har hørt i dag, er, at man tænker på borgernes eget bedste, fordi det er en rigtig, rigtig god forretning. Det, der er argumentet for ikke at støtte det her forslag, er, at man faktisk mener, at det er til borgernes eget bedste, at de bliver tvangstilsluttet, fordi de så kan se frem til en bedre varmeøkonomi og et bedre energiregnskab for deres hus.

Hvis man i Socialistisk Folkeparti har ret i den påstand, må man da også kunne turde give en garanti til de borgere, som kan se, at de taber på det. Der er mange, der har investeret i jordvarme. Der er folk, der har investeret i helt nye naturgasfyr, som er utrolig driftseffektive. Der er folk, der har investeret i trelagstermoglas i deres hus. Der er folk, der har lagt ekstra isolering på taget for at spare på udgifterne. Det gør de, for at udgiften til drift skal blive mindre, så det kun er de faste udgifter, der er status quo. Det er jo det, mange gør, når de har et hus. De prøver at energioptimere deres hus, og de bliver jo reelt straffet, f.eks. i det her tilfælde fra Silkeborg. Det er derfor, at jeg bare spørger: Vil SF ikke være med til at give en garanti for, at man ikke taber penge på initiativet?

Kl. 11:28

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:28

Steen Gade (SF):

Jeg ved ikke, hvilke enkeltpersoner der bliver straffet. Det kan jeg forstå at spørgeren ved. Men jeg har faktisk heller ikke sagt noget om, at der ikke godt kan være nogle mennesker, der kan komme i klemme. Det gælder jo for alle regler, vi har herinde, at det kan der være.

Jeg har ikke fundet grundlag for, at de regler, vi fastlægger i Folketinget, ikke er gode nok, når det gælder, hvor der lokalt kan gives dispensation. Jeg ved, at de bestemmelser bruges, og jeg ved, at der er lavet både samfundsøkonomiske analyser og brugerøkonomiske analyser i Silkeborg, sådan som man skal efter reglerne.

Kl. 11:29

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:29

Leif Mikkelsen (LA):

Nu er hr. Steen Gade jo en dreven og erfaren energi- og miljødebatør. Nu kan jeg så forstå, at hr. Steen Gade har ophævet sig selv til spåmand: Hvis nu Liberal Alliances politik havde galdt, havde vi stået i en helt anden situation. Ja, det havde vi, og den situation ville have været rigtig god for Danmark, så jeg er sikker på, at jeg også kunne spå om det.

Men når nu hele energiområdet er så stor en succes, som hr. Steen Gade peger på, ville det så ikke være rimeligt at antage, at denne store succes også ville kunne klare sig i konkurrence på markedet? Så ville det være et helt frit valg, og når det nu var så stor en succes, ville man faktisk få et tilbud, der var så godt, at der ville være nok, der ville tilslutte sig, til at den succes kunne fortsætte. Kunne man ikke forestille sig det, i konkurrence med andre energiformer? Overvejer hr. Steen Gade slet ikke det?

Steen Gade (SF):

Altså, man kan jo sige, at fjernvarme er noget af en infrastrukturinvestering. Så når man laver fjernvarme, er det jo ikke ligesom at lave den totale individuelle opvarmning. Det er derfor, kan man sige, at fjernvarmen har været en succes, fordi den har kunne udnytte det, at den er en infrastrukturinvestering. Derfor er der selvfølgelig nogle særlige regler, som man må arbejde med på det her område. Det er jo ikke mit ønske – og hvem skulle have et ønske om at tvinge flest muligt ind i nogle ordninger – men man er jo nødt til at skaffe et fornødent volumen i sådan nogle løsninger. Det har været gældende hidtil, og jeg synes også, det skal være gældende fremover. Der er intet nyt i det her. Jeg tror, vi også får brug for de instrumenter til at kunne leve op til den energiaftale, som rigtig mange partier heldigvis har tilsluttet sig her i Folketinget.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 11:31

Leif Mikkelsen (LA):

Nu mødes vi jo af og til i Silkeborg, vil jeg sige til hr. Steen Gade. Derfor vil jeg sådan set bare spørge, om ikke hr. Steen Gade synes, at det er et problem i de der byområder, som vi jo kender udmærket, og som har bestået i masser af år, folk har levet der, og der er gamle huse, når så mange mennesker så tydeligt har markeret med et overvældende flertal, at de er imod tvang, at man så alligevel i byrådet i Silkeborg bruger den lovgivning, der er her i Folketinget, til at gennemføre en sådan tvang? Synes man ikke som lovgiver, at det er et problem, og at det bør give anledning til overvejelse, om det er rigtigt?

Jeg er helt enig i, at det er et lokalpolitisk spørgsmål og vi må anmode om, at man så tager højde for det om godt et år, i 2013, hvor der er byrådsvalg, og at man så vælger politikere ind, som vil tage hensyn til borgerne og ikke til systemet. Det er jeg sådan set enig i. Men når nu fundamentet, det hviler på, er skabt her i Folketinget, synes hr. Steen Gade så ikke, at det er et problem, at man går imod så mange borgere i det Silkeborg, som vi to udmærket kender?

Kl. 11:32

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:32

Steen Gade (SF):

Jeg er i hvert fald ikke blevet overbevist om, at det grundlag, vi har, trænger til at blive kigget efter. Jeg tror, det er rigtigt, og jeg tror, at det er det lovgrundlag, vi skal have.

Så spørger hr. Leif Mikkelsen mig om, hvorvidt det administreres o.k. i Silkeborg. Det har jeg ingen forudsætninger for at sætte mig ind i. Jeg har forstået, at der er omkring 10 pct. af dem, der har fået påbud, der faktisk har klaget. Der er mange flere, der har skrevet under i protest, men jeg taler om dem, der faktisk har klaget. Jeg har også forstået, at der er en ret stor gruppe, der har fået dispensation i den proces. Jeg tror, vi skal være så kloge herinde, at vi ikke tror, vi kan sagsbehandle. Det kan vi ikke. Et par af dem, der har stillet mig spørgsmål, tror, at vi kan sagsbehandle. Det kan vi ikke. Men vi kan lægge rammerne, og dem, vi har, vil jeg forsvare, for jeg mener, de

indtil nu har været nyttige, og jeg mener, vi har brug for dem fremover.

Kl. 11:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger, tak til SF's ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 11:33

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

På baggrund af den debat, der har været her i dag, skulle man jo tro, at vi behandlede et beslutningsforslag om, at der skulle løses nogle specifikke problemer i Silkeborg og måske på Langeland. Men det er jo ikke det, beslutningsforslaget går ud på. Man kunne så måske tro, at det her beslutningsforslag handler om, at vi skulle prøve at kigge på de dispensationsregler, der er om kommunernes mulighed for at fritage borgerne for det her påbud om, at de skal være tilsluttet fjernvarme. Men det handler beslutningsforslaget heller ikke om.

Det er måske meget fornuftigt, at det ikke handler om nogle konkrete forhold i Silkeborg, for det ville nok bringe nogle interessante diskussioner frem om, hvordan forholdet skulle være imellem det kommunale selvstyre og Folketinget, og jeg vil sige, at hr. Leif Mikkelsen ligesom indtager et helt nyt og interessant standpunkt i den sag, i forhold til hvad Liberal Alliance plejer at mene – og ikke noget positivt nyt standpunkt, vil jeg sige.

Men realiteten er jo, at det her beslutningsforslag handler om noget helt andet. Det handler om, at man vil fratage borgerne muligheden for, at de i fællesskab kan beslutte sig for at sikre sig en energiforsyning, som er billigere, end hvis man overlod det til den enkelte borger selv at stå for det. Det er jo realiteten i det, der ligger her. Vi siger, at vi igennem fjernvarmesystemet har fået betydelig billigere varme, end vi ville have fået, hvis vi ikke havde fjernvarmesystemet.

Vi må også erkende, hvis vi tænker os en lille smule om, at et af de vigtige elementer i at etablere fjernvarmesystemet faktisk har været, at der er en mulighed for at sikre, at alle får en tilslutningspligt – det har faktisk været en vigtig forudsætning for at opbygge fjernvarmesystemet. Hvis man ikke havde haft den mulighed for at træffe demokratiske beslutninger om, at vi i fællesskab gør det her, men i stedet for havde sagt, at man kunne melde sig ud af fællesskabet, hvis man ikke havde lyst til at være med, så havde vi ikke fået fjernvarmen. Og det havde betydet, at vi havde haft dårligere og dyrere fjernvarme i Danmark. Vi havde haft dårligere muligheder for at sikre, at vi også kunne bruge fjernvarmen som et led i at sikre en miljømæssigt og klimamæssigt bedre varmforsyning i det her land. Det er jo kendsgerningen i den her sag, og det er vigtigt at understrege.

Det er jo ikke sådan, at alternativet til at lade systemet bestemme er bare at lade den enkelte fuldstændig frit træffe sine egne valg hver eneste gang. Det er jo heller ikke sådan, at jeg kan meddele, at fordi jeg ikke kører bil på motorvejene, så behøver jeg ikke betale til motorvejene. Der er jo ikke nogen, der siger, at man skal bruge fjernvarmen – man skal tilslutte sig den og betale, hvad det koster. Det jo heller ikke sådan, at dem her i Folketinget, der aldrig kunne drømme om at sætte sig ind i et tog, kan meddele, at de ikke har lyst til at betale til skinnerne, at de ikke har lyst til at være med til at finansiere den kollektive trafik – det har vi ingen mulighed for. Vi har faktisk et system – så lad os da endelig bruge ordet system – i Danmark, der går ud på, at vi indimellem træffer konkrete kollektive beslutninger, som vi alle sammen er forpligtet til at levere til, i forhold til hvad de beslutninger går ud på, og det synes jeg faktisk er rigtig, rigtig fornuftigt.

Jeg synes også, at det er rigtig fornuftigt, at når vi har lavet nogle generelle regler, som vi lader kommunerne administrere, giver vi kommunerne et righoldigt repertoire af dispensationsbestemmelser, der gør, at de kan og bør behandle borgerne ordentligt ude i kommu-

nerne – det er jeg enig i. Og hvis det så er sådan, vil jeg sige, at man mener at kunne konstatere, at der er konkrete eksempler på tilfælde, hvor kommunerne handler forkert, så må vi jo vurdere, om de konkrete eksempler kan bære, at vi skal gennemføre opstramninger i lovgivningen, som gør, at kommuner, som faktisk opfører sig fornuftigt og behandler borgerne ordentligt, måske får reduceret deres muligheder for at handle fornuftigt. Det synes jeg ikke er rimeligt, og jeg er heller ikke sikker på, at det kan være udgangen af det her, men det er jo noget af det, vi kunne diskutere, hvis vi skulle ned i det, der er substansen og baggrunden for i hvert fald nogle synspunkter i den her sag, nemlig: Administrerer kommunerne det her i dag på en måde, som gør, at der kunne være fornuft i at opstramme styringen af kommunerne? Det kan vi godt diskutere konkret, det er der ingen-ting i vejen for. Jeg vil bare sige, at forslaget om, at man generelt fjerner muligheden for at lave en tilslutningspligt, støtter Enhedslisten i hvert fald ikke.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:38

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg har en enkelt kommentar. Jeg er selvfølgelig helt enig med hr. Per Clausen i, at det her er et meget principielt spørgsmål. Nu sker der jo ikke noget ved, hvis det en gang imellem er sådan i det her hus, at den diskussion, der foregår, tager afsæt i virkeligheden. Det kunne måske endda ligefrem gavne nogle debatter herinde. Ellers har jeg sådan set ingen forventning om, at det skulle lykkes at overbevise hr. Per Clausen og Enhedslisten om, at man skal fravige tanken om planøkonomi, tvang for borgerne og de løfter, der er, for det er det, der er tale om – det er det, der er tale om. Det er spørgsmålet om den personlige frihed, om det er systemet, der er vigtigt, eller om det er det enkelte menneske. Det er sådan set det, der er indgangen, og det var faktisk det, jeg forsøgte at udfordre ministeren på i mit første indlæg. Så det er sådan set en principiel diskussion og ikke et spørgsmål om her og der. Det er slemt for de borgere, det rammer, og det er derfor, der er mennesker fra Skævinge, der er mødt op her i dag, og det er også derfor, Silkeborg er blevet nævnt så tit. Det er rigtig skidt for de borgere, og det er der sådan set nogle, der bekymrer sig om, og det bør man så tage højde for, når der er byrådsvalg. Men jeg har ingen forventning om, at vi flytter Enhedslisten væk fra planøkonomi og måske ligefrem undertrykkelse af borgere.

Kl. 11:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:39

Per Clausen (EL):

Lidt i modsætning til Liberal Alliance og hr. Leif Mikkelsen har vi jo faktisk bekymret os så meget om barmarksværkerne og også forholdene i Skævinge, at vi har lavet en aftale, der giver mulighed for at få løst den udfordring. Så meget om det.

Jeg vil så bare sige til hr. Leif Mikkelsen: Nej, det her handler ikke om systemet over for den enkelte borger. Det her handler om, hvorvidt vi anerkender, at det i nogle sammenhænge er fornuftigt, at fællesskabet træffer demokratiske beslutninger, som forpligter alle borgere – også dem, der måske synes, det ville være bedst ikke at være forpligtet af de fælles beslutninger – eller det er sådan, at det gør vi ikke. Det er sådan set en grundlæggende opfattelse af, hvordan vi indretter et samfund, hvor Liberal Alliance jo så lever liberalismen helt ud. Så skal der tilføjes til det, at man skal efterleve de her beslutninger, at der selvfølgelig skal være mulighed for at lave dispensationer i konkrete tilfælde. De findes i rigt mål i lovgivningen.

Det skal også være sådan, at kommunerne opfører sig ordentligt over for borgerne. Det kan man enten ordne ved valgene i kommunerne, eller også kan vi selvfølgelig herinde lave lidt mere effektiv styring af kommunerne. Det plejer bare ikke at være Liberal Alliances holdning.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 11:40

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg skal alligevel gøre et forsøg. Kunne det tænkes, at hr. Per Clausen ville skelne imellem nye områder og etablerede bebyggelser, når der nu tales om at tvinge borgerne der, hvor det er hensigtsmæssigt osv.? Måske kunne vi mødes om, at det kunne være rimeligt nok, når man udlægger et nyt område, at man kender betingelserne, inden man etablerer sig og bor der. Det, der er tale om her, er, at man ikke kender betingelserne; det er blevet vedtaget fuldstændig hen over hovedet på folk. Det er sådan set det, vi reagerer imod, og det er derfor, vi rejser debatten. Er det et rimeligt spørgsmål? Kunne vi måske ligefrem lave en alliance? Nu kan det være, ordet er et problem for hr. Per Clausen, men ellers synes jeg måske nok, vi kunne overveje situationen, så det er et venligsindet spørgsmål.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:40

Per Clausen (EL):

Jeg synes sådan set, at lovgivningen, som den er i dag, er fornuftig. Det, vi altid kan diskutere, er, om de dispensationsmuligheder, der er, er udfoldet nok i lovgivningen, er præcise nok i lovgivningen, og om de administreres fornuftigt i kommunerne. Hvis de ikke administreres fornuftigt i kommunerne, er det så noget, der skal give anledning til, at Folketinget griber ind? Jeg har sådan set hele tiden sagt, at det er vi altid åbne over for at diskutere, for Enhedslisten interesserer sig faktisk rigtig, rigtig meget for, at mennesker bliver behandlet ordentligt i vores samfund, også de mennesker, der måske af den ene eller den anden grund agerer lidt på kryds og tværs i forhold til de fælles trufne beslutninger. Så hvis det er der nede vi diskuterer, kan vi altid diskutere, om der er brug for konkrete tiltag, men så har Liberal Alliance jo også opgivet sine principper – men det sker jo somme tider i politik, at man må nøjes med lidt mindre end principperne. Det kender vi godt.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 11:41

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men jeg anerkender egentlig det meste af ordførerens tale, for selvfølgelig er det ganske naturligt og fornuftigt, at vi har den her udbygning af det danske fjernvarmenet. Nu var ordføreren inde på, at vi ikke længere skulle nævne Silkeborg, det var man blevet lidt træt af, vi måtte heller ikke nævne Skævinge og Langeland. Men så kunne jeg for bare at tage et nyt sted i Danmark prøve at nævne Horsens, hvor man jo faktisk har problemer med at få nok med affald. Man har et veludviklet fjernvarmeanlæg, men man har bare ikke affald nok til at kunne producere den mængde varme og energi, der skal til for at kunne forsyne det antal brugere, der er tilsluttet systemet. Det betyder så, at et dansk fjernvarmeselskab i dag må importere affald, jeg tror, det er fra London, og det affald bliver så fragtet

med skib fra London til Esbjerg og kørt med lastbil fra Esbjerg til Horsens. Anerkender ordføreren ikke, at der kan være nogle problemer og store udfordringer ved, at vi satser så massivt på fjernvarmen, når der ellers er alternativer, som kan være mindst lige så gode? Vi kan jo faktisk se mange af de steder, vi har været inde på i dag, at der har man faktisk investeret i jordvarme og taget alle mulige andre initiativer.

Kl. 11:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:42

Per Clausen (EL):

Jeg tror da, det vil være rigtig klogt, hvis man inden for fjernvarmeområdet indstiller sig på, at vi i fremtiden vil bruge affald måske på en klogere måde end bare ved at brænde det af – altså den måde, man skaffer energi til fjernvarme på, vil formentlig være anderledes, end den er i dag. Jeg deler helt hr. Hans Kristian Skibbys opfattelse af, at det er en rigtig, rigtig dårlig idé at importere affald fra London, hvis det er det, man gør i Horsens. Så det synes jeg vi skal diskutere, når vi nu alligevel skal til at diskutere affaldsstrategi i Danmark, og hvordan vi får det størst mulige udbytte af affald. Jeg ser bare fjernvarme som en mulighed for på en lang række områder i en kollektive sammenhæng, hvor det er billigere, at gå over til vedvarende energikilder som f.eks. solenergi, geotermi osv., hvor jeg ser nogle rigtig, rigtig store perspektiver i fjernvarmen.

Kl. 11:43

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 11:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg har to spørgsmål mere til ordføreren. Det ene er om det, som også blev skitseret fra Liberal Alliances ordførers side, nemlig om man i forbindelse med f.eks. udvalgsarbejdet kunne lave en sondering mellem det, der hedder de nyetablerede områder, hvor man laver en ny lokalplan og etablerer nye boligområder, og det, der hedder etablerede områder, hvor man vælger at tvangstilslutte allerede eksisterende ejendomme til fælles varmeforsyning. Er det noget, Enhedslisten kunne være med til at kigge på, så man deler dem op i nye områder og etablerede områder? Det andet er det om de mange, der nu bliver berørt af det, og som jo siger, at de i hvert fald ikke kan se frem til en økonomisk besparelse ved at blive pålagt den her tilslutningspligt til fjernvarme fra f.eks. Silkeborg. Så vil Enhedslisten kunne støtte, at der selvfølgelig kan gives dispensation til dem, som kan dokumentere, at de ikke tjener penge på at blive tvangstilsluttet?

Kl. 11:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 11:44

Per Clausen (EL):

Jeg tror, at netop en del af den lovgivning, der eksisterer nu, netop gør, at man ikke altid kan vælge at tage hensyn til den enkeltes økonomiske interesser. For man siger, at der træffer man i fællesskab nogle beslutninger, der gør, at vi i fællesskab får nogle bedre vilkår. Så sådan en generel erklæring, som hr. Hans Kristian Skibby efterlyser hos mig, kan han ikke få. Det, han kan få, er en tilkendegivelse fra min side af, at Enhedslisten altid går seriøst ind i at undersøge, drøfte og diskutere konkrete problemstillinger, konkrete udfordringer, og i den sammenhæng ser på, om der er brug for at lave ændringer af reglerne. Men vores udgangspunkt er, at vi har en rigtig for-

nuftig lovgivning på det her område, en lovgivning, som har været en vigtig forudsætning for at opbygge fjernvarmen, og at vi har et righoldigt antal muligheder for kommunerne til at dispensere, der gør, at enhver kommune efter min opfattelse har mulighed for at behandle borgerne ordentligt inden for det gældende regelsæt.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Mike Legarth som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Jeg vil starte med på vegne af Det Konservative Folkeparti at sige, at vi altid tænker på individet, altså mennesket før systemet, og vi taler altid om konsekvensen for den enkelte borger i vores land, før vi tænker på milliarderne og den gevinst, der kan være i det. Og jeg synes da, det er fornuftigt nok, at man tager en snak om vilkårene. Er lovgivningen i orden? Er det fornuftigt, at vi har de dispensationsregler, vi bruger?

Kigger man på det overordnede billede, så synes vi fra konservativ side, at det er vigtigt, at vi har en forsyningssikkerhed. Vi synes, det er vigtigt, at den måde, man producerer el og varme på, udledningsmæssigt også er til gavn for det enkelte menneske, familien, der bor i området osv. Den måde, vi bedst håndterer det på, er ved at give kommunerne et redskab til at få økonomi i tingene, sammenhæng i tingene. Derfor er det jo, at vi i mange, mange år har haft en tilslutningspligt og en forblivelsespligt, som gerne skulle være til gavn for forbrugerne, for det er jo deres hensyn, vi tager. Og hvis der så i dispensationen ikke er tilstrækkeligt lovgrundlag, så er vi villige til at se på det.

Men det er jo vigtigt sådan helt overordnet at forholde sig til, at vi må gå ud fra, at det kommunale selvstyre håndterer de dispensationsregler og den lovgivning, der er, til borgernes bedste. Og hvis de ikke gør det, så skal man jo vælge nogle andre. Vi kan jo ikke gå ind og sagsbehandle for hver enkelt kommune og forholde os til, hvordan de bruger den lovgivning, vi har givet. Vi vil gerne være med til at se på, om den lovgivning og de dispensationsregler er de rigtige, men jeg synes, at den sag, der er rejst her, burde håndteres der, hvor problemerne er, i stedet for at vi her skal belastes af, at der er nogle lokalpolitikere, som måske – det kan jeg jo ikke tage stilling til her – ikke har udøvet deres politiske arbejde, sådan som de fleste gerne ville have haft de gjorde det.

Jeg synes, det er vigtigt at forholde sig til, at hvis man melder fra på det, der er et fællesskab, de fælles værdier, det, der er til gavn for flest, jamen så bliver regningen større for dem, der er ladt tilbage.

Så det her er en opbakning til tilslutningspligt og forblivelsespligt og selvfølgelig en anerkendelse af, at der er en dispensation, der skal give mening, sådan at hvis det ikke er til fordel for den enkelte forbruger, kan man selvfølgelig få en dispensation.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:48

Leif Mikkelsen (LA):

Hr. Mike Legarth havde en meget flot indgang til sin tale her om betydningen af personlig frihed og hensyn for Det Konservative Folkeparti og om, at man ville gøre det, der var til gavn for brugerne. Mener hr. Mike Legarth, at de eksempler, der har været nævnt her i dag, og som er baggrunden for det her beslutningsforslag, viser, at det er til gavn for de borgere, som får trukket sådan en ordning med over-

hovedet, hvilket i en række tilfælde vil betyde stigende og ikke lavere energipriser, som det er påstået?

Kl. 11:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:48

Mike Legarth (KF):

Hvis vi skulle til at sagsbehandle forhold i Silkeborg eller på Langeland, ville vi jo begynde at blande os i det kommunale selvstyre, og når vi i enhver anden sammenhæng forholder os til det kommunale selvstyre og reglerne, der gælder for det, så tager vi afstand fra netop det. Og ingen tager mere afstand fra det end hr. Leif Mikkelsen og Liberal Alliance. Der har de jo altid bakket Det Konservative Folkeparti op i, at hvis vi mener det alvorligt, at kommunerne skal have selvstyre, så må de også tage ansvaret for de beslutninger, de træffer.

Spørgsmålet er så: Er der fejl i lovgivningen? Er der fejl i dispensationsreglerne? Er den varmeregning, der bliver uddelt, for høj? Hvis der kan svares bekræftende på det, deltager vi gerne i at ændre på det, men jeg synes ikke, det er fair at sagsbehandle lokale sager i Folketingssalen.

Kl. 11:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 11:49

Leif Mikkelsen (LA):

Næh, men nu behandler vi jo ikke lokale sager. Vi har sådan set lagt op til en meget principiel diskussion om den personlige frihed, ejendomsretten og retten til selv at vælge sin energiform og om, at det tilbud, man får, bør være i konkurrence med andre tilbud. Hvis der kun er ét tilbud, som man er tvunget til at tage, så er der i hvert fald ikke nogen konkurrence. Så det er efter min bedste overbevisning jo sådan set meget mere et principielt spørgsmål om, hvorvidt lovgivningen i orden, hvorvidt det er rimeligt, når nu det kan udmøntes på den måde, som det er sket i de her eksempler.

Det er helt rigtigt, som hr. Mike Legarth siger, at vi går ind for den kommunale frihed, endda i udstrakt grad, og derfor bliver vi også meget kede af det, faktisk sørgmodige, når vi så konstaterer, at der er byråd, der bruger, misbruger, lovgivningen på det her område. Så må det være lovgivningen, det er galt med, og det er trods alt den her sal, der skal tage højde for det spørgsmål. Det er derfor, vi skal have den diskussion af, om vi her bruger et system til at undertrykke den personlige frihed og det frie valg. Det, jeg sådan set udfordrer hr. Mike Legarth på, er kun, om ikke man synes, at det er rimeligt at diskutere det her i salen. Det er ikke en sagsbehandling. Det er slet ikke det, vi taler om.

Kl. 11:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 11:50

Mike Legarth (KF):

Jeg synes ikke, at det i den her sag, heller ikke ved fremlæggelsen eller redegørelsen fra hr. Leif Mikkelsen, er påvist, at der er fejl i lovgivningen, og at der er fejl i dispensationsreglerne. Jeg har så sagt, at hvis man i en nærmere gennemgang af den kan konstatere, at det er der, så medvirker vi gerne til at rette op på det. Vi har også i energiaftalen sørget for, at de relativt høje varmepriser, der var på barmarksværker – altså kraft-varme-værker, der ligger i tyndbefolkede områder, hvor der lang afstand til forbrugerne og prisen bliver højere – er blevet lavere. De har fået nye vilkår til at producere var-

me på, sådan at varmeprisen bliver lavere, sådan at det er til fordel for forbrugerne. Så det forhold vil vi gerne forholde os til.

Men vi vil ikke fjerne det redskab. Vi har tiltro til, at et politisk flertal i kommunerne bruger det på den rigtige måde til gavn for borgerne, og hvis det er forkert, jamen så skal de selvfølgelig stemmes ned, og så må man vælge nogle andre til at gøre det. Det synes jeg ikke vi kan sidde og tage stilling til herinde.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance.

Kl. 11:51

(Ordfører for forslagsstillerne)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg mener, at det er en vigtig debat, Folketinget efterhånden har brugt noget tid på, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt den lovgivning, der bliver vedtaget i dette Ting, i udstrakt grad varetager systemets interesser og i mindre grad tager hensyn til den enkeltes muligheder og frihedsgrader.

Vi taler ofte om, at det er mennesket før systemet, men der er altid en tendens til, at det bliver det modsatte, fordi der er andre hensyn i lovgivningen. Det betyder, at den enkelte forbruger, den enkelte person, det enkelte menneske kan stå tilbage med en afmagtsfølelse, når vedkommende mister det frie valg. Der er man jo så reelt sat ud af spillet. Jeg synes, der er nogen grund til, at vi diskuterer det, hver eneste gang vi kommer i nærheden af at kunne se, at det er sådan, det virker. Det er sådan set det, der har foranlediget, at Liberal Alliance har sat det her punkt på dagsordenen.

Der er eksempler på, at der er mennesker, der fratages det frie valg, endda i områder – det er ikke engang i nye områder med kendte vilkår – hvor man har boet meget længe. Der kommer en kommune pludselig og siger: Nu agter vi at bruge den her del af lovgivningen til at påtvinge jer en særlig energiform. Det sker endda, selv om der er en række eksempler på, at et sådan tiltag og en sådan lovgivning kræver betydelige midler og endda kan sætte nogle i økonomiske vanskeligheder. Det er mangel på respekt på og hensyn til borgerne. Når vi nu samtidig skal respektere det kommunale selvstyre – det er jeg enig i; der er vi sådan set villige til at gå meget langt – er der jo kun et værktøj, og det er, at Folketinget kigger efter, om lovgivningen egentlig er i orden, når man nu i kommunerne givetvis med loven i hånden kan foretage den her øvelse.

Derfor er det selvfølgelig skuffende, når de partier, som med deres placering i den her sal normalt peger på, at de er på borgernes side og står for den personlige frihed og det frie valg, i dag ikke er med til at støtte et sådant forslag. Jeg kan forstå, at den side af salen, som i øjeblikket har regeringsmagten, måske har tendenser til planøkonomi og forsvarer det med alle mulige argumenter om, at det er til gavn for alle mulige borgere.

Jeg tror bare, at vi skal gøre os klart, at de borgere, der bliver ramt af det her, og som står i en vanskelig situation, er borgere, der ikke under normale forhold protesterer over noget som helst – de er sådan set meget tro mod det her system, samfundet og lovgivningen – og det er dem, der har rejst sig. Det er mange hundrede, der har skrevet under på en protest, og der er andre, der møder op her i Folketingssalen i dag. Det er ikke borgere, der plejer at stille sig op på Slotspladsen og protestere imod det, som det her Ting foretager sig. Det er sådan set gode, solide og seriøse borgere, som synes, at det nu simpelt hen er gået for vidt, og at de alligevel ikke havde tror, at deres kommune kunne bruge Folketingets lovgivning til at gøre det imod dem. Det er sådan set det, de reagerer imod. Og det er sådan set borgere, hvis synspunkt vi gerne bærer frem. Vi vil ikke støtte ballademagere eller nogle, der på anden måde laver uro, men borgere, der

reagerer på, at de bliver udsat for en situation, som de synes er urimelig.

Hvordan kan vi råbe op om det? Det kan vi så, ved at der er nogle, der gider at rejse debatten her i Folketinget. Og jeg vil gerne kvittere for Dansk Folkepartis opbakning til forslaget her i dag. Jeg havde håbet på, at opbakningen var bredere, så vi også kunne presse regeringen til at se på det, men når det nu ikke kan lade sig gøre – det kan vi jo allerede nu tælle os til – at ændre lovgivningen her i Folketinget, fordi der ikke er nok til at støtte det forslag, er den næste appel til borgerne, som det også er nævnt her i Folketingssalen, at de må være opmærksomme på, hvad de foretager sig i november 2013. Der vælger de deres byråd, og det er klart, at har man haft politikere, som har administreret lovgivningen på en måde, som borgerne ikke synes om, og som har begrænset den enkelte borgers frie valg, må borgerne sørge for at sætte nogle andre i stolene.

Man kan så sige, hvis man skal se på den lyse side af det, at det her sådan set understreger, at valg til byråd ikke er ligegyldige. Det er ikke ligegyldigt, om det er den ene eller den anden, der sidder i borgmesterstolen eller i byrådsalen. Det er faktisk vigtigt, at det er politikere, der vil varetage borgernes interesser. De er jo tæt på. Det er sådan set utrolig vigtigt. Så det er et stærkt signal om, at det ikke bare for sjov, at det valg skal finde sted. Der må borgerne jo så huske på, og det bliver jo meget tydeligt her i Folketingssalen, hvilke partier der egentlig varetager borgernes interesser, og hvilke partier der hellere for enhver pris vil varetage systemets interesser, og som tror på, at det er bedre for borgerne at tvinge – der er brugt sådanne ord her i dag – dem til en lavere varmepris. Det, jeg hører, er sådan set noget helt andet, og der er en tabel, der viser, at det sådan set går præcis den modsatte vej. Og det er der, at det bliver uanstændigt over for borgerne, nemlig at man i den grad griber ind i privatøkonomien, et indgreb, som borgerne ikke har en chance for at værne sig imod.

Derfor har vi fremsat forslaget. Det er altså for at have den der principielle debat om det frie valg og muligheden for, at det kan tilbydes på konkurrencemæssige vilkår. Og skal vi tage det for pålydende, at fjernvarmesystemet i Danmark er en så stor succes, så burde det kunne konkurrere på lige vilkår med alle andre. Det er simpelt hen sniksnak at påstå, at det skal have en særlig lovgivning og en særlig konkurrencemæssig stilling, hvis det er en så stor succes. Derfor ville det have været rigtig godt, hvis der havde været flertal for det her forslag. Vi noterer, at det er der desværre ikke. Det er beklageligt for folkestyret. Nu må det så løses andre steder, nemlig ved byrådsvalget i 2013.

Kl. 11:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Der er kun et minuts penge til klokken er 12.00, og jeg skal her udsætte mødet i 1 time til kl. 1 – det er det, der i dag hedder kl. 13.00.

Det, vi så skal starte med, er korte bemærkninger fra henholdsvis Thomas Danielsen og Steen Gade, men vi ses igen kl. 13.00. Mødet er udsat. (Kl. 11:57).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mødet er genoptaget.

Vi er i gang med første behandling af beslutningsforslag nr. B 77. Hr. Leif Mikkelsen har holdt sin tale, og der er to, der gerne vil have ordet for korte bemærkninger, og den første er hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:00

Kl. 13:03

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Jeg tager ordet, fordi jeg efterhånden har utrolig svært ved at forstå, hvilket ærinde det er, Liberal Alliance og hr. Leif Mikkelsen har i den her sag. Vi deler jo mange af de samme værdier, og så hvad angår den kommunale side, og så sker der det under denne behandling, at hr. Leif Mikkelsen på utilstodelig vis beskylder mig for, at det er ud fra nogle interesser, som jeg skulle have i forhold til Venstres bagland, at jeg vil tage stilling. Jeg må sige, at jeg sjældent har set nogen stå på talerstolen og kludre så meget rundt i en sag og tale så meget om noget uden at vide, hvilket ben det var, man skulle stå på. Først var det her et emne, der var landspolitisk, så var det et emne, der var kommunalpolitisk, derefter var det om igen og ad flere veje noget, som klart var et emne, der skulle besluttes her i Folketingssalen, for at ordføreren til sidst igen slutter af med at gøre reklame for noget, der vedrører kommunalvalget.

Men det underer mig, at ordføreren beskylder mig for, at det skulle være ud fra nogle særlige interesser i baglandet at jeg har min holdning, mens Liberal Alliance selv vælger at holde sin egen ordfører på det her område ude af salen, sådan at hr. Leif Mikkelsen, som selv bor i Silkeborg Kommune, som er en kommune, som der er meget af det her der drejer sig om, kan løfte den her sag lokalt. Kan ordføreren ikke godt se, at det er problematisk, at man bruger Folketingets talerstol på at gøre reklame for et kommunalvalg hjemme på ens egen egn?

Kl. 13:02

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:02

Leif Mikkelsen (LA):

Jo, hvis det var sådan, det forholdt sig, var det nok meget problematisk. Men nu er virkeligheden jo den, at det, når det er, jeg peger på, at politikerne kan have nogle interesser, jo så er, fordi det er velkendt, at der er kommunalpolitikere, der også sidder i forsyningselskaberne, de samme forsyningselskaber, som det måske er, der beder et byråd om at sige, at man nu må tvangstilslutte nogen ude i et område. Så der er jo denne sammenblanding af tingene, men jeg skal ikke kunne sige, om det er sådan, hr. Danielsen har det med det. Men det, jeg har peget på, har sådan set bare været det, der var det helt principielle i denne sag, nemlig spørgsmålet om det, der var borgernes rettigheder, og det, der var deres frie valg, og så konkurrencemulighederne på energiområdet, og der var det, jeg tillod mig at undre mig over, at man i det parti, som jeg ellers mener at kende en anelse til, og som i hvert fald førhen har været et parti, der har nævnt sig selv som Danmarks liberale parti, på den måde varetager systemets interesser, altså at man går så meget op i planøkonomi og i, hvad der er systemets muligheder, at man undertrykker borgernes frie valg og muligheder. Det var bare det, jeg undrede mig over, og hvis det skulle være sådan, at det faldt hr. Danielsen meget for brystet, ja, så er der ikke noget at gøre ved det. For jeg mener det sådan set alvorligt, når jeg siger, at Venstre måske er blevet så systembevarende, at man glemmer at se på, hvad der er virkelighedens verden.

Det er derfor, jeg synes, at det her er en debat, der er rigtig vigtig, nemlig fordi den måske kan afdække de forskelle, der er. For jeg havde sådan set forventet, at der havde været et klart skel, der gik ned her midt i Folketingssalen mellem venstre og højre. Men sådan er det åbenbart ikke mere, det er sløret.

Kl. 13:03

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Thomas Danielsen.

Thomas Danielsen (V):

Jeg er meget ked af, at hr. Leif Mikkelsen ikke ønsker at svare på mit spørgsmål. Men hvis vi går ind og ser på den her sag, som jo ligger ude ved kommunerne, og som står hr. Leif Mikkelsens hjerte meget nær som kommunalordfører for Liberal Alliance, kan vi se, at så står der på Liberal Alliances egen hjemmeside, at kommunerne bliver overdyngnet med anvisninger fra centralt hold, og der står, at Liberal Alliance ønsker at genoplive det kommunale selvstyre. I den her sag vil Liberal Alliance så belaste alle landets kommuner, på trods af at det her kun påvirker en meget, meget lille procentdel af Danmark. Skulle man ikke have fokus på at løse det for de få procenter, som vi har prøvet at gøre, bl.a. igennem energiforliget, hvor Liberal Alliance var de eneste, der stod uden for, i stedet for at belaste alle landets kommuner?

Kl. 13:04

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:04

Leif Mikkelsen (LA):

Nu tror jeg ikke, at de, der er ramt, og som er nævnt fra talerstolen fra flere ordføreres side i dag med navns nævnelse forskellige steder i Danmark, føler, at der er noget som helst energiforlig, der har reddet deres situation, hvor de bliver tvangstilsluttet. Der er en række eksempler. Hvis hr. Danielsen kender den liste over, hvilke omkostninger og udgifter der er til fjernvarme i Danmark, vil han se, at folk bliver påtvunget en øget omkostning, en øget privat omkostning, som systemet altså pålægger dem. Det er sådan set det, vi reagerer imod. Det er derfor, jeg peger på, at jeg ikke tror, at kommunerne har gjort noget forkert i forhold til den lovgivning. Det er derfor, det er rejst i Folketingssalen, fordi kommunerne har gjort det baseret på det grundlag, der er skabt i denne sag. Derfor kan det selvfølgelig kun rejses de her steder for at ændre grundlaget.

Vi mener sådan set, at kommunerne skal have udstrakt selvstyre, men når loven er sådan, at man kommer galt af sted og eventuelt misbruger det, er det Folketingets pligt at se på grundlaget. Det er sådan set bare derfor, og derfor er det her en principiel debat og ikke et spørgsmål om enkelte byer og steder.

Kl. 13:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 13:05

Steen Gade (SF):

Tak. Jeg vil egentlig give den forrige spørger lidt ret i, at det godt kunne lyde, som om hr. Leif Mikkelsen nu stillede op til byrådsvalget i Silkeborg, og det ønsker jeg hr. Leif Mikkelsen alt muligt held med, men jeg ved ikke, hvorfor vi skal belemres med det.

Mit spørgsmål går sådan mere lidt finurligt til hr. Leif Mikkelsens fortid som Venstremand, for nu forstod jeg, at Venstre var de største forrædere, fordi de ikke ville stemme for det her forslag, og så vil jeg spørge hr. Leif Mikkelsen: Dengang hr. Leif Mikkelsen var Venstremand, gik Venstre da ind for tilslutningspligt, som Venstre gør i dag, eller gjorde Venstre det ikke?

Kl. 13:06

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:06

Leif Mikkelsen (LA):

Nu skal man jo aldrig forsikre om noget som helst, men jeg har ingen aktuelle planer om at stille op til noget byråd nogen steder; jeg har faktisk interesse i at varetage borgernes interesser, hvad enten det er i Skævinge, Silkeborg eller andre steder, når man kommer i den situation, at man føler sig så påvirket, at gode borgere møder op her på Christiansborg, og gode borgere i et stort flertal protesterer mod en beslutning, som et byråd tager. Jeg synes, at der er grund til at se på grundlaget, og så må hr. Steen Gade gerne beskylde mig for, at jeg går særlige ærinder med hensyn til enkeltbyer. Jeg synes, at det er urimeligt i forhold til de spørgsmål, der er stillet i dag til det helt principielle, nemlig borgernes frie ret og konkurrenceevne osv.

Med hensyn til spørgsmålet om hvor længe Venstre er gået ind for det, vil jeg sige, at jeg er blevet opmærksom på den her lovgivning i kølvandet på, at der er nogle borgere, der har råbt op, og så synes jeg, at det er enhver anstændig politikers pligt og ret at forsøge at rette det. Det er det, jeg klandrer Venstre for ikke at gøre. At der ligger en lovgivning, som de glemte at ændre på, da den var oppe sidst, er jeg helt opmærksom på, men man behøver ikke at gentage sine fejl. Det er derfor, jeg appellerer til det parti, som i hvert fald tidligere har betegnet sig selv som et liberalt parti, men det fortøner sig måske også. Vi er også nogle, der har forladt det, og derfor er man måske ikke så liberale mere.

Kl. 13:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Steen Gade.

Kl. 13:07

Steen Gade (SF):

Tak. Det der med Venstre er selvfølgelig lidt et drillespørgsmål til hr. Leif Mikkelsen, men når jeg overhovedet nævner det, er det da også lidt, fordi hvis der er to partier, der har ansvaret for opbygningen af vores fjernvarmesystem i Danmark, er det Venstre og Socialdemokratiet. Vi andre har også støttet det, mange partier har støttet det, men det parti, som virkelig har ansvaret, og dem, der har lagt hjerteblood i det og sagt, at det her var, fordi man ønskede en fornuftig energipolitik, fordi man ville omgås ressourcerne ansvarligt, og som derfor også har haft den her aftagepligt, er jo Venstre, og det er godt, stor ros til Venstre. Så er det bare, at jeg synes, at det er lidt sært, hvorfor Venstre skal have så meget skældud for det, når det har været klassisk Venstrepolitik, og det faktisk også er til borgernes bedste.

Kl. 13:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Leif Mikkelsen (LA):

Nu ved jeg jo ikke, hvor begejstret Venstre er for at stå her og blive rost af en SF'er, hr. Steen Gade. Men Venstre må selv lide med, at det er gået så vidt, at hr. Steen Gade kan stå her og sige, at det er Socialdemokratiet og Venstre. Man kan sige, at det er de to store socialdemokratier i Danmark, der måske går ind for planøkonomi, og som så ikke har evnen til at se sig selv og deres politik i øjnene, og så vil lave den om igen. For det er jo det, de kunne gøre. De udgør jo et flertal i det her Ting, og derfor har de et stort ansvar, og det er derfor, jeg appellerer til dem. Derfor skal vi andre jo ikke lide under det. Jeg synes bare, vil jeg sige til hr. Steen Gade, at vi jo skulle varetage borgernes interesser. Når nu vi har de her to store socialdemokratier, som er druknet i planøkonomi og undertrykkelse af borgere, var det jo faktisk SF med deres frihedssynspunkt, der skulle komme

op ad hullet nu og ikke støtte sådan et par stykker. Så jeg håber, at jeg kan appellere til hr. Steen Gades fornuft i den sag.

Kl. 13:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Mike Legarth for en kort bemærkning.

Kl. 13:09

Mike Legarth (KF):

Jeg synes ikke, at det klædte ordføreren med den der mudderkastning. Det skulle dog gerne være sådan, at det er argumentets tyngde, vi forholder os til, og ikke den politiske farve på den, der fremfører det. Hr. Leif Mikkelsen plejer at være en seriøs politiker, og jeg vil håbe, at vi kan blive i det spor.

Så vil jeg sige, at fra konservativ side er der ingen tvivl om, at vi sætter systemet før mennesket, at vi taler om de konsekvenser, vi udsætter borgerne for, før vi tænker på, hvor mange milliarder der ruller i kassen. Men vi kan se på bagkant, at vi har indført et fjernvarmesystem med tilsynspligt og forblivelsespligt, der er det billigste og det reneste, fordi vi også bekymrer os om, hvordan vi producerer varmen, at luften er ren, at vi ikke har for meget forurening og udledning. Er det slet ikke noget, der optager hr. Leif Mikkelsen?

Kl. 13:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Leif Mikkelsen (LA):

Jo, jeg vil meget gerne være seriøs i den her sag [lydudfald] ... Jeg mener, det er særdeles seriøst at se på borgernes ve og vel og ikke systemets. Derfor havde jeg sådan set forventet at finde hr. Mike Legarth på denne side af sagen i lyset af, hvad Det Konservative Folkeparti plejer at sige, og det er sådan set derfor, jeg reagerer. Det er vel rimeligt i en politisk debat at påpege, når man er overrasket eller forundret over, at et parti siger et og gør noget andet. Ellers er det jo kun i skåltaler ved festlige lejligheder, at man siger, at man er på borgernes side, og at man vil være det. Det afgøres jo her i denne sal, når man trykker på knappen og giver sin tilslutning eller modstand til et lovforslag. Derfor mener jeg sådan set, at det er særdeles seriøst. Det ville være useriøst ikke at diskutere spørgsmålet om personlig frihed og det frie valg i forbindelse med konkurrence på det her område.

Hr. Mike Legarth ved jo godt, at et af de eksempler, der er nævnt, handler om at pløje et fjernvarmesystem ind i et etableret boligområde og tvinge borgere, der har boet 30 år i det samme hus, til nu at vælge en anden energiform uden konkurrence, uden noget som helst. Tabellen viser, at det bliver dyrere for nogle af dem, og så står ordføreren heroppe i dag og siger: Vi vil gerne tvinge dem til, at det skal blive billigere. Ja, den del af skalaen kan jeg også godt deltage i. Så jeg synes, det er særdeles seriøst, og derfor mener jeg bestemt ikke, at det er mig, der deltager i nogen mudderkastning. Jeg prøver bare at være meget klar i mælet om, hvad mine forventninger til politikere er.

Kl. 13:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mike Legarth.

Kl. 13:11

Mike Legarth (KF):

Jeg synes, det er et fuldstændig populistisk forslag at bringe frem til debat her i salen på det grundlag. Det handler om nogle lokale interesser, og vi ser den højt respekterede energipolitiske ordfører, hr. Villum Christensen, sidde tilbagelænet i stolen. I stedet er det en lo-

kal mand, der har overtaget emnet, fordi det nu er passende, at man har en repræsentant for det bagland. Fair nok, det kan være godt nok, hvis argumenterne så holder. Det synes jeg bare ikke de gør.

Vi har nu 98 kommuner. Vi har en problemstilling i én kommune. Det vil sige, at der er 97 kommuner, som aldrig har sagt et kny om, at vi her fra Folketinget skulle fratage dem det redskab, som har gjort, at forbrugerne bevisligt har den billigste form for varmekilde, og som samtidig også er den reneste. Det er jo den dagsorden, der er vigtig.

Vi vil, som jeg sagde før, fra konservativ side helst have maksimal personlig frihed. Vi sætter mennesket før systemet. Vi tænker på menneskelige konsekvenser før milliarder, og det er jo netop det, vi har gjort i den her sag. Det handler om forbrugerne. Det handler om at få det bedste ud af en sag, og det handler om ikke at have en populistisk dagsorden, hvor man lader, som om man forholder sig til et emne, som er meget vigtigt. Mit afsluttende spørgsmål til hr. Leif Mikkelsen er: Skal vi fjerne det redskab fra alle kommuner og dermed fjerne det glimrende grundlag, vi har, for at levere den billigste tænkelige varme til forbrugerne?

Kl. 13:12

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 13:12

Leif Mikkelsen (LA):

Jeg står tilbage med en fornemmelse af, at hr. Mike Legarth må have været fraværende under en del af debatten i dag, når hr. Mike Legarth kan nævne, at det kun drejer sig om én kommune, de andre 97 er godt tilpas. Der er nævnt indtil flere kommuner fra Folketingets talerstol i dag, som har utilfredse borgere. Der har været borgere herinde i dag, som overhovedet ikke er fra min hjemby, hvis det er det, man antyder, altså at det skulle have en særlig interesse. Det har det overhovedet ikke. Man har nævnt Langeland Kommune, man har nævnt Horsens, og der er masser af steder, hvor det her problem er åbenlyst.

Hvis man følger med i debatten, kan vi selvfølgelig få en seriøs debat, men hvis man reducerer det her til at sige, at det kun omhandler én kommune, er det klart, at det er svært at få en seriøs diskussion.

Så vil jeg sige, at ét eksempel på, at man undertrykker borgerne, er et for meget. Det tror jeg egentlig at vi kunne blive enige om, så jeg synes sådan set, at det her er et væsentligt frihedsspørgsmål, som fortjener al mulig opmærksomhed i Folketingssalen.

Derfor er jeg selvfølgelig ked af, at hr. Mike Legarth betegner det her som et populistisk forslag, hvad det overhovedet ikke er. Det er sådan set rent for borgernes skyld, og når der er borgere i hundredvis, der reagerer, borgere, som normalt ikke reagerer mod systemet, ikke kommer til demonstrationer, men som faktisk overkommer at møde op herinde, og som orker at sende en protest imod en kommune, så tror jeg, at der er noget om det. Derfor har vi fremsat forslaget.

Kl. 13:14

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Klima-, Energi- og Bygningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) Forhandling om redegørelse nr. R 13:

Klima-, energi- og bygningsministerens energipolitiske redegørelse 2012.

(Anmeldelse 09.05.2012. Redegørelsen givet 09.05.2012. Meddelelse om forhandling 09.05.2012).

Sammen med dette punkt foretages:

24) Forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til klima-, energi- og bygningsministeren:

Hvad kan ministeren oplyse om regeringens fremtidige energipolitiske initiativer set i lyset af den energipolitiske redegørelse?

Af Steen Gade (SF), Lars Christian Lilleholt (V), Pernille Rosenkrantz-Theil (S), Mikkel Dencker (DF), Rasmus Helveg Petersen (RV), Per Clausen (EL), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 09.05.2012. Fremme 11.05.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 29. maj 2012).

Kl. 13:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til på tirsdag, den 29. maj 2012.

Først får vi en begrundelse af ordføreren for forespørgerne, hr. Steen Gade, så ministeren må vente et øjeblik. Værsgo.

Kl. 13:15

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Steen Gade (SF):

Tak for det. Jeg skal give en kort begrundelse for forespørgslen. Det er en tradition, at den årlige energipolitiske redegørelse, som udarbejdes af energiministeren, bliver bragt til debat i Folketinget i en forespørgselsdebat. Det er også en tradition, at alle partier står bag den, og derfor har jeg som formand for Folketingets Klima-, Energi- og Bygningsudvalg påtaget mig opgaven at begrunde den.

Begrundelsen er, at vi gerne vil gøre status over den energipolitiske situation. Det er blevet endnu mere aktuelt, efter at vi har haft et år, der har stået i energiforhandlingernes tegn, og som er sluttet med, at der er indgået en omfattende klimaaftale.

Vi ser frem til at høre ministerens mundtlige argument oven på den energipolitiske redegørelse, og dermed har jeg givet min begrundelse.

Kl. 13:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Klima-, energi- og bygningsministeren.

Kl. 13:16

Besvarelse

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Mange tusind tak. Årets energipolitiske redegørelse bærer naturligvis i vid udstrækning præg af, at vi netop har indgået den bredeste, grønneste og længstvarende energiaftale i danmarkshistorien. Og jeg vil selvfølgelig gerne benytte denne lejlighed til endnu en gang både at takke de mange partier, der har bidraget til den proces, og til rent ud sagt at udtrykke min begejstring over, at det kunne lade sig gøre. Jeg ser frem til at samarbejde med alle aftalens parter om at gøre den til virkelighed i de kommende år.

Det er jo en energiaftale, som er blandt de mest ambitiøse af slagten i verden, og jeg kan også love for, at der bliver lagt mærke til den ude i verden. Det er flotte resultater, vi forventer frem til 2020

med over 35 pct. vedvarende energi i det endelige energiforbrug og med 50 pct. af elforbruget fra vindenergi. Hvis vi oven i det lægger anden vedvarende elproduktion, bliver det faktisk omkring 70 pct. af vores elforbrug i 2020, der vil være fra vedvarende energikilder. Vi reducerer vores bruttoenergiforbrug med 7½ pct. i forhold til 2010, og vi får 34 pct. CO₂-reduktion af Danmarks drivhusgasser i forhold til niveauet i 1990. Det kan vi godt være stolte af.

Der er ingen tvivl om, at det vil kræve en stor indsats, en kæmpe indsats faktisk, og det vil ikke være gratis, men der er heller ingen tvivl om, at gevinsterne vil blive mindst lige så store, og at der er tale om intet mindre end et paradigmeskifte i energipolitikken. Det er et stort skridt i retning af det langsigtede mål, som vi alle deler herinde, en energiforsyning i 2050, der er baseret 100 pct. på vedvarende energi.

Initiativerne, der skal skabe disse resultater, er vi allerede i fuld gang med at implementere. En række lovforslag er fremsat her i salen, og netop implementeringen og vores kontinuerlige opfølgning bliver et fokuspunkt i energipolitikken i det næste år.

Ud over at gå fra plan til virkelighed skal vi også fokusere på, hvordan vi får skabt mest mulig grøn vækst og får flest mulige arbejdspladser i Danmark ud af de mellem 90 og 150 mia. kr., som vi fra i dag og frem til 2020 skal investere i både energieffektivitet og vedvarende energi som følge af energiaftalen.

Når vi investerer så massivt i en grøn omstilling, skal vi selvfølgelig sørge for at få så meget ud af investeringerne som overhovedet muligt. Lad mig fremhæve et af de vigtigste initiativer i den forbindelse: I regi af regeringens ministerudvalg for en ny erhvervs- og vækstpolitik i Danmark er vi netop ved at nedsætte et vækstteam for energi og klima med gode kræfter fra det danske erhvervsliv. Teamet skal komme med ideer til, hvordan vi fremover skaber bedre erhvervsmæssige rammer, så Danmark kan fastholde og videreudvikle sin globale position som et grønt foregangsland, også når det gælder produktion og eksport af grønne teknologier.

For at kunne realisere det langsigtede mål om 100 pct. vedvarende energi i hele energiforsyningen i 2050 har vi jo brug for en lang række forskellige grønne teknologier. De produkter og den erfaring, vi udvikler på den konto, skal vi selvfølgelig sælge til andre. I den forbindelse kan vi jo glæde os over, at vi allerede har kunnet konstatere, at i 2011 steg vores energieksport med 18 pct.

Når danske virksomheder sælger grønne løsninger og viden til udlandet, er der jo tale om, kan man sige, salg af knowhow, som skaber grøn vækst og velfærd her i Danmark. Derfor skal vi blive ved med også at satse på forskning, udvikling og demonstration af grønne energiteknologier på mindst samme niveau, som vi gør i dag.

Det, der er nyt, er, at vi ikke kun skal sælge grønne løsninger og viden; vi skal samtidig i stigende grad vise verden, hvordan det i praksis lader sig gøre at lave en grøn omstilling af et helt energisystem. Danmark bliver med andre ord også hjemsted for demonstration og fremvisning af grønne løsninger. Vi laver ikke længere bare knowhow, vi laver også showhow. Når andre kan se, at det kan lade sig gøre at omstille fra fossile brændsler og endda gøre det, så det er økonomisk fornuftigt og med fortsat høj forsyningssikkerhed, så er der ikke bare flere, der vil følge efter; der er også flere, der vil have øjnene åbne for danske kompetencer og dansk teknologi.

Et tredje hovedspor for energipolitikken fremover bliver at holde EU's energipolitik i det grønne spor. Det danske formandskab slutter som bekendt i næste måned, men selv derefter vil regeringen lægge mange kræfter i at sikre grønne resultater på europæisk niveau. Målet er, at EU skal sætte et fælles mål ligesom Danmark om at blive uafhængig af fossile brændsler i 2050.

Europa-Kommissionens egne analyser peger på, at en grøn omstilling i EU ikke vil være markant dyrere end at fortsætte status quo, måske endda tværtimod. De fleste af investeringerne vil tjene sig hjem i form af lavere udgifter til energi, herunder betydelig lavere

import af især olie og gas fra tredjelande. Her kan man jo minde sig selv om, at alene fra 2010 til 2011 steg olieimporten til EU med 100 mia. euro, altså alene stigningen på 1 år. Det var jo penge, der kunne have været investeret i europæiske arbejdspladser i europæisk energiforsyning i stedet for at blive sendt uden for EU.

Konkret arbejder vi p.t. under det danske formandskab, som man ved, særlig med at få det såkaldte energieffektiviseringsdirektiv i hus, og derudover er der nok at tage fat på, skulle jeg hilse og sige. Vi har til det sidste rådsmøde bl.a. haft i fokus på at få sat nogle lidt nærmere mål og rammer for, hvad der skal ske efter 2020. Hvad skal vores mål for vedvarende energi, for CO₂-udledning, for energieffektivisering være efter 2020 og frem til 2030? Hvad skal vi basere det på? Vi bliver ikke færdige med det arbejde, men vi håber at kunne få en retning på det. Vi skal snakke fælles energiinfrastruktur i EU, der skal planlægges og udbygges, og det skal sikres, at vores ændrede energimarked fungerer optimalt og fremmer konkurrencen.

Regeringen vil også fortsat arbejde for, at EU udviser globalt lederskab og hæver det fælles drivhusgasreduktionsmål i 2020 fra 20 pct. til 30 pct. i forhold til 1990 uanset udfaldet af de globale klimaforhandlinger. Et grønnere EU vil gøre de nødvendige teknologier billigere og sikre eksportmarkeder for danske virksomheders grønne løsninger. Et tal, som jeg selv finder meget opmuntrende, er, at i 2011 var 80 pct. af de nyinstalleringer af el, der blev investeret i i Europa, faktisk vedvarende energi.

Lad mig afslutningsvis opsummere, hvad jeg ser for mig bliver de tre hovedoverskrifter for energipolitikken i den kommende tid: Punkt 1, at omsætte energiaftalen til virkelighed, og her håber jeg at vi kan opretholde det gode momentum, der er i forligskredsen, og kontinuerligt følge op på, at vi gør det effektivt med mindst mulige omkostninger for borgere og erhvervsliv; punkt 2, at sikre, at vi får mest mulig grøn vækst og beskæftigelse ud af de milliarder, der skal investeres i Danmark som følge af aftalen, og punkt 3; sidst, men ikke mindst at lægge kræfter i, at den grønne energipolitiske dagsorden i EU fastholdes og leder til stærke grønne resultater. Tak.

Kl. 13:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til klima-, energi- og bygningsministeren. Så giver jeg igen ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Steen Gade.

Kl. 13:24

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Steen Gade (SF):

Tak til ministeren for en god redegørelse og et godt oplæg, som jo sætter rammerne for dansk energipolitik de næste 8 år. Det vil jeg først opholde mig ved, for jeg tror, at det er lidt underkendt, hvor vigtigt det er. De energiaftaler, vi har haft tidligere, har haft en horisont på 4 år, og for at være helt ærlig har man brugt det ene år til at forhandle den næste aftale, så horisonten har måske kun været 3 år. Nu er der en 8-årig aftale, og allerede inden sommer er første trin færdigt. Så har vi her i Folketinget ekspederet det, som er rammeværket og dermed hele grundkonstruktionen med økonomi osv. for, hvad der skal ske de næste 8 år.

Derefter kommer så det, som skal fylde den her aftale ud. Det er der, hvor ordet paradigmeskift også er det ord, jeg vil vælge. Vi er simpelt hen ved at ændre energipolitikken i løbet af 8 år ved at gå over til et system, som grundlæggende er bygget op på vedvarende energi.

Vi tror jo stadig ofte i den offentlige debat, at hele vores energiforsyning sådan nærmest er baseret på vind eller vedvarende energi. Fordi vi har kunnet meget på vindenergiområdet osv., har måske også omverdenen det syn. Sandheden er jo, at vi er et ganske stærkt

kulland, og det er udfasningen af kul, som er en af de vigtigste ting af dem, der sker i de næste år. Vind og anden vedvarende energi bliver så kernen i vores energiforsyning, når vi når til 2020 og skal kigge fremad.

Det betyder, at alle de analyser, der fremgår af energiaftalen, alle de ting, vi skal arbejde videre med, så vidt jeg kan se, bliver det vigtigste af det, der skal ske også på den korte bane fra nu af. Der skal vi forstå, at udfordringen er at lave integrerede systemer, at vi skal gå fra et grundlæggende centralistisk energisystem til et grundlæggende decentralt energisystem.

Det integrerede består i, at vi i den periode skal finde ud af, hvordan vi får det, der hedder smart grid, altså intelligente net, til at spille sammen med en meget, meget stor produktion fra vind, hvordan det skal spille sammen med nye lagringsteknikker, hvor man lagrer energien som fjernvarme eller i brint og samtidig udbygger elbilkonceptet, så vi lagrer ellers i biler, sådan at den meget store elproduktion kan blive udnyttet maksimalt og økonomisk maksimalt, så vi ikke for nu at snakke ærlig snak skal til at sælge vindstrømmen til Tyskland og andre naboer for en slik. Det er den ene udfordring.

Den anden udfordring er så at blive koblet sammen med resten af Europas net, og det gør vi jo så ved Kriegers Flak med Tyskland, og forhåbentlig gør vi det i den her 8-årige periode, hvis jeg skal sige, hvad jeg ønsker, også i Nordsøen med nogle af nabolandene, sådan at vi får integrerede net i Europa, og så vi også får den afsætningsmulighed. Overskrifterne er jo dem, som ministeren også har peget på, med at sørge for at få både den mest økonomiske og den mest fremtidssikrede løsning ud af det her.

Så er det en vigtig opgave at følge op med job. Ministeren har nævnt erhvervs- og vækstministerens vækstteam, som er i gang på det her område, og vores handels- og investeringsminister er jo også i gang med at lave en særlig eksportindsats på det her område. Der tror jeg at det er vigtigt at sige, at Danmark som et demonstrationsland for alle de her teknologier, som hele verden er i gang med at udvikle og får brug for, skal komme først med nogle af tingene og blive konsolideret på andre punkter og så være et udstillingsvindue og påvirke først og fremmest EU, som ministeren lagde vægt på.

Jeg vil også nævne, at vi jo her om en månedstid skal til Rio de Janeiro, og jeg synes ikke, det er helt ligegyldigt, om man i Rio de Janeiro kunne vedtage en global forpligtelse til, at der bliver adgang til elektricitet for alle i 2030, samt mål for vedvarende energi i verden i 2030 og mål for energieffektivitet. De tre ting er ikke ligegyldige, selv om det er med konsensus og alt det besvær, vi ved der er, når det drejer sig om globale beslutninger. Og også selv om de ikke bliver endeligt besluttet i Rio de Janeiro, er det ikke ligegyldigt, at de bliver ført videre i FN-systemet. For det er jo også en chance for for alvor at kunne være med til at skabe de job, det her også handler om.

Kl. 13:29

Jobbene er der mange af. Der er tusindvis af job. Jeg vil her tillade mig at sige, at det er den vækstmotor, der er vedtaget i år i den her folketingssamling, som der er flest arbejdspladser i. Der er rigtig mange arbejdspladser i det. Udregnet på årsplan kan man vel nå op på 40.000, og det er en stak at få realiseret. Gør vi det rigtigt, vil det altså være et boost ikke bare for virksomheder og danske arbejdspladser generelt; det er til gavn for produktionsarbejdspladser, og det er i høj grad til gavn for Udkantsdanmark, for rigtig mange af arbejdspladserne ligger der.

Jeg skal slutte med på vegne af Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti og SF at fremsætte et forslag til vedtagelse. Når det nu omfatter mange partier, er der måske nogle, der tænker, at det er et dårligt forslag til vedtagelse og et dårligt forlig. Det er min klare opfattelse at det både er et godt forslag til vedtagelse og et meget godt forlig, der ligger bag. Det lyder sådan:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer med tilfredshed, at dansk energipolitik med det brede 8-årige energiforlig af 22. marts 2012 er på rette spor mod det langsigtede mål om omstilling af energiforsyningen fra fossile til vedvarende energi. I aftaleperioden gennemføres en omfattende fremtidssikring af dansk energipolitik med hovedvægt på en forstærket energibesparelsesindsats og en omfattende udbygning med vedvarende energi, som bl.a. medvirker til Danmarks selvforsyning med energi.

Folketinget opfordrer regeringen til at sikre en effektiv opfølgning og implementering af aftalens mange forskellige initiativer, herunder at Danmark i videst muligt omfang høster de erhvervsmæssige og beskæftigelsesmæssige gevinster af aftalens initiativer.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 66).

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne.

Det oplæste forslag til vedtagelse vil som nævnt komme til afstemning på tirsdag, den 29. maj 2012.

Så går vi til ordførerrækken. Først giver jeg ordet til Venstres ordfører, hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak til ministeren for besvarelsen til Folketinget her i dag.

For godt og vel 2 måneder siden, nøjagtigt den 22. marts i år, blev der indgået en bred energipolitisk aftale. Det er en aftale, som Venstre står ved, og som vi er tilfredse med. Vi er meget tilfredse med, at det er blevet en bred aftale. Det giver sikkerhed for de mange virksomheder og private, der skal investere. Så kender man rammebetingelserne langt ud i fremtiden – også ud over et kommende folketingsvalg. Skulle der forhåbentlig ske det, at der kommer en ny regering efter næste valg, jamen så er der også sikkerhed for rammebetingelserne frem til 2020.

Efter vores overbevisning er det en fornuftig aftale, og vi er også meget tilfredse med, at det under forhandlingerne lykkedes at reducere omkostningerne med 2 mia. kr., når vi kommer frem til 2020. Det er vi rigtig tilfredse med. Dermed har vi også sikkerhed for, at det er en økonomisk ansvarlig aftale, både for forbrugerne og for erhvervslivet. Men det er også fortsat en meget ambitiøs og visionær aftale, som bygger videre på den visionære og ambitiøse klima- og energipolitik, som VK-regeringen har lagt grunden til de seneste 10 år. Det er en fortsættelse af den linje, hvor Danmark omstiller til mere og mere vedvarende energi.

Aftalen indeholder jo en lang række forskellige områder. Vi skal fortsætte udbygningen af vedvarende energi, ja, vi skal helt op på, at 35 pct. af energiforbruget i 2020 er baseret på vedvarende energi, og målsætningen er, at vi i 2050 helt skal klare os på basis af vedvarende energi. Frem mod 2020 skal der ske en fortsat massiv udbygning med vindenergi, først og fremmest på havet, hvor der skal etableres ikke mindre end produktion af 1.000 MW vindenergi. Det svarer til forsyningen af op imod 800.000 husstandes årlige bolig elforbrug. Det er en ganske stor sum.

Hr. Steen Gade var inde på omstillingen i de centrale kraft-varme-byer, og jeg helt enig i, at den omstilling, der kommer her, er et helt centralt punkt i aftalen: at vi omstiller de kulbaserede værker til biomasse, at vi gør det på en måde, så forbrugerne også kan betale regningen, og at der også er taget hensyn til de mange virksomheder, herunder ikke mindst gartnerier, der er afhængige af at aftage billig fjernvarme fra de store kraft-varme-byer.

Biogas er et andet element i aftalen. Vi sikrer bedre rammer omkring biogas. I dag udnytter vi mindre end 5 pct. af biogaspotentiallet, og med aftalen her håber Venstre på, at vi får mere gang i området. Vi skulle gerne op på at udnytte i hvert fald halvdelen af potentiallet i 2020.

Der er så en pulje på 250 mio. kr. til næste år og derefter 500 mio. kr. til etablering af VE-anlæg til virksomheder. Også det område er helt centralt. Det vil jo sætte gang i udviklingen rigtig mange steder ude omkring og vil give virksomhederne nye muligheder for at erstatte kul og naturgas med vedvarende energi.

Energibesparelser er også et helt centralt element, og endnu bedre end at bruge energien er jo at spare på den. I Danmark har vi rent faktisk haft et uændret forbrug af energi i 40 år, og samtidig har vi haft en vækst i BNP på op imod 100 pct. Det vil sige, at vi har været i stand til at forene økonomisk vækst med et reduceret energiforbrug. Den linje fortsætter vi, og vi sikrer endnu større energibesparelser frem mod 2020.

Der er også ting, som ikke er nævnt i aftalen, og som det lykkes at få ændret på, og det er især spørgsmålet om olietankene. Vi er meget tilfredse med, at det lykkedes ved ret hård kamp under forhandlingerne at give de mange forbrugere, som er placeret i områder, hvor der ikke er adgang til fjernvarme, mulighed for fortsat at have deres oliefyr. Ellers ville vi have sendt en regning på over 100.000 kr. til 150.000 familier i Udkantsdanmark, og det ville ikke have været godt.

Der er også et andet område, som er omtalt her i redegørelsen, men som ikke er en del af energiaftalen, nemlig olie- og gasproduktionen. Af redegørelsen fremgår det, at Danmark på det område har haft ikke mindre end 280 mia. kr. i indtægt siden 1995. Vi vil gerne opfordre ministeren til at arbejde videre med det område og sikre, at vi får en dansk strategi for at sikre, at der også i fremtiden er gode indtægter fra olie- og gasproduktionen, og at vi udnytter de potentialer, der er, for at skabe yderligere vækst på området.

Vi er nu i gang med implementere energiaftalen her i Folketinget. Vi er som sagt meget glade for, at det er en bred aftale, og vi følger også, at der er et godt samarbejde med regeringen om at få fundet de rigtige løsninger og få luget ud der, hvor der eventuelt kan være små knaster, der endnu ikke er blevet løst. Tak.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Villum Christensen.

Kl. 13:37

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Ordføreren var inde på en række af Venstres sejre i de her forhandlinger, og en af de vigtige sejre var, at der blev barberet 2 mia. kr. af aftalens pris, og jeg kan godt forstå, at man synes, det er vigtigt. Især synes jeg, at det, der er sket i forhold til erhvervslivets omkostninger, er meget vigtigt.

Når det er sagt, så ved vi, når vi kigger i krystalkuglen og ser langt frem, at der er utrolig stor usikkerhed forbundet med at vurdere, hvad sådan noget som det her vil koste. Og det bliver vi vel mindet om lige netop i de her dage, hvor, bare for at tage ét eksempel, Energinet.dk jo melder ud, at vi nu kan forvente, at den PSO-afgift, vi i efteråret troede ville blive på 3 mia. kr., nu bliver på 5,5 mia. kr. Altså i løbet af ganske få måneder ændres billedet i forbindelse med PSO-afgiften, som jo er et af de centrale finansieringselementer.

Bekymrer det ikke ordføreren, at man går så bastant ud og siger, at det vil blive 1.300 kr. pr. husstand, tror jeg det var, når man allerede nogle ganske få måneder inde i perioden – der er jo ikke gået mere end et lille halvt år, siden de her tal kom frem – drastisk må ændre på de forudsætninger? Føler ordføreren sig tryk ved, at det i gennemsnit bliver 1.300 kr. for en husstand, som jo var det, det blev solgt på?

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:39

Lars Christian Lilleholt (V):

Vi er ganske trygge ved de her beregninger, og det er også sådan, at PSO-omkostningerne jo vil svinge fra år til år, alt afhængig af hvor meget vindproduktion der er, og hvordan det ser ud i vores nabolande. Det her handler selvfølgelig om, at vi ser på det her over en år-række, og vi har de seneste år kunnet se, at PSO-omkostninger har svinget fra år til år, men alt i alt kan man se, at der trods alt tegner sig et fornuftigt billede af det.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Villum Christensen.

Kl. 13:39

Villum Christensen (LA):

En anden ting, ordføreren var inde på, var det vigtige i at få kul ud af kraftværkerne og erstatte det med biomasse, og det er der jo sikkert rigtig meget ræson i. Når man så læser energiaftalen og de mange analyser, som de nu er formuleret, synes jeg, det er tankevækkende, at man lige netop på biomasseområdet skal ud og finde ud af, om det nu også er bæredygtigt.

Der er jo rigtig, rigtig mange implikationer i forhold til CO₂-problematikken, når man snakker biomasse, f.eks. hvad angår plantning af skov, og hvad angår, hvad der sker i ulandene osv. Er det sådan, at man har en plan b i den her flotte aftale, hvis man i løbet af halvdelen af år – jeg kan forstå, at det tager halvdelen af år at lave sådan en undersøgelse – opdager, at biomasse i virkeligheden slet ikke er bæredygtigt?

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:40

Lars Christian Lilleholt (V):

Der er masser af biomasse i verden, og der er også masser af biomasse i Danmark, og det afgørende for Venstre – og der deler vi regeringens synspunkt – er, at det er en bæredygtig biomasse. Derfor er vi meget tilfredse med, at der bliver gennemført en analyse af det, men vi er helt overbeviste om, at der findes ressourcer, som er bæredygtige. Vi har jo bl.a. i Danmark en massiv produktion af biomasse som halm, træpiller, flis og andet, og vi skal sikre os, at det er en bæredygtig biomasse, ligesom vi skal sikre os det, når vi importerer biomasse.

Kl. 13:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Jeg går straks til Socialdemokraternes ordfører, fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak for det. Først vil jeg gerne sige tak til ministeren for den grundige gennemgang af årets energipolitiske redegørelse. Der er næppe nogen, der kan være uenig med ministeren i, at energiaftalen står fuldstændig centralt, når man kigger tilbage over det seneste års energipolitik, men jo bestemt også, når man kigger fremad.

Det er blevet sagt rigtig mange gange, men det kan simpelt hen ikke siges nok. Energiaftalen er den mest ambitiøse af sin slags, den

mest ambitiøse, verden har set, og den er et kæmpeskridt på vejen til, at Danmark bliver et land, som har en energiforsyning, som er 100 pct. baseret på vedvarende energi i 2050.

Med energiaftalen vil vi inden 2020 bl.a. have sikret, at 35 pct. af det endelige energiforbrug er forbrug af vedvarende energi; at næsten 50 pct. af elproduktionen kommer fra vind; og vi vil have sikret en reduktion på 7 ½ pct. af bruttoenerginiveauet i forhold til 2010 og en reduktion på 34 pct. af drivhusgasudledningen i forhold til 1990. Det er rigtig, rigtig flotte tal.

Så sker der selvfølgelig også på ryggen af det her det, at vi får skabt 40-60.000 nye arbejdspladser – 40-60.000 nye arbejdspladser.

Jeg tror ikke, det er gået nogens næse forbi, at et af de allerstørste samfundsøkonomiske problemer, vi står over for her og nu, er, at der mangler arbejdspladser i Danmark. Jeg synes jo, at vi med stolthed i stemmen de næste mange, mange dage i Folketinget kan sige, at der ikke er gået en dag, hvor vi ikke har skabt arbejdspladser, hvis man kigger på mængden af arbejdspladser, der er alene i den her energiaftale. Det er en reel game changer. Det er det både for den grønne omstilling, og det er det i den grad også for vores samfundsøkonomi.

Vi vil for det første have et samfund, som ikke er dybt afhængig af olie udefra. På den måde er det en game changer. Vi vil ikke være afhængige af lande som f.eks. Iran. Med energiaftalen vil vi jo i fremtiden være sikre på, at det betyder mindre, at olieprisen og dermed benzinprisen bare fra den ene dag til den anden kan stige fuldstændig urimeligt, fordi det iranske styre beslutter det. Vi sikrer også, at den permanente fordobling af olieprisen i 2020, som prognoserne siger, ikke vil ramme Danmark lige så hårdt som andre lande.

Det er jo bl.a. også derfor, at dansk erhvervsliv over en bred kam – og ikke bare den del af erhvervslivet, som beskæftiger sig med grøn energi – er glad for den her aftale. For hvis ikke vi lavede den her grønne omstilling, ville det ramme danske virksomheder, fuldstændig som det rammer resten af verdens virksomheder, når oliepriserne stiger. Kommer vi forrest på bølgen, vil det selvfølgelig være virksomheder med udgangspunkt i Danmark, der får den laveste energiregning. Det bliver naturligvis et meget stærkt konkurrenceparameter i fremtiden.

For det andet vil vi jo også gerne have et samfund, der er med til at afhjælpe de massive klimaproblemer, verden står over for. Med energiaftalen sætter vi handling bag vores ord. Som nævnt tidligere reducerer vi drivhusgasudledningen med 34 pct. med den aftale i forhold til 1990. Det er rigtig ambitiøst, det er rigtig vidtgående. Det kommer til at betyde rigtig meget, også for, hvordan resten af verden kommer til at opføre sig.

Vi vil være et foregangsland, der viser andre lande, at det kan lade sig gøre at lave en grøn omstilling. Det er klart, at i det store regnskab betyder det meget lidt, at Danmark som et lillebitte land bidrager til reduktion i CO₂-udledningen. Men man skal ikke tage fejl af, at lige som vi ser til Samsø og andre steder i Danmark, når vi skal have eksempler på, hvordan man laver grøn omstilling, kigger resten af verden også rundt på landkortet for at se, hvem der er gået foran med det her, hvem der har kunnet få det til at fungere, hvad har det betydet politisk, hvad har det betydet for erhvervslivet. Der vil Danmark altså være et af de lande, hvor man retter sine øjne hen for at få erfaringer med, hvordan det her fungerer.

Vi gør det ikke kun for at have samvittigheden i behold. Vi gør det også, fordi vi kan se en mulighed for, at vi i Danmark kan få arbejdspladser og kan tjene nogle penge på det. Det gør vi sådan set allerede nu. Det ved vi godt. Vi eksporterer energiteknologi til andre lande, faktisk procentvis mere end noget andet land i EU. Med energiaftalen ikke bare fastholder vi den førerposition, vi har skabt op igennem halvfemserne, nej, vi udbygger den faktisk også.

Den tredje og sidste ting, jeg skal nævne, er, at vi sikrer, at det er arbejdspladser, som går ikke kun til dele af Danmark, som i forvejen har masser, og hvor der allerede er vækst, nej, jeg synes, at noget af

det, der er vigtigt ved de arbejdspladser, vi får skabt her, er, at det er produktionsarbejdspladser. Det er arbejdspladser, der både giver arbejde til folk, som er højtuddannede, og det er i den grad også arbejdspladser til folk, der ellers har været beskæftiget ved industrien i Danmark.

Det vil altså sige, at jeg ikke bare ser det som en mulighed for at få skabt arbejdspladser. Jeg ser det også som en mulighed for at skabe en bestemt slags arbejdspladser, nemlig produktionsarbejdspladser. Det er det, vi mangler. Der er store grupper i Danmark, som har meget svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet igen, fordi industriarbejdspladserne er forsvundet fra dansk jord. Med det her skaber vi altså nye produktionsarbejdspladser, og derfor er det her altså også en produktionsplan for de næste mange år på dansk jord.

Så vil jeg sige, at det også handler om det, nogle med et grimt ord kalder Udkantsdanmark. Det her skaber nemlig også arbejdspladser i yderområderne i Danmark. Det giver sig selv, at med den biogassatsning, vi f.eks. laver med den her energiaftale, bliver det altså ikke på Rådhuspladsen i København, der kommer til at stå et biogasanlæg, vel? Biogasanlæg står lige præcis der, hvor der er brug for at kunne se nye forretningsområder, nemlig i landbruget, hvor man er økonomisk hårdt trængt, og det er altså også i områder af Danmark, hvor man kan have brug for, at det er industriarbejdere, som kan passe kedlerne, kan bygge kedlerne, kan sørge for driften af dem.

Det vil altså sige, at vi med den her energiaftale også sørger for, at det er arbejdspladser, som ikke er på støtten. Det er simpelt hen regulære nye arbejdspladser, fordi det er regulære nye forretningsområder. Det betyder rigtig meget for Socialdemokratiet. Og jeg tror sådan set også, det er derfor, vi har fået god opbakning fra dansk erhvervsliv, dansk landbrug og fra dansk industri.

Med energiaftalen har vi støbt fundamentet til den grønne omstilling. I den næste tid skal vi bygge huset oven på det fundament. Det er, når vi går i gang med transportsektoren, landbrugssektoren, boligsektoren osv. Vi ser rigtig meget frem til arbejdet med den proces, og jeg vil sige, at vi jo glæder os, hver eneste gang en arbejdsløs får sig et godt nyt job, ikke blot til glæde for sig selv, men også for samfundsøkonomien. Mon ikke den grønne omstilling i de sektorer også vil hjælpe i den proces?

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så går vi til Dansk Folkepartis ordfører hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Dansk Folkeparti valgte for 2 måneder siden at gå med i energiaftalen, som blev indgået mellem næsten alle Folketingets partier. Det valgte vi at gøre af flere forskellige grunde. Først og fremmest handler det om, at vi ønsker at få indflydelse på en aftale, som omfatter enorme milliardbeløb, og som har indflydelse på alle danskeres økonomi. Derfor er det vigtigt for os at deltage i aftalen for både at have indflydelse på selve aftaleteksten og for at få indflydelse på den lange række af udmøntninger, som kommer til at ske i løbet af aftalens løbetid, ikke mindst, fordi aftalen her trækker i retning af, at Danmark også i fremtiden vil være uafhængig af energi fra udlandet. Det er et element, som vi lægger vægt på.

Aftalen indeholder en videreførelse af det støttesystem til vindmøller, som Dansk Folkeparti aldrig har været tilhænger af. Men vi lægger vægt på, at energiaftalen er et skridt på vejen mod, at vindmøller i fremtiden kommer til at fungere mere på markedsvilkår, end det er tilfældet nu. For aftalen indeholder netop det element, at støtten til landvindmøller skal aftrappes i takt med stigende elpriser, så det er absolut et skridt i den rigtige retning.

Energiaftalen indeholder også en ændring af rammebetingelserne for biogas. Det sker bl.a. ved, at den eksisterende støtte til biogas til kraft-varme-produktion også gives til biogas, som leveres til naturgasnettet. Desuden gives der yderligere støtte, som gives til al anvendelse af biogas, og denne sidstnævnte støtte er så kun i form af to midlertidige ordninger, hvor den ene aftrappes øre for øre, når naturgasprisen stiger, og den anden aftrappes årligt fra 2016 og er helt væk i 2020.

Jeg vil godt sige, at det normalt ikke er Dansk Folkepartis politik at yde statsstøtte til energiprojekter. I tilfældet biogas er der dog en god grund til det, for når det gælder biogas, er det vigtigt at udvikle den her produktion, så den på et tidspunkt kan erstatte den traditionelle naturgas. Forholdene er, at de naturgasforekomster, som Danmark i dag nyder godt af, sandsynligvis vil løbe tør inden for en ukendt årrække, og hvis vi ikke tilvejebringer alternativer, kommer vi til at importere gas i stedet for. Det kan være et problem, hvis vi bliver afhængige af import af gas fra ustabile eller ligefrem fjendtlige regimer. Den situation vil vi undgå. Derfor anser vi i Dansk Folkeparti anvendelsen og udviklingen af biogas som et skridt væk fra afhængighed af fremmede magter.

Endelig synes jeg, det er værd at nævne, at energiaftalen også indeholder det element, at puljen til nye VE-teknologier – f.eks. solenergi og bølgekraft – bliver videreført. Det er vigtigt for Dansk Folkeparti, at der ikke er en ensidig satsning på vindkraft, men at andre energiformer også udvikles. I Danmark har vi et stort potentiale for bølgekraft, og vi skal arbejde videre på, at det kan blive udnyttet. Derfor er vi i Dansk Folkeparti glade for, at man med energiaftalen kan videreføre denne pulje i indtil videre 4 år yderligere.

Ud over de elementer, som jeg allerede har nævnt, indgår energibesparelser som en vigtig del af aftalen. For os er det en vigtig del af energipolitikken, for det er trods alt den nemmeste måde at nedbringe CO₂-udslip på, og den nemmeste måde at frigøre sig fra import på. Ved på den måde at få et mere energieffektivt samfund får vi også et mere økonomisk velfungerende samfund, som alt andet lige er mere konkurrencedygtigt, når både husholdningerne, erhvervslivet og den offentlige sektor er mindre afhængige af energi og skal bruge færre penge på den slags. Det er også en vigtig ting, som energiaftalen går ud på, og det er vi glade for.

Til slut vil jeg glæde mig over, at det lykkedes at få talt regeringen fra at forbyde oliefyr i boliger, så det fortsat er muligt for mennesker, der bor uden for de kollektivt forsynede områder, at have et oliefyr.

Endelig vil jeg også sige tak for den gode og konstruktive forhandlingsproces, vi har været igennem, trods vores uenigheder.

Kl. 13:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det hr. Per Clausen fra Enhedslisten.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal også starte med at takke klima- og energiministeren for hans redegørelse. Det er jo rigtigt, som mange har sagt her i dag, at den energiaftale, der blev indgået af et meget stort antal af Folketingets partier, indeholder nogle rigtig gode og spændende perspektiver.

For det første er det jo et af de få eksempler, vi har i Danmark, på et stort politikområde, hvor vi forsøger at løse den største udfordring, vi står over for i de kommende år, nemlig hvordan vi fortsat kan skabe beskæftigelse, arbejdspladser og udvikling, samtidig med at vi reducerer vores ressourceforbrug og reducerer vores forurening. Man kan sige, at det er løsningen på den udfordring, som burde udgøre kernen i al økonomisk politik, i al politik i Danmark, men desværre må man jo sige, at det her måske er det eneste eksempel på,

at vi er i færd med at forsøge at løse den opgave. Men da det er et vigtigt sted at forsøge at tage fat på den problemstilling, er det selvfølgelig rigtig godt, at det forholder sig på den måde.

Det andet, som jeg også synes er rigtig godt ved energiaftalen, er, at den jo også yder sit bidrag til, at det vil være muligt at gennemføre en klimalov i det danske Folketing, som kan sikre, at vi i 2020 får en reduktion af CO₂-udslippet på 40 pct. Der har den her energiaftale leveret sit hovedbidrag til, at det bliver mere overskueligt at nå resultater på de områder, der står tilbage, nemlig primært landbrugsproduktionen og transportsektoren, hvor det jo også er muligt at opnå store reduktioner, også selv om det selvfølgelig kræver en stor indsats.

Det tredje rigtig, rigtig vigtige element i energiaftalen er, at vi dermed i relativt bred enighed tager fat på den store opgave, det er at sikre, at vi i Danmark inden 2050 kan blive uafhængige af fossile brændstoffer. Det er en fantastisk vigtig opgave efter Enhedslistens opfattelse, og det er jo i hvert fald godt, at vi er i stand til at lave en energiaftale, der giver mulighed for, at vi kan nå det resultat. Det synes jeg er rigtig vigtigt.

Man skal jo heller ikke se bort fra, at det at vælge at sige, at man laver en energiaftale, der giver mulighed for at reducere CO₂-udslippet med 40 pct. i 2020, gør, at Danmark så lige præcis når det, som er minimumskravene til de udviklede vestlige lande, hvis vi skal sikre, at vi får styr på klimaforandringerne. Det er selvfølgelig ikke så godt, at verdens bedste land når lige præcis det, der er det mindste, man skal nå, for at nå resultatet globalt set, men det giver dog i hvert fald en mulighed for at illustrere, at det, vi siger at man kan og bør, også kan lade sig gøre.

Det, som også var meget vigtigt for Enhedslisten, var jo, at vi ville fastholde ambitionsniveauet i den endelige energiaftale i forhold til vindenergi og energirenoveringer og i forhold til den samlede CO₂-reduktion. Og her ser vi det ambitionsniveau, som regeringen har fremlagt i regeringsgrundlaget, og som også lå i regeringsudspillet. Når vi var særlig glade for regeringens mål på det her område, var det, fordi regeringens mål svarede præcis til, hvad vi sammen med Socialdemokraterne, SF og Radikale Venstre var blevet enige om inden valget – og uden at jeg skal fortabe mig i det emne, vil jeg sige, at hvis vi havde været i den situation, at der var andre områder, hvor vi kunne have bevaret enigheden i samme udstrækning efter valget, som vi havde før valget, så ville stemningen i Enhedslistens gruppelokale ofte have været noget mere munter, end den er lige for tiden. Så derfor var det selvfølgelig vigtigt at holde fast i målsætningerne.

At vi så i hele processen fik den sidegevinst, at det viste sig, at vi i forhold til noget af den overindtjening – for nu at bruge et pænt udtryk – som der tilsyneladende har været i energisektoren i nogle år, kunne få taget hul på at få renset ud i den, sådan at den samlede pris blev reduceret, var jo sådan set bare en ekstra gevinst. Og enhver, der interesserer sig for den slags, kan jo gå tilbage i annalerne og se, hvor meget energi og tid jeg faktisk har brugt på også under den tidligere regering at få gjort noget ved urimelig høje energipriser i det her land. Der skulle åbenbart en ambitiøs energiaftale til, før vi for alvor kunne få taget hul på det, og det er jeg selvfølgelig glad for at vi har kunnet.

Ambitionsniveauet blev jo fastholdt. Der var megen debat om vindenergi, og jeg vil sige, at jeg faktisk er ret imponeret over, at der er så mange partier i Folketinget, der er enige i, at 50 pct. af vores el skal produceres ved hjælp af vind i 2020. Jeg tror ikke, det er alle partiernes valglofter, at det skulle være sådan, men det skal være tilgivet. Pointen her er i hvert fald, at det faktisk var rigtig flot at fastholde det. Jeg ved godt, at slutresultatet blev 49,5 pct., og det har jo den charme i sig, at hvis man er meget detailorienteret og tager alle decimalerne med, kan man sige, at det blev under 50 pct., og når

man så vælger at gøre, som vi gør i det her ene tilfælde, nemlig at skrotte decimalerne og se lidt stort på det, så bliver det 50 pct.

Der var også spørgsmål omkring CO₂-reduktionen, som blev på 34 pct. i stedet for 35 pct., og man kan bare sige til det, at så har vi jo en lidt større opgave, når vi skal reducere CO₂-udslippet inden for landbrugsområdet og inden for transportområdet, og det ser Enhedslisten sådan set frem til at gøre. Vi havde gerne set, at man havde nået lidt mere på energiområdet, men det var der nogle der ikke ønskede, og så kommer andre til at yde en større indsats, og det er jo sådan set fair nok, at det må være på den måde. Det kan jeg ikke se noget stort problem i.

Alt i alt må man vel konkludere, at det er en meget ambitiøs og udmærket energiaftale, der er indgået. Det er klart, at vi havde foretrukket, at der i finansieringen af energiaftalen var blevet lagt mere vægt på det synspunkt, som nogle har ført sig meget frem med i politik, nemlig at det ikke skal blive dyrere at være dansker, altså at man f.eks. havde accepteret, at de udgifter, som erhvervslivet skulle betale, kunne være de samme som dem, man betalte i VK-regeringens oprindelige udspil, og så kunne almindelige forbrugere til gengæld være sluppet noget billigere. Det havde vi gerne medvirket til, men der var der ikke nogen stor stemning for, at det skulle være sådan.

Det er klart, at vi også gerne havde set, at der var blevet investeret betydelig mere i solenergi, geotermi, bølgekraft, jordvarme osv. end det, der blev. Vi fik videreført de puljer, kan man sige, der også var tidligere, og der kom mere til bølgekraft. Jeg vil bare sige, at jeg er glad for, at vi, når det handler om bølgekraft, er så enige med Dansk Folkeparti, som vi er, for det hjalp da sikkert med til at få processen løftet. Men jeg kan ikke lade være med at sige, at det, vi nu har på bølgekraftområdet, jo sådan set er en videreførelse af det, som Enhedslisten fik igennem i 1990'erne, og som den daværende regering var meget hurtig til at sætte en stopper for i 00'erne. Så vi er meget glade for, at det er kommet i gang igen.

Når vi synes, at det er så vigtigt at fokusere på solenergi, bølgekraft, jordvarme, geotermi osv., er det, fordi vi ser én stor vanskelighed i den aftale, der er lavet, og det er jo hele spørgsmålet omkring de forskellige former for bioenergi. Vi har læst rigtig mange analyser, som sår ret stor tvivl om, hvad den rene CO₂-reduktion er, når man går over til bioenergi. Vi har set mange analyser af de negative miljømæssige konsekvenser omkring bioenergi, og det gælder biobrændsel, det gælder biomasse, og det gælder biogas. Og det er så mænd ikke, fordi jeg er uenig med hr. Lars Lilleholt fra Venstre, der sagde, at der findes biomasse, og at der også findes biomasse, som givetvis vil være bæredygtig, men at spørgsmålet er, om det med den enorme efterspørgsel, der formentlig bliver efter biomasse i de kommende år, er muligt at fremskaffe bæredygtig biomasse i tilstrækkeligt omfang til en rimelig pris. Jeg er meget glad for, at vi nu har aftalt blandt forligspartierne, at der laves en analyse af det område, og at vi så på baggrund af den analyse gennemfører de nødvendige beslutninger.

Så vil jeg sige, at det, som vi fra Enhedslistens side også er meget glade for i den her sammenhæng, selvfølgelig er, at der i det her ligger en stor vækst i beskæftigelsen og en stor vækst i den beskæftigelse, som der efter vores opfattelse bliver rigtig meget brug for i fremtiden, nemlig den beskæftigelse, som sker, samtidig med at man reducerer ressourceforbruget og reducerer forureningen – og vel at mærke også en beskæftigelse, som kommer i hele landet, hvilket fru Pernille Rosenkrantz-Theil også var inde på. Det synes vi er rigtig afgørende.

Vi håber da sådan set, at man i de initiativer, som bliver taget, når man snakker beskæftigelse i forbindelse med trepartsforhandlingerne, og når man snakker beskæftigelse i andre sammenhænge, inddrager det element, at det, der er afgørende, lige præcis er at skaffe nogle penge til investeringer, som kan skabe en bæredygtig udvikling.

Det allersidste, som jeg vil fremhæve, og som vi også har været meget glade for i Enhedslisten, er, at det faktisk nu for alvor er lykkedes at få fokus på det, der handler om at lave nogle løsninger, som kan bruges i de almene boliger, sådan at der kan gennemføres energibesparelser og at der i højere grad anvendes vedvarende energi i den almene boligsektor, som har stor brug for at blive uafhængig af dyre energikilder i fremtiden, og som har stor brug for, at man gennemfører energibesparelser, sådan at udgifterne for de beboere, der bor i de kvarterer, også reduceres i fremtiden. Og det er i hvert fald det, der vil være fokuspunktet fra vores side fremadrettet, at der fastholdes den store opmærksomhed, der er på det område.

Vi ser altså rigtig, rigtig mange muligheder i den energiaftale, der ligger, og vi ser bestemt også mange spændende og interessante og inspirerende diskussioner om, hvordan man skal følge op på aftalens formuleringer, der på nogle områder er lidt brede. Men jeg tror, at vi alt i alt har gode muligheder for at opnå et godt resultat på den lange bane.

Kl. 14:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så giver jeg ordet til hr. Villum Christensen fra Liberal Alliance.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for en velskrevet redegørelse. Vi anerkender den stærke fokusering på energieffektivitet og det strategiske arbejde med energirenovierung af den eksisterende bygningsmasse.

I Liberal Alliance har vi stor forståelse for nødvendigheden af at spare på alle former for energi, og det har vi jo selvfølgelig af mange af indlysende grunde. Vi deler også regeringens opfattelse af, at man som samfund er nødt til at vise rettidig omhu, når det handler om konsekvenserne af de ændringer i klimaet eller vejrliget, som utvivlsomt vil ramme os, og som i øvrigt allerede gør det, og det, uanset hvad årsagen er. Men som antydning er vi ikke helt enige i analysen om, at det udelukkende er CO₂, der skal isoleres som den centrale årsagsvariabel, og at dette skal legitimere en så dyr og grundlæggende omlægning af det økonomiske system.

Flere gange i redegørelsen tales der jo om kampen mod klimaet, som vel ret beset kan forstås som krigen mod CO₂. Vi synes, det er et meget ensidigt fokus. Og selv hvis man antog det synspunkt, at vi i Danmark med vores energipolitik ville være i stand til at påvirke den samlede CO₂-belastning, som teoretisk kunne have betydning for klimaet, så synes vi ikke, at midlerne er helt rigtige. For os at se giver det simpelt hen ikke mening, at man i en lille, åben økonomi med verdens højeste afgifter lader afgifts- og tilskudssystemet være driveren. Som vi ser det, får man kun ulemperne ved at producere en langt dyrere strøm end den, man kan købe billigere ude på markedet.

Så vil ministeren og mange herinde selvfølgelig nok sige: Jamen I har jo bare slet ikke set lyset ved den grønne vision. Nej, det kan godt være, at vi er tunge i det på det område og lidt træge, men ikke desto mindre ser vi, at vismændene – jeg har taget rapporten med her – CONCITO og mange andre tænketanke heller ikke har set lyset. De har gang på gang peget på, at der absolut ingen miljøeffekter er ved en ensidig, ambitiøs satsning i Danmark, og at subsidieret grøn beskæftigelse virker negativt på den samlede beskæftigelse. Jeg har faktisk i den her rapport talt, at vismændene 12 gange nævner, at der ikke er nogen gevinster ved en ensidig og ambitiøs – og der er vel ikke noget ord, der er nævnt flere gange af de foregående taler, end ordet ambitiøs – aftale. Så det er sådan set en ret central pointe efter min opfattelse.

Energistyrelsen anerkender da også i bemærkningerne til nogle af lovforslagene, som vi jo har haft inde, at der ikke er miljøvirkninger,

men at Danmark kan fremstå som et eksempel for andre – noget, som også er nævnt her.

Vi er heller ikke så optimistiske, når det handler om omstilling fra kul til biomasse, som jeg har været inde på i mit spørgsmål. Det er selvfølgelig god retorik at tale om, at man skal ud med det sorte og ind med det grønne, men vi synes ikke, at det er omkostningerne værd, så længe der hersker så stor usikkerhed om, hvorvidt bio-brændsler overhovedet kan betragtes som bæredygtige, hvilket Enhedslisten jo også var inde på – både i forhold til CO₂ og i forhold til problematikken omkring de etiske overvejelser ved konsekvenserne for den milliard mennesker, som sulter, og som på bundlinjen blot vil opleve denne omstilling ved dramatiske stigninger i fødevarepriserne, når jordejerne animeres til at dyrke palmeolie i stedet for fødevarer. Det ser vi faktisk som et ret afgørende problem.

Endelig vil jeg også gerne påpege den betydelige usikkerhed, der er om forligets økonomi. Når man kigger meget langt frem, er det meget, meget vanskeligt præcis at sige, hvad tallet måtte være, og her tænker jeg jo på de der 1.300 kr., som pressen har kastet sig over. Når man går bagom tallet og ser, hvordan det er kommet til verden, møder man en række elementer som f.eks. ændrede afskrivningsgrundlag, effektiviseringsantagelser om 100 mio. kr. osv., og det kalder i hvert fald hos os på sådan en sund skepsis: Lad os nu se, hvordan det går. Dybest set er der jo ingen, der rigtigt aner, hvordan verden vil se ud i fremtiden. Der er ikke ret mange, der kan sige noget om, hvordan energipriserne vil udvikle sig. Det er jo stort set som med aktiekurser, nemlig at hvis man vidste det, ville man jo være en velhavende mand.

På biomasseområdet kan vi jo måske også forestille os – jeg ved godt, det er en trossag – som hr. Per Clausen var inde på, at man godt kan have den frygt, at hvis alle omstiller fra kul til det grønne, må det grønne jo blive dyrere end det sorte. Jeg ved ikke, hvor de antagelser ligger henne. Derfor synes jeg, at man har lov til at nære en forholdsvis sund skepsis over for sådanne regnestykker, når vi stort set ikke kan kigge andet end et halvt år frem. Som jeg nævnte i mit spørgsmål om PSO-afgiften, som jo er hævet med 2½ mia. kr. på meget, meget kort tid, er det vanskeligt at være meget bastant i sin argumentation om, hvad det koster.

Kl. 14:09

Det er noget af det centrale for os. Vi synes, det her er for dyr en plan; den er ambitiøs, og det er også blevet sagt mange gange. Jeg tror, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil sagde, at det var den mest ambitiøse i verden eller sådan noget lignende. Det er der ingen tvivl om – så tillykke med det, Danmark, kan man sige.

Men uden at være alt for meget sortseer kunne man også godt være bekymret for, at det udstillingsvindue, vi får med det her ambitiøse projekt, også kan blive et udstillingsvindue for, hvor dyrt man kan gøre det. Vi kan jo købe strømmen langt, langt billigere på markedet, i forhold til den pris, som vi betaler for at producere strømmen. Og jeg tør næsten ikke tænke den tanke, at Vestas f.eks. ikke klarer skærene, men måske bliver købt op af kinesere, som så trækker knowhow'en med sig hjem – det har vi set de har gjort før. Så kan det jo være, i hvert fald for os at se, et eventyr, som man ikke har særlig meget lyst til at vise frem.

Jeg ved godt, at Danmark har et meget stærkt brand. Jeg har selv oplevet det, når vi har været i Durban og andre steder til klimakonferencer. Vi har et stærkt brand, men alting har altså en omkostning, og det er det, der er min pointe med det her. Man kan købe tingene for dyrt, især hvis der er tale om en lille åben økonomi, hvor vi ikke kan finde løsninger, som vi – hverken via vismænd eller andre tænketanke – på nogen måde kan sige vi ved giver en effekt.

Det er mit største problem ved at gå med i den her aftale, nemlig at vi laver noget som et udstillingsvindue, og så må vi håbe, at folk ude i den store verden synes, at det er rigtig godt. Men vi kan ikke pege på, at det har en miljøeffekt på CO₂-udledningen generelt, og

vi kan ikke sige, at de arbejdspladser, der skabes inden for det grønne område, ikke ville være skabt på andre områder, hvis man havde subsidieret andre områder på samme måde.

Det er jo egentlig det, der er hele humlen i det her med beskæftigelsen, nemlig den her alternative betragtning, at det jo er klart, at når man giver noget støtte, får man arbejde ud af det. Og det viser sig også i Finansministeriets redegørelse om beskæftigelsen, at lige netop når tilskuddene bortfalder i 2020, er der en negativ beskæftigelseseffekt. Det fremgår af de notater, som jeg har set fra Finansministeriet.

Så alt i alt vil jeg sige, at der er nogle gode takter om effektiviseringer, og der er også en god retning, men vi synes simpelt hen, at planen er for ambitiøs. Vi synes ikke, at bukserne kan holde, og det er vores største problem ved det her.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 14:11

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Det er godt nok lige ned i et sort hul, synes jeg. Altså, sortsynet bliver måske lige sort nok efter min mening. Vi bliver jo nødt til at gøre et eller andet. Hvis vi sætter os ned med hænderne i skødet og ingenting gør, fortsætter produktiviteten i Danmark med at dale, og vores konkurrenceevne falder, og tingene går helt ad h til. Så den der strategi med at sige, at hvis man ikke præcis ved, om det bliver en succes, må man hellere ingenting gøre, tror jeg sådan set er den største taberstrategi, man overhovedet kan indtage.

Så kommer jeg til mit spørgsmål. Der bliver talt lidt om det her med økonomien, også for erhvervslivet, og om, hvad det kommer til at koste. Vil ordføreren ikke medgive, at den artikel, der var i Jyllands-Posten, er korrekt? Heri står, at mange års brug af grønne afgifter har tvunget dansk erhvervsliv ud i energibesparelser og alternative energiløsninger, og at det faktisk har skærpet vores konkurrenceevne.

Vil ordføreren ikke medgive, at lige præcis det, at vi i Danmark har sørget for, at afgiftsniveauet var tilpas højt til, at der var et incitament til at lade være med at bruge så meget energi, faktisk betyder, at vi i dag står i den situation, at dansk erhvervsliv har lavere energiomkostninger end så mange andre? Og fordi energiomkostningen fylder mere og mere af produktionsomkostningerne i verden, så har det forbedret dansk konkurrenceevne. Det er jo også derfor, at både Dansk Industri og dansk erhvervsliv og dansk landbrug i øvrigt støtter energireformen. Det er jo ikke bare, fordi de er filantroper, det er jo nok, fordi de kan se, at der er en god forretning i det, eller hvordan?

Kl. 14:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:13

Villum Christensen (LA):

Til det sidste kunne man være lidt kæk og sige, at der også er god forretning i at stikke fingrene ned i en syltekrukke. Ordføreren startede med at nævne den faldende produktivitet, altså at det var en meget sort måde at kigge på tingene på, og at vi ville få en faldende produktivitet. Altså, mig bekendt – det kan være, at jeg tager fejl – er produktiviteten i den grønne sektor, næsten uanset hvordan man definerer den, lavere, end den er i andre sektorer. Og det er helt naturligt ud fra økonomisk teori; når noget er subsidieret, får man ikke den samme produktivitetsudvikling.

Det gør man i hvert fald ikke ifølge tal fra Dansk Industri, og det er jo det, der er hele humlen i det her med beskæftigelsen: Hvis man

understøtter virksomheder, og især hvis man gør det i rigtig, rigtig mange år, i driften, bliver de mindre produktive. Og man kunne være lidt fræk og spørge, om der er nogle, der har oplevet en industri, som i mange, mange år har fået tilskud, og som ikke er endt med at dreje nøglen om til sidst. Jeg tænker på skibsværfterne i Helsingør og Nakskov, stålvalseværket i Frederiksværk, B&W, you name it. Rigtig mange af de virksomheder, som får tilskud i mange år, springer ikke lige pludselig ud som et stort eventyr – tværtimod, er jeg ked af at sige.

Det kan godt være, det virker, som om jeg er meget sortseende med hensyn til det her, men jeg synes, at der er brug for, at alle parter herinde, der synes, at det her er helt fantastisk, får benene lidt ned på jorden og siger: Der er altså også et andet scenarium her, nemlig at afgifterne bliver så høje.

Her er jeg tilbage til spørgsmålet: Det er da rigtigt, at når vi strammer kravene, er man mere om sig med at finde nogle teknologier, der gør, at man kan spare på tingene, men alt har jo en balance, for afgifterne kan også blive så store, at omkostningerne gør, at virksomhederne tjekker ud. Vi har set, hvordan det går med slagterier, og der er hele tiden virksomheder, som tjekker arbejdspladser ud af landet, og det har jo under alle omstændigheder noget med omkostningerne at gøre.

Så der er to sider af medaljen, og jeg tror, at vi herinde bør bruge rigtig meget krudt på at finde den balance. Jeg ser det ikke som et plus, at vi hele tiden skal være verdens mest ambitiøse – slet ikke, når vi også bliver verdens mest ambitiøse med hensyn til omkostningssiden, og det er jo i hvert fald et faktum.

Kl. 14:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 14:15

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Hvis det nu var sådan, at dansk erhvervsliv ville tjekke ud, fordi vi ikke havde ramt den balance; hvis det nu var sådan, at Dansk Industri ville tjekke ud, fordi vi ikke havde ramt den balance, tror hr. Villum Christensen så ikke, at de havde sagt fra? Altså, det ville jo virkelig undre mig, hvis det var sådan, at dansk erhvervsliv og Dansk Industri sagde: I skal endelig bare lave den der aftale, selv om vi godt ved, at det får os til at dreje nøglen om. Nej, sådan fungerer det trods alt nok alligevel ikke.

Så jeg tror faktisk, at årsagen til, at vi har fået opbakningen fra de organisationer og fra de mennesker, som beskæftiger sig med det, er lige præcis, at vi har ramt balancen.

Så kan der jo altid være en tvivl, og det er det, jeg mener med sortsynet: hvis vi lader den tvivl sætte Danmark i stå, altså hvis det, at vi er i tvivl om, om det her nu bliver den succes, vi håber på, betyder, at vi ingenting gør, så sætter vi jo dansk økonomi i stå.

Så det er jo ikke, fordi man kan sige, at vi er fuldstændig sikre på, at det her bliver den største succes, verden nogen sinde har set – nej, det er, fordi vi ved, at der er overvejende sandsynlighed for det; nej, det er, fordi vi ved, at verden får brug for, at vi omstiller til den grønne energi; nej, det er, fordi vi ved, at der er overvejende sandsynlighed for, at oliepriserne stiger.

Alle de prognoser, vi har, siger, at det er en god idé at gå den her vej. Man kan jo så vælge at spørge, om vi nu er hundrede procent sikre, og så sætte sig ned og gøre ingenting af frygt for, at det bliver en fiasko. Eller også kan man sige: Der er faktisk overvejende sandsynlighed for, at det her bliver en bragende succes, og derfor kan man fortsætte ad den vej. Og er det ikke ordføreren, der nu sætter hele Danmarks økonomi og fremtid i stå på grund af sortsyn?

Kl. 14:17

Første næstformand (Bertel Haarder):
Det var 2 minutter!

Ordføreren.

Kl. 14:17

Villum Christensen (LA):

Jeg må have formuleret mig meget dårligt, men jeg vil gerne prøve at sige det igen. Der er mange gode ting i den her aftale. Vi har et stærkt brand på det grønne område, og det er godt, at vi effektiviserer osv.; det er udmærket med det, og det sætter ikke Danmark i stå.

Jeg prøvede bare at sige, at det ikke nødvendigvis er en fordel at være verdens mest ambitiøse, når man er en lille, åben økonomi, og når arbejdspladserne tjekker ud, som alle de fagfolk, jeg konsulterer, fortæller.

Det er jo også superlogisk, at markedskræfterne gør, at produktionen flytter derhen, hvor det bedst kan betale sig, og er det dobbelt så dyrt at få strøm i Danmark som i Tyskland, jamen så sker der selvfølgelig nogle ting. For det er jo ikke bare strømmen, der er dyr; det er jo alle mulige andre ting, der også er det. Jeg kan jo blive ved, jeg kan efterhånden nævne en liste på 12 sider om afgifter fra den nuværende regering. Så det er jo en brik, der skal ses i sammenhæng med alle mulige andre brikker, når vi eksempelvis får de her problemer med slagteriet i Esbjerg osv.

Så jeg synes faktisk, at jeg prøvede at forklare, at det ikke er, fordi vi ønsker at sætte samfundet i stå, vi synes bare ikke, at en lille åben økonomi skal være verdens mest ambitiøse, for der er altså huller ved grænserne, tingene siver ud, sådan er markedsmekanismen, og det kan man ikke trylle væk. Og hvis man så kun har tilbage at sige, at vi skal være et foregangseksempel, og godt ved, at det ikke virker på klimaet, og at det ikke virker på beskæftigelsen, jamen så er vi vel der, hvor vi skal være meget bekymrede for den omkostning, som den her høje ambition også kan have.

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Lars Christian Lilleholt for en kort bemærkning.

Kl. 14:19

Lars Christian Lilleholt (V):

Inden ordføreren kravler helt ned i et stort, dybt, sort hul, vil jeg bare komme med én lille faktuel oplysning. I forrige uge offentliggjorde Dansk Industri tallene for eksporten af energiidstyr. 63 mia. kr. i 2011! Anerkender ordføreren det? Anerkender ordføreren, at 10 pct. af Danmarks eksport er energiidstyr?

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:19

Villum Christensen (LA):

Nu har jeg det sådan, at jeg ikke går hen og miskrediterer officielle statistikker. Jeg synes da, det er fantastisk, at vi har en eksport af grønne teknologier. Det ændrer jo bare ikke ved den omstændighed, at vi har ganske almindelige produktionsvirksomheder, som ligger uden for den her sektor, og som bærer omkostningen, og det var også det, jeg forsøgte at sige før.

Man kan jo sagtens forgylde ét område og så få nogle flotte tal et sted, men jeg tror ikke, at der er ret mange økonomer, som er uenige i, at når man går hen og piller noget ud og giver det til nogle, tages det fra nogle andre, som så får det dårligere. Derfor bliver nettoregnestykket ikke på de her 40.000 arbejdspladser eller 60.000 arbejds-

pladser, som jeg har hørt fra flere, også her i dag. Det er at tegne et alt, alt for lyst billede.

Jeg prøver ikke at være sortseer, men jeg prøver at være en lille smule realistisk i forhold til de her jubeltal, som bliver serveret.

Kl. 14:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 14:20

Lars Christian Lilleholt (V):

Der er jo ikke tale om jubeltal, det er tal, som Dansk Industri har oplyst, og Dansk Industri peger jo på, at det her er et af de områder, Danmark skal satse på i fremtiden. Jeg er da enig med ordføreren i, at vi da selvfølgelig skal sikre, at der også er plads til andre former for industri. Men vil ordføreren ikke anerkende det forhold, at Danmark er et udstillingsvindue på energiområdet, at det også har givet danske arbejdspladser, og at det også har sikret 63 mia. kr. i eksportindtægter?

Kl. 14:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:21

Villum Christensen (LA):

Selvfølgelig vil jeg anerkende det synspunkt, at vi sælger det, som der bliver sagt her. Selvfølgelig vil jeg anerkende det synspunkt, at vi har et stærkt brand, men endnu en gang vil jeg sige, at alt har en omkostning, og jeg er overbevist om, at havde man brugt de her penge andre steder, ville man også kunne have stimuleret beskæftigelsen i andre sektorer. Man ved bare, at bottom line er det sådan, at når man bruger rigtig mange tilskud, som vi godt kan lide her i Danmark, selvfølgelig finansieret ved nogle afgifter, så får vi ikke den bedste udnyttelse af produktionsfaktorerne. Det er i hvert fald det, vi står og underviser i i økonomisk teori, og det tror jeg faktisk holder.

Kl. 14:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Mike Legarth fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Fra konservativ side er vi tilfredse med det brede 8-årige energiforlig, som vi gennemførte i marts. Det er på rette spor med det langsigtede mål om omstilling af energisektoren, energiforsyningen fra fossile brændsler til vedvarende energi.

I aftaleperioden gennemføres en omfattende fremtidssikring af dansk energipolitik med hovedvægt på en forstærket energispareindsats og en dansk energipolitik med hovedvægt på udbygning med vedvarende energi, som bl.a. medvirker til Danmarks selvforsyning. Jeg læser op fra det forslag til vedtagelse, som Det Konservative Folkeparti er en del af:

Folketinget opfordrer regeringen til at sikre en effektiv opfølgning og implementering af aftalens mange forskellige initiativer, herunder at Danmark i videst muligt omfang høster de erhvervsmæssige og beskæftigelsesmæssige gevinster af aftalens initiativer.

Jeg synes, de ting i forslaget er vigtige at slå fast, efter vi har hørt den forrige taler, nemlig hr. Villum Christensen, der jo ikke anerkendte de gode værdier, det udbytte, der er ved energiaftalen. Vi er helt sikre på og fast overbeviste om, at ambitionsniveauet, omfanget og tempoet er passende, og at bukserne holdes oppe, og hvis man mangler bæltet til det, er vi gerne leveringsdygtige. Vi fik jo for-

handlet størrelsen på omkostningen betragtelig ned i forhandlingerne, så det er vi sikre på. De 63 mia. kr. i eksportindtægter er nagelfaste, dem kan der ikke være nogen tvivl om. Vi skal selvfølgelig fokusere på det, vi er gode til. På en bred palet af mange andre ting skal det være et vigtigt element.

Vi har hørt tidligere fra andre ordførere, og lad mig repetere, at olie- og gasindtægterne er 280 mia. kr., vi har en Nordsøaftale, som Konservative er rigtig godt tilfredse med, som er en vigtig del, og som vi skal holde fast i. Man har haft en debat om, at der skulle foretages et servicetjek af den, men vi synes ikke, der skal laves om på de aftaler, der er indgået, for dem er vi fuldt ud tilfredse med. Man skal være sikker på, at de aftaler, man indgår med os, også gælder i fremtiden. Men det er klart, at de skatteforhold, der ligger derudover, kan man selvfølgelig til hver en tid foretage et servicetjek af.

Så vi synes, det er et stort grønt fremskridt til en fornuftig pris, og det er en god aftale. Vi fortsætter den grønne linje, som Konservative satte i gang i vores regeringstid, til en yderligere omstilling til mere vedvarende energi. Som sagt spillede regeringen jo ud med en omkostningsramme på 5,6 mia. kr., og vi havnede på 3,5 mia. kr., faktisk 100 mio. kr. billigere, end vi selv lagde op til med »Energi-strategi 2050«. Det er, fordi de økonomiske konjunkturer er klart forværret siden. Dansk erhvervsliv er under stigende konkurrencemæssigt pres, og vi ønsker altså en effektiv og klimavenlig energipolitik, som samtidig kan gøre Danmark uafhængig af de olieeksporterende lande. Men hvad hjælper det at blive et af verdens grønneste lande, hvis vi samtidig bliver et af Europas fattigste? Det er derfor, vi skal være yderst påpasselige med anvendelsen af skatter og afgifter til at nå vores målsætning.

Samlet set indeholder energiaftalen et afsnit om energibesparelser, den er vi fuldstændig enige i og bakker massivt op om.

Så var der et element, der handlede om vind, landvindmøller, kystnære vindmøller og havvindmøller, og fra konservativ side ser vi gerne så mange havvindmøller som overhovedet muligt.

Så var der en del med biomasse og biogas.

Samlet set er det en rigtig god energiaftale, som vi altså bakker op om. Vi ser frem til at skulle udmønte de mange delforlig.

Vi holder også fast i de gode arbejdspladser, der f.eks. kom ud af det på min hjemegn i det sydlige Jylland, i Sønderjylland og på vestkysten, hvor der jo skal sættes en havvindmøllepark op. Det betyder rigtig meget for det, andre kalder et udkantsområde, men som vi er rigtig stolte over og tilfredse med at bo i.

Så vi har altså både en grøn sektor og offshore-olie og -gasproduktion. Begge områder skal behandles ordentligt, og vi skal sørge for at udnytte de ressourcer, der er til rådighed.

Kl. 14:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til alle ordførerne. Så giver jeg til sidst ordet til klima-, energi- og bygningsministeren.

Kl. 14:26

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Mange tak for de gode bemærkninger, der er faldet undervejs. Jeg skal ikke forlænge debatten unødigt, men jeg vil gerne lige give et par enkelte kommentarer til de forskellige partier.

SF startede med at nævne vigtigheden af at sikre et integreret system og smart grid. Det er jeg meget enig i. Jeg er også meget enig i, at den aftale, der forhåbentlig her om ganske få uger skal forhandles i Rio+20, forhåbentlig kan bringe fremskridt i det, der i folkemunde kaldes SE4ALL, altså sustainable energy for all eller bæredygtig energi til alle i verden, bl.a. de 1,2 milliarder mennesker, der i dag ikke har adgang til el, og de mange milliarder, som må lave deres aftensmad ved hjælp af brænde, som de samler eller fælder hver dag. At vi får gjort noget ved det, vil være et stort bidrag til udryddelse af fattigdom og til at sikre vores klimamål.

Venstre nævner – og De Konservative var inde på det samme – en række af de ting, der er opstået i løbet af forhandlingerne her. Jeg vil egentlig gerne sige ligeud, at for mig har denne forhandlingsproces – selv om der var stunder, hvor den forekom lidt langvarig – været et eksempel på det danske folkestyre, når det er bedst. Det er lige før, jeg vil strække mig så langt som til at sige, at det resultat, der kom ud af den faktisk var bedre end det udspil, som både den tidligere og den nuværende regering lagde frem, fordi vi fik hele omkostningsreduktionen med og fik gjort nogle ting skarpere. At vi så måtte give os en lille smule, men ikke meget, på ambitionsniveauet, lever vi med, for det samlede ambitionsniveau er intakt.

Jeg vil også gerne give håndslag på, at når det handler om offshore-industrien og mulighederne for at styrke det område – også samspillet mellem de offshore-aktiviteter, vi kender i dag i forbindelse med olieudvinding, og fremtidens offshore-vindkraft – er jeg også stærkt optaget af erhvervsperspektivet i det, og jeg vil gerne arbejde videre med det.

Den eneste nuance, jeg måske kunne have i forhold til Venstres ordfører, er, at jeg tror, vi skal sige det, som det er, nemlig at det jo er rigtigt – og det står jeg helt ved – at vi i aftalen har sagt, at vi ikke vil tvinge folk til at opgive deres oliefyr uden for fjernvarmeområderne.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi jo lige har haft en anden debat i salen, der viste, at sidste år betalte man for opvarmning af et gennemsnitligt parcelhus, der blev opvarmet af et oliefyr, mere end dobbelt så meget i varmeregning som en fjernvarmekunde. Der er jo ingen tvivl om, at det på sigt er en rigtig god idé at gøre sig uafhængig af olien, for den stiger i pris, og det ser det ud til at den vil blive ved med at gøre.

Socialdemokraterne – det var fru Pernille Rosenkrantz Theil – brugte udtrykket game changer, og det er rigtigt, at det er en game changer. Sådan opfatter jeg også det her energiforlig. Og det faktum, at erhvervslivet har spillet så proaktivt med – og fortsætter med at gøre det – opfatter jeg også som en af de største glæder ved forliget og et af de største potentialer, for det er den danske model, når den er bedst.

Dansk Folkeparti lægger stort vægt på forsyningssikkerhedselementet i det her, og jeg kunne ikke være mere enig. For mig er det også et spørgsmål om at sikre ikke bare stabil og billig, men også sikker energi til Danmark i fremtiden.

Enhedslisten nævner, at vi er i den lave ende af, hvad de rige lande skal sikre af klimareduktioner. Jeg vil gerne bekræfte, at regeringen står ved sin målsætning på 40 pct., og vi skal så hente de andre 6 pct. andre steder. Jeg vil dog sige, at så vidt jeg husker IPCC's opgørelser, skal lande som Danmark sikre 25-40 pct. CO₂-reduktion i 2020, og i min målestok ligger 40 pct. dog alligevel i den ambitiøse ende af den skala og ikke i den laveste.

Flere, både hr. Per Clausen og hr. Villum Christensen, har nævnt biomasse. Jeg er stærkt optaget af, at vi finder ud af, hvor meget bæredygtig biomasse, vi har tilgængelig, og hvordan vi udnytter den mest effektivt, og jeg glæder mig til den debat med alle Folketingets partier.

Så er der hr. Villum Christensen, som står i sit lille sorte hul og på en måde gerne – fornemmer man – vil være med i det her. Jeg glæder mig også over, at Liberal Alliance stemmer for halvdelen af de lovforslag, der foreløbig er lagt frem på det her område. Lad os se, om ikke det kunne blive til lidt flere. Jeg har før rakt hånden frem og sagt: Lad os nu se, om det ikke kunne blive hele Folketinget, der kom med her.

Sådan bliver det desværre ikke lige i første ombæring, kan jeg forstå. Det er jo helt fair and square, altså, der skal også være plads til forskelligheder blandt Folketingets partier.

KI. 14:31

Til sidst vil jeg bare sige til dem, der siger, at det her ikke har nogen miljøeffekt, at det er sjældent, at jeg har lejlighed til at sige, at jeg er helt uenig med Det Økonomiske Råd i den vurdering, for de baserer det jo på, at vi har et CO₂-kvotesystem i EU, som betyder, at indtil 2020 vil man isoleret set, hvis vi sænker CO₂-udledningen i Danmark, kunne hæve den andre steder. Det er altså en helt ufattelig kortsigtet tankegang. Europa og Danmark står over for at skulle udskifte to tredjedele af energisektoren. De valg, vi træffer i dag, rækker 30-40 år ud i fremtiden.

I 2020 ophører det nuværende kvotesystem i EU, og vi skal have lavet nye målsætninger. Hvis vi, når vi i løbet af de næste 8 år skal udskifte vores kraftværker og forny dem, ikke foretog de valg, vi gør nu, nemlig at fremtidssikre dem, sikre en moderne energiforsyning og sikre en miljømæssig effekt, vil vi jo stå med et kæmpe problem, når vi når til 2020, for hvordan skulle vi så nå yderligere klimamålsætninger? Og det ville blive rasende dyrt, når vi skulle til at erstatte nye kulkraftværker med vedvarende energi.

Vi skal selvfølgelig foretages udskiftningerne, når vores gamle produktionsapparat alligevel skal udskiftes, og selvfølgelig giver det mening at have en strategisk tilgang til, at det gør vi løbende, kvotesystem eller ikke kvotesystem.

Så vil jeg sige, at jeg faktisk tror, at det betyder noget at være et eksempel til efterfølgelse, men det er ikke den eneste grund til det. Det er, fordi man jo ikke, hvis man skal udskifte hele sin energiforsyning over 20 år, skal skyde det til 2034 og så til sidst gøre det på 1 år. Det ville være den dyreste måde overhovedet at gøre det på.

Med disse ord tror jeg at jeg har været rundt om alle partierne. Tak for en god og konstruktiv debat. Tak for måske danmarkshistoriens bedste energiforlig. Jeg ser frem til fortsatte samarbejde med alle partier i Folketinget.

KI. 14:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren. Så går vi til anden runde, og det er hr. Steen Gade fra SF.

KI. 14:32

(Ordfører for forespørgerne)

Steen Gade (SF):

Når jeg tager ordet her til sidst, er det på en måde bare for at afslutte, når man nu er ordfører for forespørgerne. Der var en diskussion om biomasse og nogle kritiske ting omkring biomasse fra et par af ordførerne. Dem har vi jo sådan set sagt i aftalen at vi kigger på i den biomasseanalyse, der laves. Personlig mener jeg da godt, at der kan stilles en række kritiske spørgsmål til det, men det var faktisk derfor, at det også er en del af den aftale, at der skal kigges nøjere på det, sådan at vi med sikkerhed får en bæredygtig udnyttelse af biomassen.

Så får jeg også lige lyst til, når der nu er en, der ikke er med i aftalen, at rose hr. Villum Christensen, for det er trods alt en lille smule befriende at høre, at der kommer nogle og kritiserer aftalen her. Man kan godt høre, at der er forskellige argumenter fra partierne for at gå ind i den her aftale, men alligevel er det rimeligt befriende.

Jeg vil bare kommentere et par ting om det. Det ene var det eksempel med, at hvis nu Vestas bliver opkøbt af et kinesisk firma og det hele så flytter, vil jeg egentlig spørge hr. Villum Christensen: Skal det i virkeligheden ikke vendes om, så vi siger, som hr. Villum Christensen sagde, at Danmark har et fantastisk brand på det her punkt? Ros til det. Så er opgaven vel for et land, der har et fantastisk brand på et område, der også er arbejdspladser i, jo at udnytte det brand maksimalt.

Det er lige præcis det, regeringen gør. Det er lige præcis derfor, vi har vores eksport- og investeringsminister til næsten utrætteligt at rejse verden rundt og også til at arbejde for, at der er nogle kinesiske

virksomheder, der placerer sig i Danmark og begynder at producere i Danmark. Om det lykkes, ved jeg da ikke. Det gælder også andre firmaer fra andre lande. Men det er jo det, der er hele ideen på den erhvervspolitiske scene, nemlig sige, at det her skal bruges som udstillingsvindue og være med til at tiltrække nye arbejdspladser.

Så vil jeg sige til hr. Villum Christensen, at hvis det lykkes, vil det jo faktisk betyde, at de tal, som vi har fået fra ministeriet om, hvor mange arbejdspladser der kommer her, jo bliver forøget med de nye arbejdspladser, der kan tiltrækkes. Så hvis projektet med at være demonstrationsland for nye teknologier, som verden får brug for, lykkes, er det faktisk en dynamo, der er langt større, end nogen af os indtil nu har talt om, og med job og fremtidsmuligheder, også for produktionsarbejdspladser her i landet. Det er jo ambitionen.

Så vil jeg sige om den diskussion, der var om konkurrenceevne, at energipriserne jo er et af råstofferne, kan man sige, eller de råstoffer, som vi arbejder med i produktionen. Og de nye undersøgelser, som jeg har set, viser, at vi i de sidste 10 år på råstoffer generelt har haft en prisstigning, som fuldstændig opvejer 100 års prisfald på råstoffer.

Der er altså mange økonomer i verden, der siger, at det er det største alarmsignal, der er givet til den måde, vi producerer på og forbruger både energi og andre råstoffer på. Det betyder, at det at være konkurrencedygtig i meget, meget stor udstrækning handler om at bruge færre råstoffer, for hvis den prisstigning fortsætter, som vi har set de sidste 10 år på olie og også på stål og på en lang række råstoffer, er det en helt anden faktor, hvad råstofprisen betyder for produktionen og konkurrenceevnen. Derfor vil det land, som har de laveste omkostninger på råstoffer og kan genbruge den slags ting, stå meget stærkt i konkurrencen.

Til sidst er det jo egentlig bare et spørgsmål om, om ikke vi skal modernisere det her samfund væk fra en elendig, gammeldags teknologi, som vi roder med, nemlig kulkraft. Det er jo det, vi skal. Det er jo det, alle lande er i gang med. Derfor synes jeg, at det med ikke at se perspektivet i en CO₂-sammenhæng virker absolut mærkelig.

For øvrigt tror jeg, at det vigtigste, vi kan gøre på den korte bane, er det, ministeren sagde om at få brugt den danske beslutning i en EU-sammenhæng og få påvirket andre lande. Det er jo ikke sådan, at tyskerne ikke også er i gang med at omstille deres energiforsyning; det er jo ikke sådan, at Frankrig, som har været det store a-kraftland, ikke nu får en diskussion om, om de vil i gang med at afvikle a-kraft. Beslutter de så mon at lave så gammeldags teknologier som kulkraft? Nej, det gør de ikke, for det er ikke fremtiden.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag, den 29. maj 2012.

Kl. 14:38

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Medlemmer af Folketinget Mette Bock (LS) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af en uvildig undersøgelse af effekten af vandmiljøplanerne.
(Beslutningsforslag nr. B 65).

Ønsker nogen at optage dette forslag?

Da det ikke er tilfældet, er forslaget bortfaldet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 65:

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af en uvildig undersøgelse af effekten af vandmiljøplanerne.

Af Mette Bock (LA) m.fl.

(Fremsættelse 10.04.2012).

Kl. 14:38

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 79:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpede sikkerhedsbestemmelser og indførelse af ny teknologi til sikring af asfalt- og vejarbejdere.

Af Henning Hyllested (EL) m.fl.

(Fremsættelse 17.04.2012).

Kl. 14:39

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Det er transportministeren.

Kl. 14:39

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er vigtigt, at asfalt- og vejarbejdere som alle andre kan føle sig trygge, når de går på arbejde. Vejdirektoratets undersøgelse af ulykker ved vejarbejde viser heldigvis, at det går i den rigtige retning.

Der sker stadig færre ulykker og personskader. Det er helt rigtigt, at vi hele tiden skal se på, om vi gør det godt nok. Derfor synes jeg også, det er godt, at Enhedslisten sætter fokus på trafikikkerheden, også på det her område.

Flere af de foreslåede initiativer i beslutningsforslaget er allerede iværksat eller vil blive det fremadrettet. Vejdirektoratet arbejder løbende på at forbedre sikkerheden for vejarbejdere. Nogle af de mange virkemidler, som tages i brug, er brug af teknologi og ITS, løbende kampagner, bedre uddannelse, bedre koordinering af indsatsen, forbedringer af vejregler, skiltning og afmærkning.

Teknologien åbner hele tiden nye muligheder for bedre information til trafikanterne. Vejdirektoratet benytter f.eks. melding til gps og smartphones, trafik-tv og meget andet for at kommunikere direkte til borgerne. På den måde kan bilisterne blive bedre til at planlægge deres rute og nå rettidigt frem uden at forcere et vejarbejde.

Kampagner er også en vigtig del af indsatsen. Kampagner skal minde bilisterne om at tage hensyn til de mange mennesker, der hele tiden har vejen som deres arbejdsplads. Vejdirektoratet oplever, at kampagnerne gør en forskel, og derfor gennemfører de igen i år kampagnen »Pas på min far« med vejplakater, som sættes op, hvor der er vejarbejde.

I beslutningsforslaget fremsættes ønske om bedre uddannelse af vejarbejdere og udbuds krav om uddannelse. Det er allerede noget, som Vejdirektoratet arbejder med. »Vejen som arbejdsplads« er et kursus, som skal lære vejarbejderne om den rette måde at afmærke et vejarbejde og den risiko, som også er forbundet med arbejdet. Det er

et krav, at arbejderne på statsvejnettet skal have dette kursus. Dette kursus er under revision, så det bliver mere målrettet de forskellige grupper af vejarbejdere. Der nedsættes en arbejdsgruppe, som koordinerer vejarbejdet. Udvalget arbejder også med forhold, der skaber større sikkerhed for vejarbejdere, f.eks. en vurdering af mulighederne for at benytte nye tekniske eller teknologiske løsninger til at skabe større sikkerhed.

Et nyt it-system giver Vejdirektoratet overblik over planlagte og igangværende vejarbejder på statsvejene. Det nye system giver bl.a. mulighed for bedre planlægning, mere præcise trafikinformationer og målrettet tilsynsindsats.

Vejdirektoratet er også sammen med bl.a. Arbejdstilsynet, 3F, politiet og kommunerne i gang med at revidere reglerne for sikring af arbejdspladser på vejene. Regeringen vil sætte særlig fokus på steder, hvor der rent faktisk er personer, der er i gang med at udføre et arbejde. Nye regler vil bl.a. bidrage til, at sikkerhedsudstyr og beskyttelsesforanstaltninger målrettes efter hastigheder, vejtyper og det vejarbejde, der foregår.

For at sikre vejarbejderne er det også vigtigt, at bilisterne nedsætter hastigheden der, hvor det er påkrævet. Det gøres ved at anvende bomme, blink eller indsnævring af kørebanerne. Der kan også benyttes automatisk trafikkontrol, i daglig tale kaldet ATK, til at kontrollere hastigheden. Af regeringsgrundlaget fremgår, at regeringen vil styrke trafiksikkerheden gennem et øget omfang af ATK. Jeg ved, at Justitsministeriet arbejder på, hvordan vi bedst kan opnå en sådan styrkelse. Også det skal indgå i det videre arbejde.

Som jeg har beskrevet, gøres der allerede rigtig meget for at skabe endnu bedre sikkerhed for asfalt- og vejarbejdere, og det er også berettiget.

Jeg synes, det er et rigtig godt beslutningsforslag. Enhedslisten har fremsat. Jeg synes, der er god grund til at arbejde videre med det i forhold til det spor, jeg har lagt i min tale, og det beslutningsforslag, som Enhedslisten er kommet med, så det vil jeg endnu en gang gerne takke Enhedslisten for.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til transportministeren. Den første ordfører i ordførerrækken er hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 14:43

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Med dette beslutningsforslag opfordrer Enhedslisten til, at der indføres skærpede sikkerhedsbestemmelser og ny teknologi til sikring af asfalt- og vejarbejdere. Jeg vil gerne starte med at slå fast, at det er et relevant tema at tage op. Jeg er selv søn af en vejarbejder, der desværre blev dræbt under udførelsen af sit arbejde på netop vejen, så det er en sag, der berører mig temmelig meget personligt, men også generelt er det en vigtig sag.

Der køres mange gange for hensynsløst forbi et vejarbejde, og vores debat i dag kan jo tage et solidt afsæt i Vejdirektoratets store temaanalyse om ulykker ved vejarbejde i perioden 2001-2010. I denne periode skete der i alt 2.690 ulykker ved vejarbejde i Danmark, heraf de 973 med personskade. Alene i 2010 blev der registreret 62 personskadeulykker ved vejarbejde. Heldigvis kan vi også sige, at der i de seneste 10 år generelt er sket et fald i antallet af alvorlige ulykker; ikke desto mindre er Venstre klar til at se på, hvordan vi kan styrke sikkerheden ved vejarbejde.

Der er allerede nævnt en række tiltag af ministeren. Jeg vil også pege på, at en effektiv fartkontrol i forbindelse med vejarbejde vil være et særdeles virkningsfuldt middel. Her tænker vi på, at de mobile automatiske trafikkontroller i langt højere grad bør opstilles ved vejarbejde. De skal i det hele taget bruges de farlige steder i trafikken, ikke som pengemaskiner, men til at sikre, at hastigheden kom-

mer derved, hvor vi ønsker den skal være. Derfor skal de selvfølgelig ledsages af store skilte med, at her er der fartkontrol, og at der vanker en bøde, hvis man kører for stærkt.

Det andet, jeg tror er meget vigtigt, når vi taler om hastighed i forbindelse med vejarbejde, er, at der kommer en langt mere korrekt og relevant fartbegrænsning rundtomkring. Man kører ofte forbi et sted, hvor der er skilte om vejarbejde, men hvor der ikke er en vejarbejder i miles omkreds. Den slags er med til at undergrave respekten for de fartgrænser, der er sat op. En måde at løse det på er jo bl.a., at man i langt højere grad bruger intelligente hastighedsbegrænsningsskilte, således at formanden, når arbejdet er slut, lige kan trykke på sin mobiltelefon og bum sætte den tilladte fart op til 80 km/t, 110 km/t., eller hvad den nu er i det område.

Venstre ser frem til udvalgsarbejdet om det her forslag. Jeg forestiller mig jo, at vi eventuelt kan lande på en beretning, der tager sigte på at iværksætte en politisk forhandling om de initiativer, som vi kan og bør iværksætte på det her område.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ordføreren, der er ikke nogen korte bemærkninger endnu. Den næste ordfører er hr. Rasmus Prehn, Socialdemokraterne.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

»Pas på min far«, hedder den her nok så kendte kampagne, som jeg tror vi alle sammen har noteret os, når vi har kørt rundt i den danske trafik. Det er en god, synlig og effektiv kampagne, som jo virkelig synliggør, hvor vigtigt det er at passe på, når der er vejarbejder i gang. Man ser det lille barn, der minder om: Husk nu, at min far arbejder her, så du skal køre forsigtigt, så der ikke sker ham noget. Det er en rigtig vigtig og nyttig kampagne, som er i gang her, og det fortæller også, at det arbejde, som Enhedslisten har lavet, med at sætte yderligere fokus på det her, er rigtigt. Der er, som også Venstres ordfører var inde på, alt, alt for mange, som bliver skadet, eller som måske ligefrem mister livet, fordi de passer deres arbejde som asfalt- eller vejarbejdere. Så det er meget alvorligt.

Som ministeren også var inde på, er det heldigvis sådan, at selv om der sker for mange uheld, bliver der langsomt, men sikkert færre af de her uheld. Så der er altså allerede meget arbejde i gang, hvilket jo også kampagnen »Pas på min far« er et godt eksempel på.

Når det er sagt, er der selvfølgelig en række initiativer, man kan tage yderligere, og der er det kærkomment med det beslutningsforslag, som Enhedslisten har fremsat, og hvor der nævnes en hel lang række forskellige tiltag foruden alt det meget, man allerede har gjort, og som ministeren var inde på. Der synes vi fra socialdemokratisk side, at det er en god idé at tage en drøftelse i Transportudvalget af, hvordan vi kan arbejde videre med nogle af de her ting. Kan vi finde en fælles løsning, kan vi lave en fælles beretning, hvor nogle af alle de gode initiativer, som heldigvis er på det her område, bliver bragt i anvendelse, så det gode arbejde, der allerede er i gang, bliver bedre? Det er jo sådan, at Vejdirektoratet allerede er i gang med et arbejde sammen med Arbejdstilsynet, 3F, politi og kommuner i forhold til at udvikle på det her, men måske kan vi fra Folketingets Transportudvalg komme med yderligere gode ideer og sende nogle gode signaler om, hvordan vi får løst det her meget vigtige problem. For vi skal passe på asfalt- og vejarbejderne, vi skal passe på børnenes fædre i trafikken.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Som hr. Rasmus Prehn var inde på: »Pas på min far«. Det er noget, der berører os alle sammen, når vi kommer kørende derude på de her strækninger, for vi ved også, at der altså er nogle af fædrene derude, det kan vi se i statistikkerne, som ikke nåede hjem fra arbejde. Jeg vil godt rose Enhedslisten for at tage det op, om end det måske lidt er en åben dør, man sparker ind, for heldigvis er der stort fokus på det her område. Men det skader aldrig, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested, at minde os om, at vi altid kan gøre det lidt bedre, så stor ros for det.

Der er jo en masse tiltag i gang, men jeg er meget enig med de andre ordførere om, at vi skal prøve at arbejde lidt mere med det her i Trafikudvalget. Man gør sig i hvert fald nogle tanker i Færdselssikkerhedskommissionen, hvor flere os også har siddet, om, hvordan vi kan øge sikkerheden ved vejarbejde, og der er jo nævnt en række forslag i Enhedslistens beslutningsforslag: Mobile størekasser ved vi er på vej, vi venter bare på justitsministeren. Bedre skiltning, som hr. Kristian Pihl Lorentzen var inde på. Det skal også give mening; det kan ikke nytte noget, at man laver en skiltning, og så har man ligesom glemt at pille skiltningen ned, og vejarbejdet var sådan set slut for 3 dage siden. Det gør, at der ikke bliver den nødvendige respekt omkring den skiltning. Vi er nødt til at få bilisterne til at forstå, at det skal tages alvorligt.

Det, der så også er glædeligt, er jo, og det vil jeg godt lige rose Enhedslisten for, at man har indset, at det altså ikke gør det alene, at man også er nødt til at kigge på sanktionerne over for de her bilister, for uanset hvor mange kampagner vi laver, uanset hvor meget vi skilter, uanset hvor mange størekasser vi sætter op, så vil der være en gruppe af bilister, der åbenbart ikke har forstået budskabet, og der er jeg meget glad for, at Enhedslisten skriver i deres forslag, at her er vi så nødsaget til at skærpe sanktionerne og gøre det forståeligt. Det kan jeg se er lige fra højere bøder til konfiskation af køretøjer. Dansk Folkeparti hilser naturligvis velkommen, at vi får en skrappe kurs over for dem, der ikke forstår alle andre gode hentydninger, vi måtte komme med.

Så jeg vil henstille til, at vi får lavet en beretning om det her. Der er mange gode ting i beslutningsforslaget; der er også ting, som jeg måske ikke finder værende så relevant, men lad os diskutere det videre i udvalget, og lad os lave en beretning om det, for jeg tror ikke, at det her er noget at lave politik på. Vi er alle sammen enige om, at vi skal have øget sikkerheden, så folk kan gå trygt på arbejde, også vejarbejderne, og passe deres arbejde uden at risikere at blive slået ihjel af vanvittige bilister, der kommer farende derude.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Andreas Steenberg, som er ordfører for Radikale Venstre.

Kl. 14:51

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Alle medlemmer af Transportudvalget har fået en mail fra en person, der arbejder med at bygge og istandsætte veje, jeg tror i hvert fald, vi alle sammen har fået den, og han har jo kunnet fortælle om nogle kammerater, at en har mistet et ben og en anden har mistet et øje, og det hele skyldes altså, at folk, når de kører forbi vejarbejderne, kører for hurtigt og kører galt, så det går ud over de mennesker, der arbejder der.

For mig var hans mail en øjenåbner af, hvor farligt det er at køre for stærkt, når vi kører forbi de mennesker, som arbejder med at bygge eller vedligeholde de veje, som vi alle sammen gerne vil have.

Derfor vil jeg gerne rose Enhedslisten for at have taget det her op i Folketinget, og nu da jeg har læst beslutningsforslaget, tror jeg, at jeg kan tælle 21 forskellige forslag. Jeg har ikke været i stand til at sætte mig ordentligt ind i dem alle sammen, men det kan jeg så under udvalgsarbejdet, og jeg vil sige, at vi er åbne over for at kigge på nogle af de her forslag.

For nogle forslags vedkommende sker der allerede noget, f.eks. kampagner og skiltning, som ministeren også var inde på, og heldigvis er det ikke nogen ny ting for regeringen, så vi er jo i gang. Men jeg vil ikke afvise, at nogle af de ekstra forslag, som Enhedslisten kommer med, kan det være en god idé at indføre. Så jeg ser også frem til udvalgsarbejdet og vil igen gerne rose Enhedslisten for at tage det her op.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Anne Bastrup, som er ordfører for SF.

Kl. 14:53

(Ordfører)

Anne Bastrup (SF):

Enhedslisten sparker en åben dør ind, og vi har jo fået det ud af beslutningsforslaget, at vi nu har en meget god liste over, hvad det er, der er gennemført, og hvad det er, man bør gennemføre, og så kan vi tage den derfra.

Det, vi jo alle sammen ved, er, at noget af det, der berører folk, der kører for hurtigt, er, at det bliver opdaget. Den smarte model er jo mobile ATK'er. Den næstmarteste model er, at politiet er noget hyppigere derude, så de reelt bonnes. Det er jo ikke lang tid siden, at vi her i Københavnsområdet havde en bilist, jeg skal ikke nævne, hvem det var, der blev taget i at køre med 110 km/t. forbi folk, der arbejder, og det er bare ikke i orden.

Det, vi skal være parate til et gøre, er at tage den der konflikt hver gang, men så skal vi jo også holde Vejdirektoratet op på, at det skal fjerne sikringen, når der ikke er folk. Som hr. Kristian Pihl Lorentzen og hr. Kim Christiansen også sagde, bliver folk, der meget gerne vil køre hurtigt, meget, meget irriterede, hvis det er sådan, at der er fartbegrænsning der, hvor de ikke selv mener det er nødvendigt, og det er den der psykologiske barriere, som vi så bare skal blive bedre til at håndtere. Jeg ved også, at Vejdirektoratet er optaget af at sørge for, at det er aktuelle oplysninger, der står på deres skilte. Men det er fuld fart fremad.

Jeg ved jo, at vi står sammen om det her projekt, så det, det bare handler om, er at lave en handleplan for, hvordan vi så kommer videre, og at holde justitsministeren fast på, at nu må vi snart have de der mobile ATK'er. Jeg ved, at man har dem i Sverige, hvor de får strøm fra solenergi, så det vil sige, at der altså ikke er nogen ledninger eller andet, der skal graves ned, det er a piece of cake at sætte dem i gang, og det må vi så også forvente snart kommer til at ske.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det den næste ordfører, og det er hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance.

Kl. 14:55

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Det er et alvorligt emne. Det drejer sig om mennesker af kød og blod, og derfor vil vi gerne rose Enhedslisten for at tage problemet op, og spørgsmålet er, hvordan vi forbedrer situationen. Det kan være meget vanskeligt at diskutere alle de her ting, der ligger i Enhedslistens forslag, med hensyn til, hvad der virker, og hvad der ikke virker.

Nu er virkeligheden den, at vi jo alle kender situationen med, at det sådan set ikke er, fordi der mangler afspærring, tit og ofte er der signalgivning. Flere ordførere har været inde på det, og jeg tror faktisk, at det er vigtigere, at vi skærper opmærksomheden på det, flere har nævnt, nemlig, at det står klart, om der arbejdes på vejen, eller om der ikke gør. Der er ikke noget, bilister bliver mere irriterede over, end at man kører en lang strækning, og så siger man det velkendte: Nå ja, de er her jo ikke. Så hvis det er tydeligt, at det kan markeres hver eneste gang, at der altså er mennesker her på kørebanelen, så tror jeg faktisk, at der vil blive en hensyntagen til det, der mere afspejler sikkerheden end det, at halvdelen af gangene var der en masse afspærring og intet arbejde.

Jeg tror faktisk, at vi dér kunne komme et stykke ad vejen, og hvis vi kunne enes om det, kunne det lidt være et nyt tiltag, at det altid var tydeligt for bilister, at her er mennesker af kød og blod og ikke kun farverige afskærmninger.

Så ud over de ting, som ministeren allerede har nævnt er i gang, og at vi kan enes om en beretning, som jeg synes er fint, mener jeg faktisk, at vi skulle have fokus på den mulighed for at yde den service, ikke mindst for arbejderne på vejen, altså at bilisterne bliver opmærksomme på, om arbejderne er der, eller om de ikke er der. Det skal være vort bidrag. Tak.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så bliver det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten.

Kl. 14:57

(Ordfører for forslagsstillerne)

Henning Hyllested (EL):

Tak for en kort, men god og rigtig positiv debat. Jeg kan jo simpelt hen ikke sige andet, end at der bare har været positive vibrationer fra ministeren og fra alle partiernes side. Det er jo glædeligt, og så kan man næsten ikke ønske sig mere, når man har fremsat et beslutningsforslag.

Man kan selvfølgelig mene – det er også nævnt af et par af ordførerne – at vi måske sparker åbne døre ind. Ja, det er jeg sådan set ikke helt uenig i. Der er, som der også er redegjort for, rigtig mange tiltag i gang, også nogle af dem, som vi har nævnt i beslutningsforslaget. Men når vi alligevel har fremsat det, har vi jo gjort det, fordi vi så sent som den 7. februar i Transportudvalget jo har fået en fælles henvendelse fra dels 3F, som jo organiserer vej- og asfaltarbejderne, dels fra industrien, altså fra virksomhederne på området, både asfaltindustrien og de virksomheder, der fremstiller udstyr.

Altså, så sent som den 7. februar gør de opmærksom på, at det stadig væk ikke er godt nok. De går stadig væk ude på deres arbejdspladser med fare for deres liv. Så synes jeg det er nødvendigt at reagere på trods af de mange tiltag, og på trods af at vi kan se i Vejdirektoratets rapporter og statistikker, at det også hjælper med de mange tiltag. Der har i de sidste 10 år været et faldende antal ulykker, men alligevel kan vi konstatere, i hvert fald ifølge nogle foreløbige tal fra Vejdirektoratet, at alene i 2011 skete der rent faktisk stadig væk 647 ulykker på vejstrækninger med vejarbejde, hvor tre mennesker bliver dræbt, 81 kommer til skade, heraf 63 alvorligt. Så det er stadig væk et stort problem.

Det er jo rigtigt, at vores beslutningsforslag her går på flere ben, og meget af det er nævnt. Vi lægger også i Enhedslisten stor vægt på, at man gennemfører kampagner. Ikke alle, men mange har nævnt den kendte kampagne »Pas på min far« – det er virkelig et godt eksempel på en kampagne, som slår igennem. Alle børn og voksne kender den, og vi synes, den er vigtig. Vi skilter; vi har blinkende lamper; vi har chikaner af forskellig slags; vi har trafiklys og mobile trafiksignaler; og hastighedsdisplay med »din fart«, kunne man jo godt foreslå, for det ser man ikke så mange steder.

Så er jeg enig i, at man selvfølgelig skal have en eller anden form for variabel skiltning med hastighederne, som også kan lukkes ned efter f.eks. fyraften, når folkene er gået hjem, eller når arbejdet er tilendebragt, selvfølgelig. Det turde være helt naturligt. Men at tillægge det den største betydning tror jeg alligevel er at skyde over målet, og derfor er det også en del af beslutningsforslaget, og det er bestemt en meget, meget vigtig del af beslutningsforslaget, at vi får sat ind over for farten.

Det er jo sådan, at mange bilister tilsyneladende anser skiltningen med fartbegrænsning for at være vejledende. Det er jo det, de konstaterer ude ved vejarbejdet, nemlig at de suser forbi, på trods af at der er skiltning, og på trods af at man kan se, at der kører store maskiner osv. Derfor er det vigtigt, at der sættes ind over for den fart, som vejarbejdet passerer med. Det kan jo ske ved politikontrol – det er en forholdsvis dyr måde at gøre det på – og, som det også er nævnt, vi kan opsætte de her mobile størekasser. Men jeg tror også, det er nødvendigt, at vi så skærper de sanktioner, der følger med. Vi er i Enhedslisten ikke et øjeblik i tvivl om, at det skal vi i den her sag. Det kan være i form af flere klip i kortet, end det ellers giver, nemmere adgang til at fradømme kørekortet og måske også nemmere adgang til at konfiskere køretøjet.

Vi tror, det er nødvendigt at have den del med, og det er jo, kan man sige, nogle ting, der ligger i Justitsministeriets regi, og derfor er det også nødvendigt, at vi kobler til Justitsministeriet og måske til Retsudvalget – hvad ved jeg, så erfaren er jeg ikke i det her endnu – men det må vi jo se på under udvalgsarbejdet. Det er nævnt fra nogle ordføreres side, at det måske er en beretning, vi skal udarbejde. Ja, gerne for min skyld; det ser vi på.

Det, der bare er vigtigt for os, er, at de, som går derude til daglig, ikke føler, at tingene bliver forhalet, eller at vi på andre måder ligesom obstruerer det – obstruerer er et forkert ord, men i hvert fald at vi ikke får forhalet det her. Der skal ske noget, og folkene, der går derude, skal også føle, at der sker noget.

Men jeg takker for den positive modtagelse og ser virkelig frem til et rigtig godt udvalgsarbejde, som jeg tror der kommer noget meget fornuftigt ud af. Der er noget, der tyder på, at vi kan fortælle de mange asfalt- og vejarbejdere, at nu sker der noget, og vi vil i hvert fald se til, at det så også rent faktisk sker.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 74:

Forslag til folketingsbeslutning om levetidsforlængelse for DSB's IC3-togsæt.

Af Henning Hyllested (EL) m.fl.
(Fremsættelse 13.04.2012).

Kl. 15:03

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Transportministeren får ordet.

Kl. 15:03

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

DSB råder i dag over 96 IC3-togsæt, som er blevet leveret i årene fra 1989 til 1998. IC3-togene har en levetid på ca. 30 år og skal dermed som udgangspunkt udrangeres i perioden 2019-2028, og det vil sige, at disse tog på nuværende tidspunkt har en restlevetid, der er på mellem 7 og 16 år. Men det er sådan, at der løbende er blevet foretaget opgraderinger af IC3-togene, dels i form af en optimering i forhold til driftpålideligheden, dels i form af justeringer i forhold til designet. Der er senest blevet gennemført en udskiftning af motorer og gear samt blevet gennemført justeringer som en forberedelse til en indsættelse af IC3-togene i regionaltrafikken. Der er i de seneste år også blevet foretaget flere aktiviteter i forhold til de eksisterende togcomputere i IC3-togene, hvilket skal sikre, at IC3-togene i en periode fremover vil kunne opretholde en høj driftsstabilitet. DSB har over for mig oplyst, at de løbende er i dialog med Bombardier om behovet for en yderligere opgradering af IC3. DSB har for nylig oplyst mig om, at hverken Bombardier eller DSB finder, at der på kort sigt er behov for nogen øvrige opgraderinger af IC3-togene ud over den almindelige vedligeholdelse. De oplysninger, som jeg har fået fra DSB herom, har jeg så også oversendt til Transportudvalget.

Det er på den baggrund min indstilling, at der ikke er grundlag for det, som Enhedslisten i dette beslutningsforslag beder om, og jeg synes derfor, at det skal afvises.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til transportministeren. Den første ordfører i ordførerrækken er hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 15:05

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det står efterhånden lysende klart for alle, at der er behov for en afklaring af DSB's pressede materielsituation, og at der er behov for en afslutning på den endeløse IC4-føljeton, hvor der hele tiden dukker nye uønskede afsnit op.

Vi skal have fastlagt, hvilken rolle IC4 kan komme til at spille for fremtidens jernbane, og som jeg ser det, er der tre væsensforskellige muligheder. Den første er, at IC4 kommer til at spille den oprindeligt tiltænkte rolle – da de i 1999 blev besluttet indkøbt – og det var en rolle som grundstamme i fjerntrafikken i Danmark. Det andet scenarie er at opgive IC4, rykke stikket ud og sælge dem til højstbydende, i det omfang der er nogen, der vil byde på dem. Det tredje scenarie er at reducere ambitionsniveauet og give IC4'eren en alternativ rolle på jernbanen, forudsat at de kan gøres pålidelige uden yderlige meromkostninger i projektet.

Derfor er vi nødt til at se det her i sammenhæng med en levetidsforlængelse af de pålidelige og komfortable IC3-tog, der i dag danner grundstammen i fjerntrafikken. Umiddelbart tror jeg mest på det tredje scenarie, som jeg skitserede, nemlig at IC4 får en reduceret

rolle. Det kunne eventuelt være som lyntog, og det kunne være på nogle regionalstrækninger. Men det betyder så også, at vi fortsat er nødt til at satse på IC3 indtil moderne, pålidelige og komfortable elektriske tog kan tage over og spille hovedrollen i fjerntrafikken.

Det er jo noget af det, som jeg tror stort set alle partier er meget fokuseret på i øjeblikket, altså at vi får en fremrykket elektrificering af banen, så vi når helt til Ålborg, helt til Kalundborg og kommer omkring Lille Syd ved Køge osv. Men det koster penge, og derfor kigger man jo nøje på finansieringen af det, og en af de mulige modeller er jo at lade de mange bugnende pensionsfonde komme på banen – om jeg så må sige – og få lov til at investere i en bane, der hurtigere vil give en stor samfundsnyttig effekt, end det oprindeligt var planlagt. Specielt når vi ser det i sammenhæng med IC4-situationen.

Så det er altså relevant – som Enhedslisten her har lagt op til – at drøfte IC3's rolle, men heldigvis har transportministeren jo igangsat et politisk forhandlingsforløb om IC4 og om elektrificeringen, og Venstre har positive forventninger til, at det forhandlingsforløb kan føre til et delresultat i juni måned og forhåbentlig et endeligt resultat i efteråret. Derfor er konklusionen, at Venstre har sympati for det her beslutningsforslag, men inden vi siger, om vi vil stemme for det eller ej, vil vi altså lige afvente resultatet af de igangværende forhandlinger på området. Jeg ser, at de skridt i den rigtige retning.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Ramus Prehn fra Socialdemokraterne.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Hvis man aktivt benytter togtrafikken i Danmark, så ved man godt, at der mange steder er behov for forbedringer. Jeg tænker her bl.a. på den sjællandske regionaltogstrafik, hvor folk oplever, at det er svært at få en siddeplads, og på togpassagerer i det nordjyske, der gerne vil fra Aalborg til Aarhus, hvor der kører MR-tog, som stammer helt tilbage fra 1970'erne. Det samme gør sig gældende på strækningen fra Esbjerg til Aarhus, så der er ingen tvivl om, at der er behov for, at der sker noget.

Det er også derfor, at regeringen netop har taget skeen i den anden hånd og tænker visionært. Regeringen har igangsat en elektrificeringsstrategi, hvor vi med et meget bredt forlig i Folketinget i første omgang har lavet aftale om at elektrificere strækningen Esbjerg-Lunderskov med målsætning om at elektrificere yderligere. Det er også derfor, at vi i en knap så bred – men stadig væk rimelig bred – forligskreds har afsat en trafikmilliard til at forbedre den kollektive trafik, så der bliver 0,5 mia. kr. til bedre kollektiv trafik og 0,5 mia. kr. til billigere kollektiv trafik. Her vil man også se, at der vil komme nogle af de forbedringer, der skal til.

Når så Enhedslisten kommer med det her meget konkrete, meget specifikke og detaljeorienterede beslutningsforslag om at levetidsforlænge IC3, så kunne man jo godt forfalde til at sige: Ja, det er endnu et skridt i den rigtige retning. Hvis man kører med IC3-togene, ved man, at det er pålidelige, gode tog, som jo også, da de blev introduceret i sin tid, havde visse begyndervanskeligheder. Men i dag fungerer de godt. Skulle man så ikke bare levetidsforlænge dem, så alt bliver fryd og gammen?

Der synes jeg, det også er værd at lytte til, hvad ministeren siger her, for det er jo faktisk sådan, at man fra DSB's side løbende har opgraderet de her tog. Man har forsynet dem med nye motorer, man har givet dem nyt gearsystem og andet. Man har løbende holdt de her tog ved lige. Det er jo selvfølgelig ikke det samme, som at de ikke kan blive endnu bedre, og at man ikke kan gøre endnu mere ved

dem. Men man skal altså fare med lempe og bruge ressourcerne så fornuftigt som muligt.

Der synes vi i hvert fald fra Socialdemokraternes side, at det giver god mening lige at få analyseret det her til bunds og finde ud af, om det er det her, der er vejen til at få endnu mere komfort og kvalitet i den danske togtrafik. Det kan vi godt være ganske usikre på. Der er meget andet vigtigt og ambitiøst i gang på det her område, og vi kan godt være lidt usikre på, om det at levetidsforlænge allerede levedygtige tog er måden at bruge pengene på.

Derfor vil jeg på Socialdemokraternes vegne i første omgang afvise at støtte det her forslag, men vi er naturligvis altid meget interesseret i tætte drøftelser med alle Folketingets partier – herunder også Enhedslisten – om, hvad vi kan gøre for at sikre, at den danske togtrafik får en bedre kvalitet. Vi er alle sammen enige om, at det er helt nødvendigt.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en enkelt kort bemærkning, og det er hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten.

Kl. 15:11

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, om han mener, at der vil opstå en kritisk situation, hvis nu scenariet er – og det er et ret sandsynligt scenarie – at togfabrikken Bombardier i Randers, lukker ned, og man så om få år får brug for en større opgradering. Har man så efter hr. Rasmus Prehns mening en kritisk situation?

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:12

Rasmus Prehn (S):

Jeg er sikker på, at man vil kunne løse udfordringer med opgraderingen, hvis det bliver nødvendigt. Nu håber jeg ikke, at det er sådan, at man bliver nødt til at lukke en virksomhed i Randers. Fra socialdemokratisk side er det vigtigt for os at holde gang i flest mulige arbejdspladser.

Omvendt skal det ikke være sådan, at vi politikere mere eller mindre lader os presse af konkrete firmaer, der rejser rundt for at lave lobbyvirksomhed og siger, at hvis I ikke gør sådan og sådan, så vil vi formentlig blive nødt til at nedlægge vores virksomhed. Der skal vi have styrke til at stå imod og se på, hvor vi klogest og bedst muligt udnytter de ressourcer, vi har i samfundet. Og der er altså ikke noget, der tyder på, at det at levetidsforlænge allerede levedygtige tog er den klogeste måde at bruge pengene på.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Hyllested Nej, den frafaldes, så tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:13

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Jeg kunne sådan indledningsvis lige komme med en bemærkning til den socialdemokratiske ordfører om det her med at bruge ressourcerne bedst muligt, og det kan i nogles optik måske være at lægge alle ordrer i Frankrig og andre steder frem for at lægge dem i Randers. Men det var sådan en lille henkastet sidebemærkning, jeg synes jeg havde behov for at komme af med.

Jeg synes, at det forslag, Enhedslisten kommer med, er knippelgodt. Det er lidt fremadsynet, kan man sige, for vi er nogle, der simpelt hen bare har mistet troen på, at IC4-togene nogen sinde kommer til at spille den rolle, som de var tiltænkt, da de blev bestilt for 13 år siden. Vi tror simpelt hen ikke på det.

Jeg er enig i, at vi taler om tingene i øjeblikket, vi får et hav af afrapporteringer hele tiden. I øjeblikket holder samtlige IC4-tog stille. Man havde kun næsten lige fået dem til at køre, så kunne man ikke få dem til at bremse, så nu holder de altså stille. Jeg hælder meget til den konklusion på IC4-situationen, at jeg tror, at der kan blive nogle rigtig gode og fornuftige regionaltog ud af dem som erstatning for de gamle veterantog fra 1970'erne, MR-togene, som forurener ud over alle grænser, og som har en komfort, som man vel må sige at man i 2012 ikke kan byde passagerer. Så jeg tror, at der bliver en opgave til IC4-togene, men det bliver ikke den tiltænkte opgave.

Derfor er der behov for frem mod en elektrificering, som heller ikke kommer i morgen, det ved vi, der snakker vi altså 2021-2022, inden vi kan være færdige med hovedstrækningerne, og til den tid vil der stadig væk være mange hundrede kilometer jernbane i Danmark, hvor der skal køre dieseltog, medmindre vi finder endnu mere olie på dansk jord, så vi kan elektrificere hele banenettet, men det er der ikke nogen her i salen der har fantasi til at tro sker.

Derfor er der et behov for, at vi får levetidsforlænget de her IC3-tog og tænker lidt mere langsigtet om dem. Det kan godt være, at de kører nu, og det kan godt være, at de har fine motorer nu, men som der også står i forslaget, skal omfanget af levetidsforlængelsen aftales mellem de involverede parter. Så det omfang må man så sætte sig ned og se på, men afvise fuldstændig, at der skulle være behov for at levetidsforlænge den her flåde af IC3-tog, vil vi i Dansk Folkeparti ikke, for vi tror simpelt hen, at de kommer til at spille en rolle i dansk jernbanetrafik, også de næste 10-15 år.

Så med disse ord vil jeg sige, at vi vil være meget positive i det videre arbejde, men vi afventer selvfølgelig, ligesom Venstre var lidt inde på også, hvad der sker med de her IC4-tog. Det kan være, vi når det, inden det her forslag skal til afstemning, det kan være vi får et svar på det, og det kan være vi er meget klogere, næste gang vi eventuelt står her ved en anden behandling. Men som landet ligger lige nu, synes jeg, at det er et godt initiativ, at vi får levetidsforlænget de her IC3-tog.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Andreas Steenberg.

Kl. 15:16

Andreas Steenberg (RV):

Det Radikale Venstre ønsker, at Danmark en dag skal køre med eltog i stedet for med dieseltog som i dag. Det er der tre grunde til. For det første er eltog mere klima- og miljøvenlige; de udleder mindre CO₂; og vi kan undgå luftforurening på de store banegårde og stationer. For det andet er de billigere i drift og vedligehold, så vi kan hvert eneste år spare penge. Og for det tredje er de mere driftsikre.

Et af vores problemer med IC4-togene, der kører på diesel, er bl.a., at den slags tog, Danmark bruger, ikke findes som dieseltog. Det gør de i højere grad som eltog. Derfor vil vi altså få bedre tog til passagererne, hvis vi kan køre med eltog.

I dag kan man køre med eltog på S-togs-nettet, mellem København og Vejle og fra Vejle til den dansk-tyske grænse. Vi kan altså ikke køre med eltog i store dele af Danmark, fordi vi mangler at sætte elledninger op. Et bredt forlig med deltagelse af alle partier på nær Enhedslisten har for nylig skaffet penge til at få sat elledninger op mellem Vejle og Esbjerg, eller Lunderskov og Esbjerg, så vi nu kan køre i eltog mellem Esbjerg og København og mellem Esbjerg og den dansk-tyske grænse. Resten af landet kan vi få på plads mellem

2018 og 2021, viser et nyt notat fra Transportministeriet. Man kan sætte køreledninger op, i forbindelse med at vi alligevel er ude i samme tidsperiode at sætte nye signaler op.

IC3-togene, som vi kender dem nu, kan uden opgradering køre mange år endnu. De står til at blive udfaset mellem 2019 og 2028. Det vil sige, at IC3-togene sagtens kan køre ind til den dag, vi i stedet for kan køre med eltog. Vi synes derfor, at vi skal gå efter at få eltog og udfase IC3-togene som planlagt. Derfor vil vi ikke bruge penge på at forlænge deres levetid, i hvert fald ikke nu og her, for vi vil for nu at sige det ligeud hellere have de her dieseltog væk fra banen og så have nogle eltog ind i stedet for.

I øvrigt er IC3-togene jo de tog, der kører bedst. Det er faktisk nogle af de eneste, der kører, i hvert fald lige nu. Så hvis vi igangsætter en levetidsforlængelse nu og her, vil vi mangle de tog, mens de er på værksted. Det vil betyde, at passagererne ikke vil kunne få en plads i toget, og det er en dårlig idé, især set i lyset af, at et af de næste beslutningsforslag fra Enhedslisten, vi skal diskutere, er at give pladsgaranti.

Med de ord kan vi altså ikke støtte det her forslag på nuværende tidspunkt.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Anne Baastrup.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Jeg tror, alle trafikordførere fik en henvendelse fra Bombardier, og jeg husker det, som om det var i februar måned, hvor vi fik at vide, at hvis der ikke blev truffet en beslutning relativt hurtigt om opgradering af IC3-tog, så ville al den viden om IC3-togenes helt specielle konstruktion, computerværktøjer og andet forsvinde. Det er selvfølgelig en oplysning, som kan ryste selv den mest rolige trafikordfører. Samtidig ved vi også, at DSB og Bombardier i fællesskab har meddelt transportministeren, at der er sket en løbende opgradering af computeren, således at den besked, vi fik i februar, muligvis ikke er så dramatisk, som man først fik indtryk af.

Siden da har vi også oplevet en hændelse eller to med IC4-togene, som gør, at IC4-togene indtil videre ikke kører så meget. Jeg hørte von Hørensagen, at den 5. august er der i hvert fald nogle, der skal på kursus i at køre IC4-tog. Det kan være, at der er en hel masse lokoførere rundt omkring, der har fået den besked, og pludselig kører IC4-togene den 10. august, og vi har slet ikke vidst noget om det. Hvis det er rigtigt, ville det jo være en rigtig, rigtig god nyhed, men kan vi ikke vente at se, om det er et rygte eller det baserer sig på virkelighed, at lokoførerne godt ved, hvornår det starter?

Hvis man – i den bedste af alle verdener – skulle have mulighed for både at opgradere IC3-tog i den periode, som Bombardier stadig væk, siger de, giver os mulighed for, så skal samtlige IC3-tog tages ud i et sted mellem 4 og 6 uger. Selvfølgelig kan de kun tage et par tog ud ad gangen, men det betyder rent faktisk, at hvis Enhedslistens beslutningsforslag skulle gå hen at blive vedtaget, ville vi skulle fortælle de danske togpassagerer her i løbet af sommeren, at de godt kan droppe det der med tog, fordi vi ikke har dem. Vi kan jo ikke garantere, at IC4-togene kører, og vi ved, at hvis det er sådan, at vi skal gå ind i den her aftale med Bombardier om, at de skal opgraderes på den måde, som Bombardier lægger op til, så vil vi miste et sted mellem fire og seks togstammer løbende. Det er altså ret mange. Så af praktiske grunde, vil jeg sige, er det ikke den rigtige vej at gå nu.

Så har jeg så også den anfægtelse: Er det nu også helt rigtigt, at computeren ikke duer om 5, 10, 15 år? Er det rigtigt, at Bombardier, selv om de nu måske flytter nogle af deres ingeniører et andet sted hen, ikke kan levere varen? Så der er simpelt hen nogle udfordringer

der, som jeg ikke synes at Enhedslisten i tilstrækkelig grad har taget højde for i det her beslutningsforslag.

Men vi har jo alle en ambition om, at de her tog skal være der, og de skal kunne køre, lige indtil vi får elektrificeret op til Frederikshavn. Det satser vi, i hvert fald nogle af os – jeg kan høre, at De Radikale er fuldstændig enige – på skal være rullet ud i 2021. Mon ikke vi kan få opgraderet IC3-togene løbende? Og så satser vi på, at IC4-togene kommer til at køre, som hr. Kristian Pihl Lorentzen sagde, enten i en togstamme frem og tilbage som regionaltog eller som lyn-tog fra Aalborg til Frederikshavn, og så skal de bare hænge sammen. Vi kan lade være med at koble dem af, så skal det nok gå alt sammen. Men den tid, den glæde. Nu skal vi lige have dem til at bremse.

Den samlede konklusion: afvisning fra SF.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er lige en kort bemærkning. Det er hr. Kim Christiansen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:23

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Nu ved jeg selvfølgelig ikke, hvad der render rundt af lobbyister på fru Anne Baastrups kontor, men jeg har ikke hørt om de her computerskrækscenarier. Det, jeg forholder mig til, er – og det er så det, jeg gerne vil bede fru Anne Baastrup eventuelt bekræfte – at hvis IC4-togene ikke kommer til at køre i den tiltænkte form, altså i landsdelstrafikken med sammenkobling osv., vil der blive et problem. Inden vi når at få elektrificeret, vil vi få en reel materielmangel, og derfor ville det måske være ganske fornuftigt at sikre sig, at i hvert fald IC3-togene så på sigt kunne lukke det hul og fungere optimalt.

Med hensyn til bekymringen om, at der skulle tages et par tog ud i ny og næ, vil jeg sige, at det gør man jo altså stadig væk løbende for at servicere dem og vaske graffiti af osv., så man kunne nok også lave de andre ting. Er fru Anne Baastrup helt uenig med mig i det synspunkt?

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Anne Baastrup (SF):

Jeg er som udgangspunkt meget tit enig med hr. Kim Christiansen, når det drejer sig om tog, fordi hr. Kim Christiansen faktisk ved meget om tog. Men vi satser jo først og fremmest på at få elektrificeret Esbjerg-Lunderskov, og vi satser i den forbindelse på at finde penge til 15 nye eltog, og det betyder jo så, at vi kan sætte de IC3-tog, der kører på den her strækning, ind på den anden, og det giver en lettelse.

Hvis vi derudover tager hr. Kristian Pihl Lorentzens model, hvor vi kobler IC4-togene – hvis de nu kommer til at køre – sammen i København og lader dem køre hele vejen op til Frederikshavn, så sparer vi jo så også lyntog. Et lyntog i timen – det rundes op hele tiden.

Derudover har vi også et kraftigt behov for at få ordnet turen fra Esbjerg til Aarhus; der skal vi også prøve at se, om vi ikke kan få noget bedre materiel end de MR-tog, de kører med nu.

Så der er mange udfordringer, men jeg tror, det kommer til at hænge sammen. Og der har vi så begge to et fælles projekt, nemlig at der skal elektrificeres fra Vejle til Frederikshavn.

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 15:25

Kl. 15:28

Kim Christiansen (DF):

Nu var fru Anne Bastrup selv inde på, at vi tit er enige, og vi er også enige om, at selvfølgelig skal der elektrificeres. Det vil være rigtig sund fornuft at gøre det, men et problem er bare, at vi ikke har afsat midler til det. Vi skal ud at finde en del milliarder; det er det ene problem og absolut ikke uvæsentligt. Det andet problem er jo, at ting tager tid. Vi har alle sammen set en Atkinsrapport, der siger, at hvis de her IC4-tog skal kunne køre i landsdelsdrift med sammenkobling osv., vil det koste 400-800 mio. kr., og det handler vel også om, om vi vil bruge så mange penge på et tog, som vi ikke ved om kommer til at fungere efter hensigten, eller om vi i stedet vil bruge pengene på at sikre, at vi har rigeligt med godt IC3-materiel i landsdelstrafikken indtil den dag, hvor vi kan køre på et elektrificeret jernbanenet.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Anne Bastrup (SF):

Altså, jeg synes, jeg beskrev den materialeudvikling, som jeg mener er nødvendig. Og det, som ville koste et sted mellem 400 og 800 mio. kr. er jo, hvis vi ikke kan få dem sammenkoblet og afkoblet på den måde, som IC3 kører på nu. Hvis vi sætter dem fast sammen, tre togstammer, der så kører uden afkobling, så er der forhåbentlig ikke nogen problemer. Det er jo den der afkobling og tilkobling, hvor man deler dem.

Jeg må indtil videre fastholde, at jeg altså tror, det er en dårlig idé, at vi tager et sted mellem fire og seks IC3-tog ud. Jeg vil indrømme, at det var i Snapstinget, jeg talte med en medarbejder fra Bombardier, så det var ikke skjult på mit kontor, og det var også mit indtryk, at han havde talt med alle andre transportordførere på det tidspunkt, så det ved jeg ikke, men det, jeg fik besked om der, var, at det er nu, og at den viden forsvinder, hvis vi ikke tager fat i det her og nu. Det kan jo godt få en til at blive panikslagen, men når man så efterfølgende får at vide: Ahr, er det nu så firkantet, så er det faktisk min opfattelse, at vi bliver nødt til at tænke os bedre om. Det er en af grundene til, at jeg ikke synes, at Enhedslistens forslag er brugbart.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er der en ny kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 15:27

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jeg glæder mig over at kunne konstatere, at Venstre og SF er meget på linje, når det gælder elektrificeringen og ønsket om at nå det mål. Man kunne så ønske sig, at det også havde været SF's politik i 1999, men det var det ikke – men bedre sent end aldrig. Jeg synes, at det er godt, at vi er helt på linje der. Nu må vi så se, om vi ved fælles hjælp kan få det finansieret.

Men grunden til, at jeg vil stille et spørgsmål, er, at jeg hørte fru Anne Bastrup tale noget om elektrificering til Frederikshavn inden 2021. Var det korrekt opfattet?

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Anne Bastrup (SF):

Det var en frisk bemærkning, men man kan godt have en ambition om det.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 15:28

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg skal nok lade være med at drille, men vi kender jo det grundlag, der er for Banedanmark, og der tales jo om, at det, man kan nå inden 2021, er til Aalborg, og det er endda rimelig ambitiøst. Så jeg synes, det er synd, hvis der er nogle nordjyder, der nu går og glæder sig til, at der kommer eltog i 2020-21, for det er vist ikke det, der står i beslutningsgrundlaget. Er fru Anne Bastrup enig i det?

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Anne Bastrup (SF):

Det er altid rart med gamle transportordførere, der kan korrigere én – så respekt!

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:28

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Det her beslutningsforslag fra Enhedslisten er jo faktisk en udløber af vel nok danmarkshistoriens største togsandale. Vi har diskuteret IC4 gang på gang i denne sal. Ministeren bliver kaldt både i samråd og stillet spørgsmål, og alle tøver lidt. Det gør man måske, fordi en række partier er godt og grundigt fedtet ind i det forløb, der har været, fra man købte dem, til man glemte at få dem afmeldt, da de alligevel ikke kom. Og nu er situationen den, at vi har nogle og fyrrer IC4-togsæt stående, som ikke kører, og der er flere på vej – de drysser vel egentlig ind hver dag – for de kommer jo næsten alle sammen, bortset fra det enkelte togsæt, som Berlusconi forærede Gadafi. Måske skulle der være gået et par stykker mere samme vej, når vi nu alligevel ikke bruger dem her i Danmark.

Men Enhedslistens forslag er en udløber af, som jeg forstår det, at vi nu har diskuteret IC4 længe, men der sker ingenting. Vi har fået syn for sagen ved vort besøg, hvor vi så, at det sådan set er halvdårligt håndværk, som man skal opgradere på alle måder. I øjeblikket er der undersøgelser i gang om, hvad der var årsag til den manglende bremseeffekt, og der får vi svaret, som så afgør, om de overhovedet kan køre. Stadig væk ser det ikke ud til, at sammenkoblingen er sådan, at de kommer til at køre der, hvor de skulle køre og udfylde noget, så jeg er sådan set enig med Enhedslisten i, at der jo bliver øget materiemangel.

Så hvis vi skal være lidt forudseende, skal vi jo ikke være for seje til at læne os op ad, at vi faktisk har IC3-tog, som fungerer, og som togpassagerer faktisk roser i forhold til IC4. Derfor er det sådan set meget fornuftigt at få påpeget, at vi er nødt til nu at se på en alternativ løsning.

Skulle der ske det mirakel, at IC4 pludselig kan køre, opfylde alle vore drømme, koble fra og til sammen, og kan skilles ad, når de kommer til en bestemt station, og hvad ved jeg, så er det jo fanta-

stisk. Så vil jeg love, at vi her fra talerstolen vil gratulere de partier, der står bag det. Men lad os nu se, om det sker.

Nu er det jo muligt, at vi kan holde det her forslag flydende, indtil vi får et lidt mere klart svar på, om IC4 overhovedet kommer ud at køre, for ellers er vi fuldstændig klar til at støtte Enhedslistens forslag. Det er helt rimeligt. Der er materielmangel, det har vi alle sammen fået forelagt, og man løfter sådan set ikke en finger for noget, for man venter hele tiden. Først var det Haverikommisionen, så er det en undersøgelse nu, der skal finde ud af, om skinnerne var glatte eller ej. Det bliver jo spændende at se, hvad det svar er, som så kan afgøre det. Indtil videre er der ikke nogen løsning på noget som helst.

Elektrificeringen er vi efterhånden enige om. Vi har fået forelagt en plan om, hvor lang tid det tager, inden det er på plads. Og som hr. Kristian Pihl Lorentzen peger på: Nå ja, hvor er pengene? Så der er sådan set lang vej, og det bliver i hvert fald nødvendigt at køre med nogle dieseltog i den periode.

Så jeg synes sådan set, at det er en voldsom god dag, hvor jeg nu er i færd med at støtte forslag nr. 2 fra Enhedslisten. Det er en af de helt store dage, så det vil jeg selvfølgelig gerne have at man bemærker. Men jeg vil så gerne understrege, at det gør jeg sådan set med glæde, for det er et fremsynet og klogt forslag, og det skal man også bemærke, når jeg noterer det i forhold til Enhedslisten. Tak.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren, og den sidste ordfører i ordførerrækken er hr. Lars Barfoed.

Kl. 15:32

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Enhedslistens beslutningsforslag er et rigtig godt forslag. Det er også et inderlig overflødigt forslag, og det er egentlig også, for at sige det, som det er, et meget populistisk forslag. Altså, jeg kunne godt have Enhedslisten lidt mistænkt for at have fremsat det her forslag, fordi man har siddet til et gruppe-møde og gættet på, at på et tidspunkt vil vi alle sammen nok træffe en eller anden form for beslutning om, at der skal ske en levetidsforlængelse for IC3-togene, og så kunne Enhedslisten jo lige så godt fremsætte forslaget i Folketingssalen, for så kunne man bagefter sige: Vi fremsatte forslaget, og se, det endte jo med, at de alle sammen gjorde, som vi sagde, at de levetidsforlængede IC3-togene. Det er derfor, jeg kalder det populistisk, for hvad er egentlig meningen med at bruge Folketingets tid på at diskutere det her beslutningsforslag, når vi alle sammen udmærket ved, at vi er i fuld gang med seriøse drøftelser sammen med ministeren om hele situationen omkring IC4 og i den forbindelse naturligvis, i hvilken udstrækning der skal ske en levetidsforlængelse for IC3-togene? For de to ting hænger selvfølgelig sammen.

Men som hele billedet ser ud, og med den materielmangel, der vitterlig er, og som vi kan se kun bliver større, hvis ikke noget sker – f.eks. at IC4-togene lige pludselig mirakuløst, blev der vist sagt af hr. Leif Mikkelsen, kommer ud at køre meget bedre, end vi i øjeblikket forventer – ja, så må vi gøre noget andet, og så vil det være en levetidsforlængelse for IC3-togene. Det er meget sandsynligt, at det bliver en kombination af, at IC4 kommer ud at køre fornuftigt på nogle strækninger i rimelig udstrækning, men at det aldrig bliver helt, som vi havde drømt om, og at vi derfor levetidsforlænger IC3-togene, som jo er udmærkede tog, sådan at de kan køre en del år endnu, indtil vi har elektrificeret, så vi kan begynde at indkøbe materiale, der ikke er baseret på diesel. Sådan vil det formentlig komme til at gå. Det er der grundige, seriøse drøftelser om i øjeblikket.

Det er derfor, jeg siger, at det jo er et fortrinligt forslag, Enhedslisten fremsætter, et forslag, vi sådan set nok alle sammen er enige om er det, det hele ender med. Men det er også overflødigt, for vi gør

det alligevel, og det er populistisk, for der var ingen grund til at fremsætte det, medmindre man ville have det til at se ud, som om Enhedslisten har fundet de vises sten, og så retter vi alle sammen ind efter det, fordi Enhedslisten har fremsat det her forslag. Og sådan hænger det jo trods alt ikke sammen. Så al respekt for forslaget, det er da fornuftigt nok, men det burde ikke være blevet fremsat.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 15:35

(Ordfører for forslagsstillerne)

Henning Hyllested (EL):

Så gustent et overlæg er jeg ked af at man tillægger Enhedslisten i den her sag. Så taktisk har vi nu ikke siddet og tænkt. Vi konstaterede jo bare på et tidspunkt i den her proces på grundlag af nogle referater af nogle af de møder, der har været holdt, bl.a. mellem Bombardier og DSB, at DSB jo var utrolig fodslæbende i den her proces og bestemt ikke var interesseret i, de ville nærmest ikke høre tale om, at levetidsforlænge IC3 som en af de muligheder, der måtte være til stede, hvis IC4 ikke kommer til at fungere, ikke kommer til at køre.

Det er rigtigt, som mange har bemærket, og det fremgår jo også af forslaget, at forslaget her er en udløber af hele den der IC4-misere, som jo fortsat er uløst. Det synes jeg vi skal holde fast i. Den er fortsat uløst, og den giver fortsat anledning til stor usikkerhed.

Det er rigtigt, at vi i Transportudvalget har gennemført en længere møderække om IC4. Den er for nuværende sat på standby, den har bl.a. indbefattet et besøg på værkstederne i Aarhus. Den er sat på standby, fordi vi nu afventer vel først og fremmest DTU's undersøgelse af togcomputeren i IC4. Den undersøgelse er bl.a. blevet iværksat på Enhedslistens initiativ.

Vi ved jo fortsat ikke, om og hvordan IC4 kommer i drift, som også mange har påpeget. Så Enhedslistens forslag går nu i al sin uskyldighed ud på, at DSB ikke lukker nogen døre i det her spil og dermed begrænser eller binder os politikere eller begrænser de muligheder, der er, for at løse materielsituationen, alt efter hvordan IC4 kommer til at køre eller ikke køre.

Det er rigtig tydeligt, at DSB ikke mener, at der er eller for den sags skyld bliver behov for en større opgradering. Så kan hr. Lars Barfoed selvfølgelig sige, at det bliver der under alle omstændigheder. Jamen DSB mener det faktisk ikke. Hvis man tager bilag nr. 336, som vi har fået oversendt i Transportudvalget, og som er et referat fra et møde mellem DSB og Bombardier for ikke så længe siden, hvor man har siddet og drøftet opgradering af togcomputeren og motorerne, som ganske rigtigt er udskiftet imellem 2006 og 2008, kan man konstatere, at DSB ikke mener, at der er behov for en opgradering nu eller for den sags skyld i nærmeste eller lidt fjernere fremtid.

DSB er jo i løbet af den her proces og i hele processen med IC4 blevet togproducent qua IC4, og det er måske også derfor, at DSB ikke frygter, at man står over for en større opgradering af IC3 på et eller andet tidspunkt, fordi man står og mangler IC4. Heller ikke selv om togfabrikken i Randers, altså Bombardier, forsvinder. Man henviser i referatet selv til, at DSB har ansat de nøglepersoner, ikke mindst de der motorfolk, som har hele den der knowhow. Og det er jo fint, når man selv er blevet togproducent, så er det jo rigtigt. Men der er meget divergerende opfattelser hos DSB og Bombardier om, hvad behovet er. Det konstaterer jeg bare.

Men altså, forslaget er stillet, for at der ikke skal lukkes nogen døre. I mellemtiden kan togfabrikken i Randers jo blive lukket ned. Det kan man selvfølgelig trække på skulderen over og sige, at det er der ikke noget at gøre ved. Så kan man bare håbe, at DSB's dømme-

kraft og tro på egen formåen holder vand, men i hvert fald i Enhedslisten er vi nogle, der er lidt skeptiske, og det er vi jo på baggrund af IC4-processen og de vurderinger, DSB i sin tid kom med af IC4-toget, og hvad de kunne overkomme, og hvad de kunne formå, og hvornår de kunne få det tog ud at køre. Det kører stadig væk ikke.

I Enhedslisten vil vi selvfølgelig beklage, hvis Bombardier lukker ned. Det er også noget af det sidste sværindustri, vi har i Danmark, og den knowhow, der ligger i sådan en fabrik, burde være bevaringsværdig på en eller anden måde. Men omvendt mener vi heller ikke, at det er en opgave for staten at holde liv i en privat virksomhed, især ikke, hvis det vurderes, at det ikke er nødvendigt. Og det er jo altså så det, DSB vurderer i øjeblikket. Jeg er ikke helt enig med dem i den vurdering.

Jeg vil gerne sige, at nu vil vi jo se, hvad den nærmeste fremtid bringer for IC4. Vi ser frem til at se, hvad DTU kommer med, hvad deres udmeldinger er om togcomputeren. Vi ved, at IC4 i øjeblikket testkøres rundt omkring i hele landet. Jeg møder dem på næsten en hvilken som helst banegård. Vi hører jo rygter, jeg har selv oplevet det i IC3-toget, fra togførere, der skal på kursus i IC4, om, at nu så skal de ud at køre fra 5. august mellem Esbjerg og Aarhus. Det er rigtig spændende. Jeg ved ikke, om trafikministeren ved noget om det. Han er før blevet overrasket over skridt, som DSB har taget med hensyn til IC4.

Men vi må se, hvad den nærmeste fremtid bringer. Og så må vi jo se på, om der er behov for initiativer. Jeg er enig i, at der er et tids-sammenfald her. Det kan gøre det lidt vanskeligt lige nu at træffe en beslutning. Jeg havde også forestillet mig, at vi nu tager udvalgsarbejdet, og så ser vi, hvad der sker. I mellemtiden får vi jo udmeldingerne fra DTU og måske også nogle resultater af testkørslen, hvad ved jeg, så udvalgsbehandlingen må jo så afgøre, hvor langt vi kan komme i det her spil.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er slut-tet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om omstrukturering af ordningen om rejsetidskompensation gældende for jernbanerejser.

Af Henning Hyllested (EL) m.fl.

(Fremsættelse 30.03.2012).

Kl. 15:41

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er transportministeren.

Kl. 15:42

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Lad mig indledningsvis slå fast, at jeg – og det tror jeg gælder alle – ønsker de bedste vilkår for passagererne i den kollektive trafik.

Den nuværende ordning om rejsetidskompensation for jernbanerejser blev godkendt af et enigt Finansudvalg i 2006. Enhedslisten ønsker med dette forslag at udvide ordningen. Da ordningen i sin tid blev indført, var der tale om at forbedre servicen til passagererne i tilfælde af forsinkelse i deres togtrejse. Ordningen har derfor været en succes, og både DSB og Banedanmark har fået større fokus på rettidighedsarbejdet, og det er selvfølgelig både godt og vigtigt. Der blev bl.a. oprettet en rettidighedsorganisation, som har til formål at forbedre rettidigheden.

I årets første måneder har der været rekordmange tog til tiden for passagererne. En af årsagerne er et tæt samarbejde og fælles skarpt fokus for de mange medarbejdere på tværs af sektorerne. Siden årsskiftet har togene rundtom i landet og på S-banerne endda kørt over målet om, at henholdsvis 90 pct. og 93 pct. af togene skal komme til tiden. Det synes jeg vidner om, at indsatsen for at forbedre rettidigheden efterhånden har givet pote, og det skal vi jo sådan set bare glæde os over.

Den flotte rettidighed betyder naturligvis ikke, at der ikke fortsat skal være fokus på at yde passagererne en god service. Lad mig bare understrege, at DSB i de kommende år har en altoverskyggende opgave, nemlig at genoprette økonomien i selskabet. Det er vigtigt, at DSB's fokus er rettet mod løsningen af denne opgave. Jeg mener derfor, at det er hensigtsmæssigt at forberede en omstrukturering af rejsegarantien frem mod januar 2015, hvor den nuværende kontrakt med DSB udløber. Det vil samtidig give mulighed for at gennemføre en evaluering af den nuværende rejsegarantiordning, hvor fordele og ulemper kan blive grundigt analyseret. Ved at introducere en revideret rejsegaranti sammen med en eventuel ny kontrakt mellem Transportministeriet og DSB er der samtidig mulighed for at tilpasse kontrakten til den nye rejsegaranti med hensyn til økonomiske konsekvenser og også eventuelle incitamenter.

Min indstilling er derfor, at beslutningsforslaget afvises. Jeg vil i stedet tage initiativ til at gennemføre en evaluering af den nuværende rejsegarantiordning, som skal sigte mod at introducere en revideret ordning indeholdt i en eventuel ny trafikkontrakt mellem Transportministeriet og DSB fra 2015.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren. Den første ordfører er hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 15:44

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg tror, jeg har ret, når jeg siger, at alle partier her i Tinget er optaget af, om vi har tilfredse passagerer, fordi tilfredse togpasagerer nemlig også giver flere passagerer i det lange løb. Så er udfordringen, som vi hørte under den forrige debat, at skaffe tilstrækkeligt med togmateriel, men det får vi nok løst. Men vi skal have tilfredse passagerer. Derfor vil jeg gerne kvittere for, at Enhedslisten sætter fokus på togpasagerernes rettigheder, når der er forsinkelser og andre uregelmæssigheder.

Den nuværende ordning, der er fra 2006, var vitterlig en god landvinding for passagererne, der kom til at opleve en bedre service, i kraft af at de nu havde fået en slags magtmiddel, hvis servicen ikke var i orden, men der er vitterlig en del passagerer, der også oplever, at ordningen ikke fungerer efter hensigten i alle tilfælde, og det er vi selvfølgelig nødt til at forholde os til. F.eks. dækkes den nuværende rejsetidskompensation ikke, når et tog bliver aflyst, så er der ikke noget, og det er jo det, der sker en gang imellem, men det er altså ikke omfattet af ordningen. Et andet eksempel er det tovtværkeri, som der ofte er med DSB og andre togoperatører, som bl.a. pendlere ofte må kæmpe med, når de skal have den kompensation, som de er berettiget til. Et tredje eksempel er, at kompensationen ikke gælder i

de tilfælde, hvor et stærkt forsinket tog for at indhente forsinkelsen, jævnfør køreplanen, bare drøner forbi en mindre station efterladende de undrende passagerer på perronen. Her har man heller ingen rettigheder.

Der vil Venstre gerne slå fast, at vi opfatter en togbillet og en køreplan som et løfte til passagererne, og at det er et løfte, der skal tages alvorligt. Derfor mener vi, at det er oplagt, at vi fra 2015 i forbindelse med oprettelse af kommende togkontrakter – de nuværende kontrakter udløber i alt væsentlighed i 2014 – simpelt hen skal indarbejde nogle afsnit, der handler om passagerernes rettigheder, med nogle klare vilkår for rejsetidskompensation til passagererne. Vi er også klar til at kigge på, om der er nogle forhold, der bør forbedres, forinden det kan træde i kraft, men første skridt må være, at vi foretager en evaluering af den nuværende ordning, herunder får indhentet alle oplysninger om, hvordan rejsetidskompensationsordningen egentlig opleves af pendlere og andre passagerer.

Så vi ser frem til udvalgsarbejdet med det her beslutningsforslag, og vi har sympati for det. Der er dele af det, som vi umiddelbart ikke kan støtte, men vi har sympati for det, og jeg håber, at udvalgsarbejdet kan munde ud i en egentlig politisk forhandling baseret på den evaluering, vi skal have lavet, og vi kan også godt lave en beretning om det. Det er vi også med på bliver gjort.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Er der ønsker om korte bemærkninger? Det svigter lidt heroppe. Ja, det er der, fru Anne Bastrup for en kort bemærkning.

Kl. 15:47

Anne Bastrup (SF):

Det er kun sådan til den historiske afklaring, for nu forklarede hr. Kristian Pihl Lorentzen mig jo, hvordan tingene hang sammen vedrørende Frederikshavn og Aalborg under den sidste sag, vi behandlede. Hvem var det, der indgik aftalen tilbage i 2006 om den her rejsetidsgaranti? Var det ikke Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og De Radikale? For med den beskrivelse, som hr. Kristian Pihl Lorentzen gav af det, virker det, som om det, man lavede dengang, er fuldstændig håbløst. Og så er det, jeg spørger: Hvem var det, der lavede det?

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:48

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det var lige før min tid som trafikordfører – nu virker det godt nok, som om jeg har været her i en evighed, men det var faktisk før min tid. Men jeg kan bekræfte, at den forligskreds, der var dengang, og som lavede sådan nogle ting, jo bestod af VKO og Det Radikale Venstre, så det har det jo været.

Men jeg sagde jo, at det var en stor landvinding for passagererne, og det var det vitterligt. Det var et stort skridt fremad, at vi fik den her ordning. Men vi må så konstatere, at nu har den virket nogle år, og der er altså nogle ting, som opleves som uhensigtsmæssige, og det er så dem, vi er klar til at se på, og det håber vi også at SF er.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning til fru Anne Bastrup.

Kl. 15:49

Anne Bastrup (SF):

Så skal jeg lige forstå det korrekt. Er det så sådan, at hr. Kristian Pihl Lorentzen og dermed også Venstre, må jeg forvente, er enig med mi-

nisteren i, at når vi skal i gang med at lave en ny trafikkontrakt med DSB, skal vi i gang med at revidere den; man tager altså ansvaret for den aftale, man indgik, og som efter sigende i dag skulle være ganske forfærdelig, og man er stadig væk med i en eller anden form for aftale om, hvordan vi reviderer den nugældende rejsetidsaftale?

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen jeg mener ikke, at den nuværende ordning er ganske forfærdelig. Jeg siger, at der er plads til forbedring, og det er også det, der er kommet for dagen. Som jeg også sagde, er der, hvor vi virkelig skal have det her indarbejdet, i forbindelse med de kommende udbud. Når vi udbyder togekørsel fremover, skal vi have mere fokus på det her. Det havde man af gode grunde ikke før i tiden, men det kan vi så have fremadrettet.

Så må vi se på, om der er nogle ting, vi skal justere her og nu. Det udsteder jeg bare ikke for store løfter om, for sådan noget har det med at koste penge, og de penge kan jeg ikke sådan lige se findes nogen steder. Det er bl.a. derfor, jeg ikke sådan generelt siger, at vi stemmer for det her forslag fra Enhedslisten, for nogle af de her ting koster jo penge på finansloven.

Så derfor er meldingen, at vi er klar til at kigge på det. Den nuværende ordning skal forbedres, og der, hvor vi for alvor vil slå til, er i forbindelse med de kommende togkontrakter, men forinden skal vi have gennemført en evaluering. Og jeg ser, at jeg er meget på linje med ministeren, for det er også det, ministeren har sagt her.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Rasmus Prehn fra Socialdemokraterne.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

At sidde i et tog, som er forsinket, med udsigt til, at man må svigte aftaler på sit arbejde eller privat, eller at man ligefrem ikke kan nå det næste tog, man skal med, er noget af det mest frustrerende, der findes. Derfor er det også vigtigt, at man har en ordentlig rejsetidskompensation, sådan at man kan få godtgjort nogle af de udgifter, man har haft i forbindelse med det her. Derfor er det også glædeligt, at man i de seneste måneder og i det indeværende år har set, at der faktisk har været en rekord i tog, som er kommet til tiden, at det faktisk alligevel er lykkedes DSB, selv om de er i en meget, meget vanskelig situation – jeg tror, at de fleste af os kan være enige om, at DSB har været historisk hårdt presset – at levere rigtig mange, rekordmange tog til tiden. Det er positivt.

Det er naturligvis ikke det samme som, at det ikke kan blive endnu bedre, og det har jeg sympati for at Enhedslisten lægger nogle kræfter i at sige, nemlig at det skal være endnu bedre, det skal være meget bedre, og passagererne skal have de bedst mulige vilkår. Gerne for os i Socialdemokratiet.

Det er, som flere har været inde på, sådan, at der er nogle ting i den nugældende rejsetidskompensationsordning, som ikke virker så rimelige. Det forhold, at man kan sidde i et tog og være 5-10 minutter forsinket, hvilket ikke lyder af så meget, men som har den konsekvens, at man så misser næste tog, sådan så man samlet set måske er en hel time forsinket, og at der ikke bliver kompenseret for det, er da i hvert fald værd at diskutere. Jeg kunne umiddelbart godt synes, at det var rimeligt, at man kunne kompensere for det.

Der er en række andre ting, som man sagtens kunne overveje at der også skulle kompenseres for. Der er det så bare sådan, at når man skal ændre sådan noget som det her, giver det rigtig god mening, at man gør det, samtidig med at man skal genforhandle DSB's kontrakt. Hvis det er sådan, så vi skal nå at lave det her arbejde ordentligt, passer det faktisk også rigtig fint med, at der skal ligge en ny kontrakt klar i starten af 2015. Så har vi altså halvandet år fra nu til at forberede det her arbejde. Så de gode ideer, som Enhedslisten har lagt frem i deres beslutningsforslag, passer rigtig fint ind i forbindelse med at forberede det kontraktlige arbejde.

Hvis der skulle være nogen, der havde den forestilling, at man kunne nå at realisere det allerede inden 2015, vil jeg sige, at jeg ikke tror, at det er realistisk. Derudover ville man også være i den situation, at man kunne sætte DSB i det dilemma, at de så for at kunne få råd til at leve op til den her kompensationsordning måske ligefrem var nødt til at spare andre steder, have færre køreplantimer, eller at vi fra samfundets side skulle ind og kompensere DSB.

Derfor giver det rigtig god mening at tage de gode forslag, som hr. Henning Hyllested og Enhedslisten er kommet med her, og inddrage dem i det arbejde, vi under alle omstændigheder skal lave, sådan så vi i forbindelse med den nye kontrakt i 2015 får lavet den bedst mulige kompensationsordning, som sikrer, at passagerer, der bliver forsinket, også får en rimelig kompensation.

Så fra socialdemokratisk side går vi konstruktivt ind i det her arbejde. Vi vil bruge det her beslutningsforslag som inspiration, men vi forestiller os også, at Enhedslisten er med på, at det bliver som inspiration til det arbejde, vi alligevel skal indgå i, og at forslaget ikke bliver et, vi skal stemme igennem her og nu, for det kan altså medføre en række komplikationer og give en række problemer.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Kim Christiansen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Det er jo en stor dag for Enhedslisten i dag med al den positivitet, der strømmer imod hr. Henning Hyllested for de her glimrende initiativer. Jeg vil sige, at han skal nyde det, for man ved jo ikke, hvornår det sker igen.

Også i det her tilfælde er Dansk Folkeparti faktisk positive over for det. Som fru Anne Bastrup så glimrende fik nævnt det, har vi været med til at lave den her ordning i sin tid for at give pendlere en mulighed for at få noget kompensation, når togene ikke kørte til tiden. Heldigvis kører togene egentlig ganske fornuftigt i dag, men den person, som er uheldig lige den dag, hvor vedkommende skal nå noget til en bestemt tid og toget ikke kommer eller er forsinket, er rystende ligeglad med, at der generelt er en god rettidighed for togene. Og derfor er det også vigtigt, tror jeg, at vi får evalueret den her ordning, og at vi får den revideret med henblik på at kunne få den ind i de nye kontrakter. Så min opfordring til hr. Henning Hyllested skal være, at vi lander det her i en beretning, for jeg kan godt se, at hvis det her kommer til afstemning, må der komme en skov af gule knapper op på tavlen bag mig, for det her er jo ikke noget, man som sådan kan være uenig i. Så jeg vil opfordre til, at vi tager det i udvalgsbehandlingen.

Der er ting i det her, som vi ikke bryder os om, f.eks. det her med at kunne akkumulere 5, 7, 10 og 12 minutter osv. Jeg ved ikke, om det er tilfældigt, at 12 minutter er nævnt her, men det antal har vi hørt før, og da syntes vi heller ikke, at det var en god idé. Jeg tror, det vil blive meget svært at administrere det og samle alle de her minutter sammen. Og med hensyn til det her kædeansvar eller objektive ansvar – altså at hvis den ene togoperatør er forsinket med sit tog og man ikke når det næste tog, så skal den operatør også straffes for

det – vil jeg sige, at jeg tror, det bliver svært. Noget af det, jeg tror er vigtigt at vi kigger på, når det her skal revideres, er, at vi får forenklet ordningen. For det, jeg oplever hos mange pendlere i dag, er en utilfredshed over, at det er noget bøvl at få den her kompensation. Det er et administrativt bøvl ud over alle grænser, og jeg tror, at mange simpelt hen opgiver på halvvejen og siger: Nå ja, det kan også være lige meget med de der 75 kr., det gider vi simpelt hen ikke.

Så det skal være Dansk Folkepartis opfordring: Lad os få et system, der er enkelt og nemt for kunden, når de skal klage og have kompensation.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Anne Bastrup fra SF.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Anne Bastrup (SF):

Vi er jo alle optaget af at få flere folk over i den kollektive trafik, og vi ved, at det, der flytter mennesker over i den kollektive trafik, er regelmæssighed, hyppighed, sikkerhed for, at der køres til tiden, og så naturligvis, at prisen er fornuftig. Det er det mål, vi i fællesskab har.

Når det så går galt, skal der være en eller en form for kompensation, og jeg er enig med hr. Henning Hyllested i, at den kompensation, man kan få i dag, nok ikke er optimal i forhold til de udfordringer, som pendlere i dag stilles over for. Derfor er jeg også glad for, at transportministeren lægger op til, at det her, når vi skal have lavet den nye kontrakt med DSB, også bliver en integreret del af kontraktens udformning.

Så jeg vil rose Enhedslisten for, at de har sat det på dagsordenen. Det kan godt være, at der kan stilles spørgsmål til nogle detaljer i forslaget, men det er jo kun nede i bemærkningerne. Det egentlige forslag går jo på, at vi skal kigge på det, og det er vi enige i fra SF's side.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Leif Mikkelsen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Ja, lad os bare få det overstået. Tredje gang er lykkens gang, og vi håber ikke, at det bliver en belastning for hr. Henning Hyllested hjemme i partiet.

Det er sådan set udmærket, at der bliver set på det. Og så oplever vi alligevel, at man fra ministerens og regeringens side bruger det gammelkendte trick, at de i al venlighed siger, at de gerne vil se på det, men at de kan meget bedre selv, så de vil hellere selv komme med noget. Det bliver resultatet, og hvis det er det rigtige, de kommer frem til, er det jo sådan set meget fint. Men vi synes faktisk, at det er vigtigt at få set på de her områder, og jeg vil sige, som andre ordførere har sagt, at hvis det her forslag sætter noget i gang, så kan der være mange måder at gøre det på, men hvis ikke der kommer initiativ fra anden side, er vi sådan set klar til at støtte Enhedslistens forslag.

Vi vil dog gerne se på, om der er noget i finansieringen, om det begynder at koste penge. Vi vil med hensyn til Enhedslisten altid have mistanke om, at deres forslag vil koste skattekrone, og det vil vi selvfølgelig sætte fokus på, og det kan påvirke vores stillingtagen. Men vi har sympati for, at Enhedslisten kaster lys på det her med dette forslag.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Lars Barfoed.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil gerne melde mig ind i rækken, den næsten uendelige række af ordførere, som siger, at de gerne vil gøre noget godt for passagererne og sørge for, at der er rimelige kompensationsordninger. Hvem vil ikke det? Men når man hører på talerrækken her, er det sådan en konkurrence om ligesom at stå som den, der vil gøre det bedst for passagerer, der bliver forsinkede, og hvis tog ikke kommer, i det omfang der skulle være nogle togpassagerer, der lytter til dem. Det vil vi jo alle sammen.

Vi gennemførte for nogle år siden en kompensationsordning, som vi dengang syntes var god, og som jeg stadig væk synes er god, for målt på, hvordan det var før, er det jo rigtig godt, at vi har fået den kompensationsordning for passagererne, som vi har.

Men belært af de erfaringer, der er gjort indtil nu, tror jeg også, at vi vel alle sammen kan se, at der er mangler, der er uhensigtsmæssigheder, der er noget at tage fat på i næste kontraktperiode. Når man skal se på kompensationsordningen, går det jo f.eks. ikke, at man ikke bliver kompenseret, når toget bare kører forbi, men kun bliver kompenseret, når man kommer ind i det og bliver forsinket. Det er jo ikke rimeligt. Det er ikke til at forstå. Det må der gøres noget ved.

Sådan er der en række punkter, som vi må se på i næste kontraktperiode. Men man kan jo ikke bare sådan komme brasende ind midt i en kontraktperiode, som alle har indrettet sig efter, og sige: Vupti, nu laver vi lige det hele om. Derfor er Det Konservative Folkeparti ikke parat til at støtte Enhedslistens forslag.

Så skal vi naturligvis også i vores iver for alle sammen at tale til togpassagererne, og det vil vi alle sammen, lige afbalancere det, fordi det jo også er sådan, at vi er optaget af, at det ikke skal være for dyrt at køre i tog, og at der ikke er for store omkostninger forbundet med togdriften i Danmark. Og der er det sådan, at jo mere vidtløftige kompensationsordninger, man forestiller sig, jo flere omkostninger skal bæres af de selskaber, der rent faktisk står for togdriften. Den sammenhæng er der vel trods alt også. Derfor skal det – og det er den nuværende ordning jo også baseret på – trods alt være de væsentlige, generende forsinkelser, der skal kompenseres for, og ikke daglige trivialiteter.

Jeg vil så også godt i den forbindelse sætte spørgsmålstejn ved det, som beslutningsforslaget egentlig lægger op til, sådan som jeg forstår forslaget, nemlig at man også skulle begynde at kompensere, når togene er forsinkede på grund af snestorm og den slags, som i dag er undtaget. Der kan man vel spørge: Er det nu rimeligt, at det selskab, der står for togdriften, skal kompensere alle passagererne, når de vitterlig er fuldstændig uskyldige i snestormen? Man kan beskyldes DSB for meget, men jeg tror, at det er sjældent, at man kan beskyldes DSB for at være skyld i en snestorm. Når togene så bliver forsinket, er det vel en risiko, vi alle sammen må bære, når vi færdes i trafikken i snestorm, for så bliver trafikken forsinket, og så er det måske ikke rimeligt at sige, at så skal det udløse en kompensation.

Jeg synes, at kompensation har to sider, den har dels den side rent faktisk at kompensere passagererne for de ulemper, der er forbundet med, at de bliver forsinket i deres færden i trafikken, når de kører med den offentlige, kollektive trafik, dels selvfølgelig også den side, at den skal være med til at skabe en tilskyndelse hos togselskaberne til at sørge for, at der er så få forsinkelser som muligt, at der er en punktlig og præcis trafik. Og hvis man bliver straffet lidt på økonomien, hvis man ikke er punktlig og præcis, ja, så er der nok en større sandsynlighed for, at man anstrenger sig for at være det. Det taler jo

for, at det er de forsinkelser, som togselskabet selv på en eller anden måde er skyld i og kunne have undgået, som skal medføre en kompensation, snarere end snestorme, som man som sagt næppe kan skyldes togselskabet for at have forårsaget.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at Det Konservative Folkeparti er positiv over for at forbedre kompensationsordningerne, ja, de skal forbedres. Der er flere eksempler på, at det ikke er godt nok, som det er i dag. Men forbedringerne skal måske ske i forbindelse med en ny kontraktperiode, og det har jeg også forstået at ministeren er indstillet på at se på, og det tror jeg derfor også at vi kan finde et bredt flertal bag at støtte, når vi når frem til 2014, hvor det vel så skal planlægges nærmere.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Det er en kort bemærkning, og den er fra hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten.

Kl. 16:04

Henning Hyllested (EL):

Jeg takker selvfølgelig for den forholdsvis positive tilslutning til vores beslutningsforslag, det er klart.

Det er selvfølgelig lige det med snestormen, jeg ikke kan undlade at kommentere og stille et spørgsmål til. Det, vi har oplevet, er jo rent faktisk, at man, i det her tilfælde DSB, på forhånd varslede, at nu var det vinter, og så kunne det måske – måske – blive snestorm. På den baggrund, i og med at man varslede det i god tid, satte man rejsetidskompensationen ud af kraft. Er det nu rimeligt? Vi har faktisk i denne vinter, som jo har været mild, oplevet, at man har varslet forsinkelser på forhånd på grund af noget snevejr, som aldrig dukkede op. Jeg mener, at anvendelsen af force majeure-paragraffen i den her situation, kan man sige, er lidt urimelig; det er lidt urimeligt at bruge snevejr som force majeure om vinteren.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 16:05

Lars Barfoed (KF):

Mine bemærkninger gik på snestorme, der finder sted, og ikke på snestorme, der ikke finder sted.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere bemærkninger fra hr. Hyllested. Tak til ordføreren. Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten.

Kl. 16:06

(Ordfører for forslagsstillerne)

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil gerne takke for den trods alt forholdsvis positive modtagelse af forslaget. Det er helt klart, at en række ordførere har udtrykt, at der er en vilje til at se på ændringer af ordningen, og så vidt jeg har hørt mig frem til, er alle også enige om, at der bestemt er plads til forbedringer. Det er sådan set også det, vi gerne vil opnå med det her beslutningsforslag.

Jeg er glad for ministerens positive udmelding, forstået på den måde at ministeren lægger op til en evaluering af ordningen, og den kan vi så helt klart gennemføre. Vi har i forslaget lagt vægt på, at man igangsætter arbejdet med henblik på at komme med ændringer, så på den måde er det jo i virkeligheden meget sammenfaldende.

Med det her beslutningsforslag har vi for så vidt ikke ønsket at rejse nogen kritik af, at man i sin tid indførte den her rejsetidskom-

pensation, eller af den måde, den fungerer på. Den gav et kæmpe løft i servicen, da den blev indført, i og med at man kunne få kompensation ved 30 minutters forsinkelse osv. Og den er selvfølgelig også med til at presse jernbaneoperatørerne til at yde deres allerbedste, og det synes jeg egentlig er et meget fornuftigt formål.

Jeg er også helt enig i, at meningen med det her beslutningsforslag ikke er, at vi vil gribe ind i eksisterende kontrakter. Vi havde netop forestillet os – for det kræver trods alt et vist forberedelsesarbejde – at det kunne ske med henblik på kommende kontrakter. Men det er klart, at der jo fra forskellig side ligger en kritik af ordningen. Der er en dårlig koordination, bl.a. ved tilsluttende tog og busser, som nogle har været inde på. Der er en dårlig information om ordningen i det hele taget, mange er ikke bekendt med den. Og der er problemer, som nogle også har nævnt, med at få udbetalt kompensationen. Det er ligesom den kritik, vi har prøvet at samle op på, og som danner baggrund for vores forslag.

Vi synes jo, at en togbillet er at sammenligne med et hvilket som helst andet produkt, man måtte købe. Operatøren skal jo så altså levere en ydelse, en vare, for det beløb, man har købt billetten for selvfølgelig, og en manglende levering må så udløse en eller anden form for kompensation. Sådan skal det være, og sådan skal det også være i den kollektive trafik. Der er det, at vi mener, at der er nogle kritiske punkter. Ordningen gælder kun for én strækning og f.eks. ikke ved tilsluttende rejser. Det er nævnt som eksempel, at hvis man er 10 minutter forsinket med et tog og ikke når det næste, ja, så får man ingen kompensation, for man var kun 10 minutter forsinket med det ene tog. Man bliver godt nok forsinket 1 time med det næste tog, men det går til tiden, så der falder ikke nogen kompensation. Der mener vi altså, at et forslag til en ændring af ordningen er, at den skal gælde hele strækningen, hele den rejse, man køber billet til, og ikke kun fra station til station, og det skal gælde for alle operatører på en strækning.

Der er også hele ordningen med kompensation til pendlere. Den er temmelig indviklet, og den giver – som også nogle har bemærket – anledning til problemer. Vi har gjort en del ud af i vores bemærkninger at gøre opmærksom på det her. Der er spørgsmålet om de aflyste tog. Her synes vi heller ikke, det er rimeligt, at det ikke udløser en eller anden form for kompensation. Der kan være nogle kontrolproblemer i det, det erkender vi, og det må man ligesom prøve at få nogle eksperter til at kigge på. Det samme gælder jo, hvis pendlere oplever, at de ikke kan få siddepladser osv. Hvordan kontrollerer man lige det? Man må sætte nogle kloge hoveder til at finde ud, hvordan man så gør det i praksis.

Vi mener også, at man måske kunne operere med at få en eller anden form for neutral instans, som tager stilling til de her ting. Netop i forbindelse med, at der indimellem opstår tovtækkeri omkring udbetalingen af kompensationen, kunne det være fornuftigt med en neutral instans, som ikke er involveret i den hændelse, der giver anledning til tovtækkeriet, og som samtidig kan være bindeled og mægler mellem passageren og operatøren.

Vi har så lige kort vendt det med snevejret, så det vil jeg ikke gå nærmere ind på. Vi synes, det er lidt mærkeligt, at man på forhånd kan varsle, at det nok bliver snevejrt på næste onsdag, og derfor gælder rejsetidskompensationen ikke – og så udebliver snevejret i øvrigt. S-togene er også undtaget ordningen.

Vi synes, at der er et problem med informationen. Vi mener, der skal være en informationspligt. Jeg nævnte før, at mange ikke kender til ordningen; ifølge de undersøgelser, der er lavet, ved 80 pct. af passagererne faktisk ikke, hvordan de skal søge om kompensation. Jeg har selv, før jeg blev valgt ind i Folketinget, benyttet mig af ordningen en enkelt gang, selv om jeg har været berettiget til det flere gange, men efter første gang opgav jeg. Jeg fik godt nok mine penge hjem, men det var besværligt. Hjemmesiden er bestemt ikke nemt tilgængelig her.

Der er efter vores mening bestemt plads til forbedringer, og vi fornemmer også, at partierne gerne vil være med til det, og det glæder os selvfølgelig utrolig meget, at vi for tredje gang i dag har fremsat et beslutningsforslag, som får bred – det ene af dem knap så bred – opbakning.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lars Barfoed fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:11

Lars Barfoed (KF):

Tak for det. Jeg kan forstå, at hr. Henning Hyllested mener, at Enhedslisten med det her forslag har opnået, at der nu er et bredt flertal herinde i Folketinget, som er parat til at se på den her ordning og forbedre den. Så synes jeg bare, at jeg vil give hr. Henning Hyllested den serviceoplysning, at hvad angår Det Konservative Folkeparti, og jeg gætter på, at det også gælder de andre, så havde vi sådan set den indstilling, før Enhedslisten fremsatte det her forslag, og derfor har Enhedslisten ikke opnået noget som helst ved at fremsætte forslaget eller have debatten her i dag. For vores holdning var før, som den er nu, og som den vil være i morgen, nemlig at ordningen skal forbedres, fuldstændig upåvirket af Enhedslistens forslag. Det er bare en serviceoplysning, jeg vil give, når nu hr. Henning Hyllested selv bragte det på banen i sin tale.

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 16:12

Henning Hyllested (EL):

Jeg er selvfølgelig ked af, at Det Konservative Folkeparti er vældig bange for ligesom at blive taget til indtægt for Enhedslistens synspunkter. Sådan havde vi nu ikke tænkt det. Det er selvfølgelig vældig udmærket, og det glæder mig da, at hr. Lars Barfoed er med i det store kor herinde i Tinget, som trods alt mener, at der skal ske en forbedring. Om det så er kommet til, før eller efter vi med den her debat har fået sat fokus på ordningen og fået nogle tilkendegivelser af, at der vil ske ændringer, og hvad bevæggrunden er for det enkelte parti, blander vi os ikke så meget i. Men vi glæder os selvfølgelig over, at vi kan se frem til, at der vil blive foreslået ændringer af rejsetidskompensationen, og det kan vi formentlig gøre i samdrægtighed mellem bl.a. Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Kl. 16:13

Lars Barfoed (KF):

Jeg har ikke et problem med at være enig med Enhedslisten. Det eneste, jeg har et problem med, er sådan set, at hr. Henning Hyllested via den her talerstol prøver at bilde folk ind, at det er Enhedslisten, der har påvirket Det Konservative Folkeparti til at have den holdning. Det er det ikke. Jeg fandt også anledning til at nævne det, fordi jeg, da vi havde behandlingen af Enhedslistens forslag for lidt tid siden om noget helt andet, nemlig om en levetidsforlængelse af IC3-togene, sagde, at jeg havde en fornemmelse af, at Enhedslisten egentlig havde fremsat forslaget, fordi man vidste, at det nok ville komme til at ske, og så kunne man jo bagefter sige, at Enhedslisten havde fremsat forslaget, og så skete det.

Det er det samme her. Enhedslisten fremsætter et forslag. Vi er alle sammen af den opfattelse, at der skal ske en forbedring af kom-

pensionsordningen, men så vil Enhedslisten bagefter kunne sige: Vi fremsatte et forslag, og se, det skete. Det vidste man udmærket godt på forhånd det ville, og det er den der populistiske tendens, Enhedslisten åbenbart har med, at man fremsætter forslag om noget, man godt ved kommer til at ske, og så kan man, tror man, få det til at se ud, som om det er, fordi Enhedslisten har fremsat forslaget, at det hele er kommet til at ske. Og så kan man sige, at Enhedslisten har en gevaldig indflydelse i dansk politik, for se, alt, hvad der sker, hver gang Enhedslisten har fremsat forslag. Ja, hvis det hele tiden er sådan, at man fremsætter forslag, som man har regnet ud er noget, der bliver gennemført i virkeligheden, så kan man jo hurtigt få indflydelse i dansk politik, og det er den populistiske indstilling, jeg forsøger at angribe lidt.

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 16:14

Henning Hyllested (EL):

Jeg er ked af, at hr. Lars Barfoed stadig væk ikke vil tages til indtægt for det, og at han mener, at vi er ude i et populistisk ærinde. Altså, når vi fremsætter et beslutningsforslag, har det jo to formål, dels at sætte fokus på et problem, vi mener er der, dels selvfølgelig at prøve at komme igennem med nogle forslag, som forbedrer eller ændrer, eller hvad de nu gør, nogle ting. Det synes vi da er et fuldstændig legalt og godt formål.

Det kan godt være, at Det Konservative Folkeparti i forvejen mente det her. Det var jeg ikke helt vidende om, må jeg indrømme. Det må man så tilkendegive på en måde. Det, vi med den her debat om det her beslutningsforslag, giver mulighed for, er jo så, at man så rent faktisk kan tilkendegive, at det ønsker man også. Vi synes, det er et rigtig godt formål, og det er det gode ved sådan en debat om et beslutningsforslag. Jeg kan stadig væk kun glæde mig over, at vi her åbenbart har sammenfaldende interesser. Jeg forsøger ikke at bilde hr. Lars Barfoed eller nogen andre ind, at det er Enhedslisten, som i den grad har kunnet påvirke hr. Lars Barfoed eller Det Konservative Folkeparti. Så store evner tiltror jeg trods alt ikke os selv.

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Transportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

29) 1. behandling af lovforslag nr. L 190:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Regulering af grundvederlaget, modregning i eftervederlaget det første

år, optjening af beløb til efteruddannelse m.v., forhøjelse af pensionsalder for egenpension m.v.).

Af Mogens Lykketoft (S), Søren Espersen (DF), Marianne Jelved (RV), Holger K. Nielsen (SF), Per Clausen (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lars Barfoed (KF).
(Fremsættelse 15.05.2012).

Sammen med dette punkt foretages:

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 91:

Forslag til folketingsbeslutning om en nyordning af folketingsmedlemmers vederlagsordning og nedsættelse af en lønkommission.

Af Kristian Jensen (V) m.fl.

(Fremsættelse 15.05.2012).

Kl. 16:16

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet, og så er det hr. Søren Espersen på vegne af Præsidiets.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Normalt er det jo et helt ufravigeligt krav, at der altid sidder en minister her, når vi behandler lovforslag eller beslutningsforslag. Det er ikke tilfældet med de ting, som er Folketingets suveræne område, og det er de her to forslag, som vi skal tale om i dag, nemlig L 190 og B 91. Der er ingen minister til stede.

Disse to forslag har allerede været undergivet grundige politiske forhandlinger i Præsidiets og blandt gruppeformændene, og jeg skal derfor indledningsvis på Præsidiets vegne bare anføre, at Præsidiets som øverste ansvarlige for dette område vil følge forhandlingerne opmærksomt med henblik på den videre behandling i Udvalget for Forretningsordenen. Tak.

Kl. 16:17

Formanden:

Tak til hr. Søren Espersen som præsidiemedlem. Så er det fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører. Vi venter.

Kl. 16:18

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Jeg skulle lige undre mig over, hvor Venstre var henne, for de plejer jo at tale først i disse sager. Og selv om det er en sammensat sag, er det jo også et lovforslag. Så det var jeg ikke forberedt på.

Men det lovforslag og beslutningsforslag, vi skal tale om i dag, er som rigtig sagt også noget, der har været drøftet. I hvert fald har problemstillingerne været drøftet.

Med lovforslaget skaber vi klarhed over folketingsmedlemmernes egenpension, modregning af eftervederlag, optjening af beløb til efteruddannelse og regulering af grundvederlaget. Og det er i fællesskab på tværs af de fleste partier herinde. Kun Venstre går enegang og skyder ansvaret fra sig og vil oprette en ekstern lønkommission, som vi så ikke i forslaget kan læse hvad egentlig vil koste i årlig drift i sig selv. Jeg kan allerede nu sige, at Socialdemokraterne ikke støtter det beslutningsforslag.

De øvrige partiers lovforslag indebærer i hovedtræk følgende ændringer: Der er en fremadrettet regulering af grundvederlaget, således at dette reguleres i takt med lønudviklingen for chefer i staten i lønramme 37-39 og løngrupperne 1-3, der omhandler kontorchefer og afdelingschefer. Denne gruppe er valgt, da sammenligningen mellem et folketingsmedlems arbejde og chefer i ministerområder-

nes arbejde forekommer at være relevant. Dertil kommer, at det er muligt at få præcise oplysninger fra Finansministeriet om denne gruppes lønudvikling, som Folketinget kan læne sig op ad. Den fremlagte model er ikke et tagselvbord, hvor vi i Folketinget selv fastsætter kronebeløb m.m. I staten forhandles løn som andre steder mellem arbejdsgiver og arbejdstager, altså en forhandling uden for Folketinget, hvilket jo er det, Venstre efterlyser i beslutningsforslaget. Også af den grund virker Venstres forslag lidt mærkeligt.

Der vil fremover ske modregning i eftervederlaget fra første dag, dog med et modregningsfrit beløb på 100.000 kr. det første år. Så opstår der en mulighed for efteruddannelse for fratrådte medlemmer, og her skal jeg også sige, at det ikke er noget, man automatisk får. Det er faktisk noget, man skal bede om ud fra nogle konkrete forhold. Og så er det også afbalanceret efter, hvor længe man har været medlem af Folketinget.

Der sker en justering af reglerne for boliggodtgørelse, således at medlemmer med en bopæl uden for det sjællandske område, og som råder over en supplerende bolig i Københavnsområdet, kan få dækket udgifter til dobbelt husførelse, selv om der er ledige folketingslejligheder.

Så sker der en udskydelse af pensionsalderen til efterlønsalderen for medlemmer, der første gang er blevet medlem af Folketinget efter 1. juli 2007. Det gælder også for pension optjent under medlemsperioder efter lovens ikrafttræden.

Endelig er der tale om mindre justeringer i forbindelse med førtidspensionsordningen for os. Der er overflytning af pension til private pensionskasser og konsekvensændring som følge af ny status for medlemmer af Europa-Parlamentet.

Der vil naturligvis altid kunne opstå debat om, hvorvidt vederlaget ligger det rigtige sted. Men det centrale er, at Folketinget har mulighed for at rekruttere bredt i befolkningen. Socialdemokraterne finder, at vi med forslaget har fundet en god balance. Med den foreslåede ordning får vi skabt den ønskede klarhed om reglerne for folketingsmedlemmerne, og Socialdemokraterne kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 16:21

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Søren Espersen som ordfører for Dansk Folkeparti. Han ønsker ikke ordet. Så er det vist fru Marianne Jelved? Det er det heller ikke. Så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører for SF.

Kl. 16:21

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes, det er en god dag i dag for Folketinget. Vi har i længere tid haft en diskussion om folketingsmedlemmernes løn- og pensionsforhold, som har kørt meget i medierne. Vi synes ikke, at den debat har været særlig saglig. Den har været meget populistisk, og der har været givet et indtryk af, at folketingsmedlemmerne har nogle løn- og pensionsforhold, der er langt, langt bedre end resten af befolkningens.

Der har dog været et par ting, som det var værd at se på, og det gælder bl.a. eftervederlagsordningen, hvorefter man har kunnet gå ud og få et job med fuld løn og samtidig kunnet fastholde sit eftervederlag, og der har også været nogle ting omkring pensionsforholdene, som kunne føles ikke helt rimelige. Det har vi fået løst nu gennem en meget bred aftale alle Folketingets partier imellem, og jeg synes, det er enormt positivt, at vi har fået den her brede aftale, som så forhåbentlig kan betyde, at den her diskussion lukkes. De mindre ting, der skulle ændres, bliver ændret i det her – specielt eftervederlagsordningen, som ikke er helt så urimelig, som den var før.

Det eneste parti, der har valgt at stå udenfor, er Venstre, og ligesom den socialdemokratiske ordfører er vi meget forundrede over

det. Vi kan ikke se, at forslaget om en lønkommission er andet end et forsøg på at sparke det her til hjørnespark. Den eneste begrundelse, jeg kan se for det, er, at Venstre ønsker, at vi skal have en højere løn herinde, og at man skal have nogle udefra til at sige: Lønnen skal være højere, end den er i øjeblikket. Der er i hvert fald ingen andre, der ønsker at tage den diskussion op, og ligegyldigt hvordan og hvorledes man vender og drejer det, er det Folketinget, der i sidste ende kommer til at tage ansvaret for, hvordan vores løn er.

Så jeg synes, at det her er godt, det er positivt – det er en god dag for Folketinget – at vi har kunnet blive enige om det her forslag, og derfor støtter vi naturligvis ethundrede procent det, der er fremsat her.

Kl. 16:24

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Marianne Jelved som radikal ordfører.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. I Det Radikale Venstre er vi glade for det forslag. Præsidiets nu har fremsat, fordi det løser en række af de konfliktpunkter eller uenighedspunkter, der har været omkring måden, vores vederlagssystem har været indrettet på. Vi står fuldt og helt bag ved forslaget, som er et godt kompromis mellem desværre kun visse partier – vi mangler Venstre, hvilket jeg beklager meget.

Jeg skal ikke gå ind i selve detaljerne i indretningen af det, men kommentere Venstres beslutningsforslag lidt. Venstre har den opfattelse, at systemet med vederlag er uigennemsigtigt, og at der mangler mulighed for sammenlignelighed med det ordinære arbejdsmarked, hvilket jeg ikke synes er en rimelig beskrivelse, for Folketinget er ikke det ordinære arbejdsmarked; vi har helt særlige arbejdsvilkår. Men vi har dog lagt os på et niveau, som er sammenligneligt med ledelse i den offentlige sektor. Og jeg ved ikke, hvad mere Venstre ønsker sig, men det kan vi måske få at vide lidt senere.

Dernæst er forslaget om en lønkommission, som de andre nordiske lande har, et forslag, som vi har drøftet, og som resten af partierne ikke kan tilslutte sig. Dybest set er det jo os selv, der vedtager lovforslagene her i salen, uanset en lønkommission eller ej. Og det, jeg synes er betænkeligt ved Venstres forslag, er, at Venstre forudsætter, at Folketingets partier tilslutter sig det, en lønkommission kommer med. Det vil sige, at vi på forhånd uden at kende det skulle tilslutte os at stemme for det, lønkommissionen vil fremlægge. Det synes jeg simpelt hen er et problem i forhold til Folketingets arbejde og grundlovens bestemmelse om, at ethvert folketingsmedlem stemmer efter sin egen overbevisning. Så kan man ikke pålægge nogen at skulle stemme for og være med til at vedtage et bestemt lovforslag, som man ikke selv har haft indflydelse på og ikke kender, i det øjeblik man tilslutter sig at skulle stemme for det. Den problemstilling vil jeg egentlig gerne bede Venstre om på det rette tidspunkt at uddybe.

Vi afviser Venstres beslutningsforslag og tilslutter os det forslag, som Præsidiets har fremsat som L 190.

Kl. 16:26

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:27

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg vil starte med at sige, at jeg er meget enig i det synspunkt, fru Marianne Jelved har omkring forslaget om en sådan lønkommission. Jeg kan i hvert fald sige, at vi fra Enhedslistens side aldrig kunne

drømme om at sige, at vi, efter at Folketinget havde nedsat en lønkommission, ville følge det, de nåede frem til i forhold til Folketingets aflønning. Man kunne jo frygte, at de ville nå frem til ting, som ville være fuldstændig uacceptabelt set fra vores synspunkt. Så det ville vi ikke, og vi synes sådan set, at det er fornuftigt nok og rimeligt, at vi påtager os det ansvar, vi har, for selv at fastlægge, hvordan løn- og ansættelsesvilkårene er i Folketinget. Det er så den byrde, vi må bære, og det må vi så gøre så godt, som vi er i stand til.

Jeg ved næsten ikke, om jeg tør sige det på baggrund af den vrede, det førte til fra den konservative ordfører, da hr. Henning Hyllested antydede, at det, at Enhedslisten har fremsat beslutningsforslag, har påvirket den politiske proces, men jeg vover det alligevel: Det her lovforslag, som der nu er et meget stort flertal bag i Folketinget, er jo i hvert fald delvis en udløber af et beslutningsforslag, som Enhedslisten fremsatte, og som selvfølgelig på en række områder var mere vidtgående end det, der ligger her. Jeg må alligevel konstatere, at der er en række elementer i det her lovforslag, der tager højde for nogle af de kritikpunkter, vi har haft i forhold til folketingsmedlemmers lønvilkår.

Først er der spørgsmålet om pension, hvor det har været vores grundprincip og grundsynspunkt, at det var urimeligt, at man, bare fordi man var kommet i Folketinget før 2007, kunne vedtage alle mulige forringelser for alle mulige andre grupper i samfundet, uden at det ramte en selv. Det tages der højde for med det her forslag, der tages højde for det på en forsigtig, fremadrettet måde, så ingen kan påstå, at de bliver ramt med tilbagevirkende kraft osv. Vi så måske gerne, at det var gjort lidt mere håndfast, men vi anerkender, at der hermed nu er enighed eller næsten enighed i Folketinget om, at de vilkår, som vi byder andre mennesker, i forhold til hvor lang tid man skal være på arbejdsmarkedet osv., selvfølgelig også skal gælde for os selv. Det betragter jeg som et stort fremskridt.

Den anden urimelighed, der har været i systemet, har jo været spørgsmålet om, at man kunne få et eftervederlag helt uafhængig af, hvad man tjente, når man holdt op i Folketinget. Det vil sige, at man kunne gå direkte fra Folketinget og ud til et vellønnet job og forsætte med at få sit eftervederlag. Det har mange, og jeg synes med rette, opfattet som en urimelighed og et privilegium, som ikke var fornuftigt. Vi har sådan set også altid opfattet de i grunden rimelige gunstige eftervederlagsregler i Folketinget – hvor man i 2 år faktisk kan modtage en rimelig høj ydelse, uden at man, som andre arbejdsløse skal, behøver at stå til rådighed for arbejdsmarkedet – som i sig selv en gunstig ordning. Vi synes så bare, at det i hvert fald måtte være rimeligt, at man så blev modregnet, og at man blev det fra dag et. Det bliver så vedtaget med det her lovforslag.

Man undtager så, hvad nogle i Folketinget vist nok mener er bagatelagtige indtægter på op til 100.000 kr. Jeg tror, der er rigtig mange ude i samfundet, der mener, at en indtægt på 100.000 kr. ikke er bagatelagtig. Men det har altså været nødvendigt at tage det med ud fra nogle forskellige argumenter om mennesker, der også har indtægter, samtidig med at de sidder i Folketinget osv. Det mener jeg også er acceptabelt op til 100.000 kr., og når man så kommer højere op, må man vel stille spørgsmålet, om det er rimeligt, at man efter at have været folketingsmedlem fortsat skal aflønnes, som om man havde haft to fuldtidsjob. Så jeg synes også, at det, vi er kommet frem til på det område, er rimeligt.

Som et tredje element i lovforslaget ligger der et forslag om, at man fremadrettet regulerer folketingsmedlemmers løn efter en rimelig stor gruppe offentlige chefer. Det kan ingen hemmelighed være, at det ikke er et forslag, vi har fundet på. Vi har tidligere givet udtryk for, at vi synes, at folketingsmedlemmers løn er rimelig høj, og at man derfor godt kunne sætte den i stå i en årrække, så den kom ned på et mere rimeligt niveau. På den anden side anerkender vi sådan set, at stillingtagen til, hvilket lønniveau der skal være for folketingsmedlemmerne, jo også kan være en politisk beslutning. Derfor

er det sådan set meget fornuftigt, at man accepterer, at det så har det niveau, det har, og så bliver det reguleret, sådan at det, om jeg så må sige, beholder den samme placering i lønhierarkiet i Danmark. Skulle Enhedslisten så på et eller andet tidspunkt få flertal for, at det skal laves om, kan vi jo gøre det, men indtil da er det sådan, som det er nu.

Jeg synes faktisk, at processen omkring det her lovforslag har været meget, meget positiv og meget gunstig, og jeg er meget glad for, at vi har kunnet blive enige om at gennemføre de her ændringer, som fjerner nogle af de åbenlyse urimeligheder, der har vakt megen debat og opmærksomhed. Det er selvfølgelig klart, at man i en eller anden forstand kan sige, at Enhedslisten i et stykke tid ud i fremtiden måske er forhindret i at komme med diverse – som nogle karakteriserer som populistiske – forslag om løn- og ansættelsesvilkår for folketingsmedlemmer. Det må vi så leve med, for en gang imellem skal man jo gå efter at opnå resultater, også selv om det måske kan nedsætte muligheden for at holde sjove taler på den lange bane. Så vi er glade for det her resultat.

Kl. 16:31

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:32

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er rart, at vi efter mange og lange for ikke at sige årelange drøftelser om nogle af de her spørgsmål har fået enderne til at mødes på en lang række af områderne. Der er jo ingen tvivl om, at det er en forholdsvis fornuftig løsning, vi er kommet frem til. Man har nærmet sig ligestilling i de betingelser, der bør være ens for folk og Folkeeting, og for denne omgang er det jo sådan set ganske fint.

Der er ikke nogen tvivl om, at både hvad angår pension, og hvad angår eftervederlag, synes Liberal Alliance, at man skulle have strakt sig længere, end man har gjort, men det var ikke dér, der kunne nås et kompromis, og derfor bakker vi op om det, der er nået frem til. Der gør sig det lidt omvendte gældende for løndelen, hvor vi stadig væk synes, at man er for tilbageholdende. Men også der må vi jo tage det kompromis, der kunne findes frem til. Men vores grundsynspunkt er stadig væk, at lønnen er for lav og resten er for godt. På den baggrund kan vi støtte lovforslag nr. L 190.

Med hensyn til Venstres beslutningsforslag, B 91, har vi tidligere sagt, at det kunne man godt være åben over for, hvis det var det, der kunne have samlet Folketinget, men det kunne det ikke. Derfor synes vi, at vi skal bakke op om det, der i denne runde kunne samle Folketinget.

Kl. 16:33

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Hr. Lars Barfoed som konservativ ordfører.

Kl. 16:34

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi tilfredse med det afbalancerede lovforslag, der er nu fremsat. Det kan ikke være så overraskende, eftersom vi selv er medforlagsstillere til det. Det er et forslag, der jo får sat reguleringen af folketingsvederlaget på plads og relateret det til en bestemt gruppe ansatte i den offentlige administration, som vi så følger.

Der har været kritik af fratrædelsesordningen. Det er i hvert fald nu sådan, at vi har sluttet den diskussion ved en nedjustering af fratrædelsesordningen, for så vidt angår det første år, hvor man ellers

fik et ureguleret vederlag på trods af en høj indtægt. Nu kan man få op til 100.000 kr. ved siden af vederlaget i bestyrelshonorar, arbejdsvederlag, eller hvad det nu måtte være. Derudover sker der så en modregning, men til gengæld får man så et beløb til efteruddannelse, så man, hvis man ikke længere er medlem af Folketinget, kan komme videre i et andet arbejdsforløb, karriereforløb, eller hvad man nu vil. Der er en rimelig balance i det.

Så er der sket en regulering eller tilpasning af pensionsalderen til efterlønsalderen, som vel kan diskuteres, for umiddelbart er der jo ikke nødvendigvis sammenfald mellem efterløn og pensionsforhold i øvrigt. Der er jo masser af steder på arbejdsmarkedet, hvor man har en pensionsordning, som på ingen måde er relateret til efterløn eller efterlønsalderen. Efterlønnen er jo en offentlig ordning – en social ordning kunne man kalde det – mens man vel snarere skal sammenligne folketingsmedlemmers pensionsordning med ratepensionsordninger, kapitalpensionsordninger eller andet, som man kan få, hvis man arbejder i det private erhvervsliv. Men nuvel, der har været en diskussion om det, og vi har fået det afklaret på en, synes jeg, fornuftig og afbalanceret måde.

Det Konservative Folkeparti er ikke tilhænger af at nedsætte en lønkommission. Vi mener, at det under alle omstændigheder i sidste ende er folketingsmedlemmernes ansvar at fastsætte de her vilkår. Der er ikke andre, der kan gøre det. Der er ingen over Folketinget i dette land, og derfor kan vi lige så godt tage det ansvar nu og få afsluttet diskussionen i stedet for at afvente en lønkommission, som vi alligevel heller ikke ville kunne sige at vi ubetinget ville følge, for som andre har sagt – jeg tror, at det var hr. Per Clausen, hvis jeg nu for en gangs skyld skal give udtryk for enighed med Enhedslisten – er jeg enig i, at vi ikke på forhånd kan sige, at vi vil følge en lønkommission, for hvis nu den kom frem med noget, der var åbenlyst urimeligt, ville vi alligevel ikke kunne følge det. Så Det Konservative Folkeparti er ikke enig i at nedsætte en lønkommission, som vi så skulle afvente.

Med de bemærkninger skal jeg blot konkludere, at Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslaget.

Kl. 16:37

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det ordføreren for Venstre og for forslagsstillerne til B 91, hr. Kristian Jensen.

Kl. 16:37

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kristian Jensen (V):

Jeg fik ved debattens start at vide fra formandsstolen, at det er sådan, at når man sambehandler et lovforslag og et beslutningsforslag, kommer forslagsstilleren for beslutningsforslaget til sidst i rækken, og derfor er jeg på talerstolen nu. Og det glæder mig sådan set at være her nu, for det giver mig så anledning til at give en række kommentarer til de mange kritikpunkter, der har været af Venstres forslag.

Allerførst vil jeg sige om det lovforslag, der ligger, at jeg ikke mener, som fru Karen J. Klint har sagt, at det vil skabe klarhed. Hvis jeg bare må nævne i flæng, hvad jeg sådan har fundet i dagspressen i den seneste tid: En fortsat debat om de skattefrie omkostningstillæg, som folketingsmedlemmer får. En debat om statsrevisorernes vederlag og pensionsordninger. En debat om Folketingets tidligere formands eftervederlagsordning, som der jo ikke bliver taget stilling til for nærværende. Så troen på, at man med L 190 så har afsluttet en debat om folketingsmedlemmernes vilkår, deler jeg simpelt hen ikke.

Det kan godt være, SF mener, at det her er en god dag for Folketinget. Jeg synes altid, det er en god dag for Folketinget, men jeg synes bare, det kunne have været en endnu bedre dag for Folketinget, hvis man havde taget imod Venstres forslag om at lave en lønkom-

mission, der kunne kigge på den samlede pakke, nemlig hvad det er for vederlag, pensionsmodeller, eftervederlag, omkostningstillæg m.v., der er.

Når man sådan lytter til de kritikpunkter, der har været, så virker det jo, som om Venstre har siddet i et eller andet fuldstændig verdensfjernt hjørne og fundet på et forslag, som ingen på denne vide jord kunne finde på. Det er bare sådan, at forslaget om en lønkommission er gennemført og praktiseres i Sverige, hvor det er en kommission nedsat af Rigsdagen, der kommer med indspillet til, hvad løn og vederlag m.v. skal være for det svenske parlament. I Norge er det en kommission, der er udpeget af Stortinget, der kommer og laver en samlet vurdering af, hvad pakken skal være i forhold til det vederlag, i forhold til det lønniveau, der generelt er. Og i Finland er det en tremandskommission, der er udpeget af parlamentets præsidium.

Det er da en vis tillid at udvise f.eks. en hr. Holger K. Nielsen og en fru Marianne Jelved at mene, at det var en idé at pege på, hvorvidt det skulle være Præsidiets medlemmer, der skulle udpege en kommission. Vi har jo ikke sagt endegyldigt, hvordan kommissionen i givet fald skulle udpeges, om det er Folketinget, og det vil nok være det mest optimale, eller som i Finland Præsidiets, der vælger en kommission netop til at kigge på, hvad det er for en samlet pakke, der er rimelig.

Når hr. Holger K. Nielsen så forsøger at lave sådan motivforskning og siger, at vi i Venstre nok bare er modstandere, fordi vi vil have en højere løn, så vil jeg bare gerne gøre opmærksom på, at der i forslagens bemærkninger decideret står, at vi ønsker, der skal komme en vederlagspakke på niveau med de øvrige nordiske lande. Og hvis man tager den glimrende oversigt, der er kommet fra Udvalget for Forretningsordenen, og kigger på, hvad vederlagsniveauet er i de andre nordiske lande, så kan man se, at det ikke er, fordi vi sidder i Venstre og vil bevilge os selv et markant større vederlag. Man kan stille sig selv spørgsmålet, om det i det hele taget bliver større. Det, vi gerne vil, er at komme ud over den evindelige kritik af, at vi altid i Folketinget kan bestemme vores egen løn, og i stedet for komme over til at sige, at der er nogle, som med kendskab til det her hus, ansvarsområdet, arbejdsprocessen og arbejdsmængden vurderer, hvad der er rimelige vederlag, pensionsordninger m.v.

Da hr. Christian Mejdahl i 1999 var ordfører for Venstre, stillede han et retorisk spørgsmål. Hans første løn var 100 kr., og hans mor havde den meget sunde tilgang til det: Er du virkelig det værd? Ja, det måtte han jo være, for nogle kunne tilbyde det. Herinde er der ikke nogen, der tilbyder os det. Vi beslutter det selv. Uanset hvor meget man kan sige, at vi skal følge en regulering for andre, er det, fordi vi selv har besluttet, at det er det, vi gør, når det handler om kronebeløbet og reguleringsbeløbet.

Vi var sådan set åbne for, hvis der var tale om en mindre ændring, at gå med til at støtte noget af det, men nu er man i gang med en relativt større øvelse med forskellige elementer, og derfor er vores forslag så at sige: I stedet for at lave den her ændring, hvor vi selv igen bestemmer, hvad det skal være, så lad os tage den rigtige løsning med en lønkommission, få nogle eksterne til at kigge på det og sige, hvad den samlede vederlagsordning så skal være.

Så har fru Marianne Jelved principielt ret i, at grundlovens paragraf siger, at man ikke kan bindes af andet end sin egen overbevisning. Det håber jeg at fru Marianne Jelved vil nævne over for dem fra regeringspartierne, der kritiserede Venstre, fordi vi ikke på forhånd ville love at stemme for resultatet af en trepartsforhandling. Jeg synes, der er en forskel, nemlig at det faktisk egentlig i højere grad kan forventes, at man kan forpligte sig selv til at stemme for en lønkommission, for forskellen er jo, at trepartsforhandlingerne er noget, regeringen har besluttet, ikke folketingsmedlemmerne. Men hvis vi skulle beslutte det, hvis Venstre fik flertal for sin lønkommission, så var det jo os, der valgte at beslutte, at der skal være en lønkommissi-

on, og dermed også havde mulighed for at forpligte os selv til at følge den lønkommission, der måtte være.

Kommer der så en lønkommission? Jeg retter mig selv: Når der kommer en lønkommission, og hvis det så skulle være sådan, som hr. Lars Barfoed var inde på, at de vedtog et fuldstændig vanvittigt niveau, det kunne være vanvittigt lavt eller vanvittigt højt, ja, så er der altid muligheden for, at et folketingsflertal kan ændre lovgivningen en gang til. Men jeg synes bare, at når det handler om det armslængdeprincip, der ligger på en lang række områder, f.eks. en stor del af vores kulturliv, hvor det godt nok er os i Folketinget, der bevilger en ramme, men andre, der træffer beslutningerne om, hvem der skal have støtte, og hvordan den skal fordeles, har der aldrig været stillet spørgsmålstejn ved, om det armslængdeprincip var rigtigt eller ej.

Vi mener i Venstre, at det vil være rart at have et tilsvarende armslængdeprincip vedrørende vores løn, sådan at vi godt nok bestemte, at der skulle være en lønkommission, at vi gav en retningslinje for, hvad vederlagsstørrelsen skulle være ved at henvise til de øvrige nordiske lande, men derudover overlod det til andre end os selv at bestemme vores eget vederlag. Derfor anbefaler jeg stadig væk – og da vi ikke skal stemme om det endnu, kan man håbe på, at andre bliver overbevist af min tale – at man støtter beslutningsforslaget og ikke støtter lovforslaget. Hvis det skulle være sådan, at der ikke var flertal for at støtte beslutningsforslaget, så vil vi nok forbeholde os ret til at overveje vores stilling om, hvad vi siger til lovforslaget. Jeg tror ikke, vi stemmer imod, kan jeg allerede sige nu.

Kl. 16:44

Formanden:

Der er tre medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Det er først fru Karen J. Klint.

Kl. 16:44

Karen J. Klint (S):

Tak. Der var noget af det, som jeg nu hørte blive sagt fra talerstolen, som jeg blev lidt forundret over, og jeg sad faktisk og tænkte på, om det var sådan, at det var et forkert forslag, jeg havde printet ud, og ikke beslutningsforslag nr. B 91. For jeg hørte lige ordføreren sige, at det ikke var sådan helt fastlagt, hvordan det skulle være med hensyn til lønkommissionen. Men jeg læser lige op fra forslaget, så man kan se, hvad der står. Der står nemlig – og det kan man så undre sig over at der gør – at der skal »nedsættes en bredt sammensat uafhængig, rådgivende kommission, der inden for 1 år bør komme med et samlet forslag ...«. Så siger man, at der i denne kommission skal være en repræsentant for lønmodtagerne og en repræsentant for arbejdsgiverne og en person med et særligt kendskab til området; det er tre personer. Jeg ved ikke helt, hvor bredt sammensat det så kan siges at være. Jeg ved heller ikke, hvor uafhængigt det kan siges at være. Er der tale om, at det skal være partiløse medlemmer, eller hvem er det, det skal være? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er så, hvorfor det er, man i beslutningsforslaget sammenligner det med, hvordan det er på det private arbejdsmarked, når man ellers fremhæver, at det dér udvikler sig i retning af nogle ordninger, der er mere individuelle og mere fleksible. Er det, fordi Venstre egentlig synes, at vi skal løftes meget højere op, altså at vi skal have et vederlag, der ligner det, en bankdirektør får, eller det, en DONG-direktør får? Eller hvad er det, der egentlig ligger bag det, der er Venstres motiv med hensyn til det at få en lønkommission?

Kl. 16:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:46

Kristian Jensen (V):

Hvad angår det første spørgsmål, er det, vil jeg sige, et spørgsmål, der er ganske rimeligt; jeg var i min egen ordførertale selv inde på spørgsmålet om Præsidiet. Men som der også står i bemærkningerne, er det, som vi i højere grad lægger op til, jo, at det skal være Folkeetinget, der beslutter en sammensætning. Hvis det var muligt at få et kompromis hjem, ved at det blev Præsidiet, der gjorde det, så ville jeg være åben over for det, men ellers er det sådan, som der står i forslaget.

I forhold til spørgsmålet om vederlaget vil jeg sige, at det er sådan, at vi ganske præcis har peget på, at det skulle være et vederlagsniveau, der var på niveau med det, det er i de andre nordiske lande. Da fru Karen Klint er medlem af Udvalget for Forretningsordenen, går jeg også ud fra, at hun har læst det bilag, hvor der står, hvilket vederlagsniveau der er i de andre nordiske lande, og at hun derfor også vil kunne se, at det ikke er noget, der er på niveau med det, en bankdirektør får, eller hvad det nu er for et skræmmebillede, som fru Karen Klint har lyst til at sætte op. Men det vil være noget, der er på niveau med det vederlag, de får i de andre nordiske lande, som er det, vi mener det er rimeligt der skal være udkommet af en sådan lønkommission.

Kl. 16:46

Formanden:

Fru Karen Klint.

Kl. 16:47

Karen J. Klint (S):

Så vil jeg godt gentage mit spørgsmål som et forståelsesspørgsmål og spørge, hvorfor det er, man i bemærkningerne henviser til det med det private arbejdsmarked. Man skriver godt nok også det med, hvordan det er i de andre nordiske lande, og der ligger vi sådan nogenlunde i midten; vi er ikke lønførende i forhold til de andre nordiske politikere. Men hvorfor er det sådan, at der er et afsnit om, hvordan udviklingen er inden for det private arbejdsmarked og de fleksible ordninger, de individuelle ordninger, der er der, hvis det alene er noget, der handler om, at vi her skulle sammenligne os med, hvordan det er i de andre nordiske lande?

Kl. 16:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:47

Kristian Jensen (V):

Jeg vil sige til fru Karen Klint, at det jo er sådan, at vores vederlag herinde ofte bliver vurderet i forhold til, hvad vederlaget er i den almindelige danske befolkning. Så der er denne skævhed, med hensyn til hvordan danskerne opfatter de vederlag, der er på det almindelige arbejdsmarked, og de vederlag, der er herinde på et arbejdsmarked, der – i parentes bemærket – er et ualmindeligt arbejdsmarked. Vi ønsker sådan set, at der skal være en lønkommission, fordi vi gerne vil komme ud over det med, at det er folketingsmedlemmerne selv, der bestemmer deres egen løn. Vi mener, at det armslængdeprincip, som der kan være, ved at der er en lønkommission, vil gøre, at man vil få et stærkere mandat til, at man kan få en løn, som kan accepteres bredt i samfundet, i stedet for at det er på den måde, som flertallet foreslår, nemlig at man herinde bliver ved med selv at vurdere og fastsætte sin egen løn. Det synes vi ikke er rimeligt.

Kl. 16:48

Formanden:

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:48

Søren Espersen (DF):

Jeg fortrød lidt, at jeg ikke gik på talerstolen, for det er ikke, fordi jeg ikke bakker et hundrede procent op om det fælles forslag L 190 – det gør jeg, og jeg er enig i de ting, der er blevet sagt.

Jeg har lige et spørgsmål til hr. Kristian Jensen i forbindelse med kommissionen. Det, der er så specielt, er jo, at det, man gerne ville undgå ved netop at sætte folketingsmedlemmernes vederlag ind i en fast lønramme, er den årligt tilbagevendende debat om, hvorvidt folketingsmedlemmerne nu igen har bevilget sig selv for lidt eller for meget. Det er ideen, at så behøver man ikke tænke på det, for så køber det efter en skabelon – det kan gå ned, det kan være det samme, og det kan gå lidt op; vi ved ikke, hvordan udviklingen er inden for den lønramme. Men med hensyn til kommissionen vil jeg sige, at det, der vil ske, sådan som jeg ser det, er, at det vil blive en årligt tilbagevendende mediediskussion om, hvorvidt kommissionen har ramt rigtigt. Det er jo det, vi får ud af det, altså den samme diskussion igen. Men det, jeg vil spørge hr. Kristian Jensen om i forhold til kommissionen, er: Hvem er det, der udpeger den kommission? Hvem er det, der skal nedsætte kommissionen?

Kl. 16:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:49

Kristian Jensen (V):

Jeg skal skynde mig at sige, at jeg ikke havde opfattet hr. Søren Espersens tavshed som en støtte til Venstres forslag, men som en støtte til lovforslaget.

Hvis man skal sammenligne den lønkommission, vi gerne vil have, med noget andet, kan man sammenligne den med f.eks. Statens Kunstråd. Her er det godt nok også Folketinget, der udpeger nogle til at sidde, men den konkrete beslutning om, hvad tildelingen er, lægges med et armslængdeprincip væk fra kulturministeren. Og på præcis samme måde vil det altså her i sidste ende være en folketingsbeslutning, hvem der skal sidde i lønkommissionen, men der vil være et armslængdeprincip, i forhold til at det ikke er os selv, folketingsmedlemmerne selv, der definerer løn, eftervederlag, pensionsordninger, tillæg m.v. Og derfor mener jeg, at det vil give en stærkere status – også selv om der skulle komme en årlig rapport om, hvorvidt der skal ske ændringer, eller om der – og det er det, der i min optik typisk vil ske – ikke vil komme noget forslag til ændringer, men et forslag til fastholdelse af det niveau, der vil blive lagt, første gang en lønkommission skal rapportere.

Kl. 16:50

Formanden:

Hr. Søren Espersen.

Kl. 16:50

Søren Espersen (DF):

Nu får vi ikke lejlighed til at afprøve det, men jeg er næsten sikker på, at når kommissionen bliver nedsat – hvis den nogen sinde skulle blive nedsat – vil der ret hurtigt blive en mediestorm om, hvem det så er, der er udpeget til den kommission; hvem man sidder i V-gruppe med; hvem man er i Rotary med; om det er gamle venner, der nu bliver sat til at varetage folketingsmedlemmernes vederlag. Det er det, jeg frygter. Og det er derfor, jeg synes, at den tanke, at man tager vores vederlag, som det er nu, og rykker ind i en klods, så vi formentlig aldrig nogen sinde kommer til at tale om det mere, er så vidunderlig. Lønnen ligger der, og den stiger eller falder eller er identisk med den løn, man havde året før, alt afhængigt af hvordan lønudviklingen er. Og det vil sige, at vi herinde slipper for at tale

mere om det. Lønnen vil blive hævet i forhold til de procenttal, som den i øvrigt hæves med inden for den blok.

Lad os nu se, hvordan det går om et par år. Jeg tror ikke, vi får diskussionen mere i medierne, efter at det her bliver vedtaget. Det er det, jeg synes er så vidunderligt. Og det modsatte vil ske, hvis man tænker sig Venstres idé indført.

Kl. 16:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:52

Kristian Jensen (V):

Hr. Søren Espersen har en fortid i pressen som pressechef, og jeg har meget, meget stor respekt for hr. Søren Espersens vurdering af medierne, men det er et fuldstændigt fejlskud at tro, at dette lovforslag, L 190, vil betyde, at nu vil der ikke længere være snak om folketingsmedlemmernes lønninger. Det er et fuldstændigt fejlskud. Jeg vil bare nævne de tre ting, som jeg har kunnet finde i dagspressen for nylig: Det skattefrie tillæg, statsrevisorernes vederlag og formandens eftervederlag. Og der vil være masser af andre punkter, der vil blive diskuteret, herunder også vores vederlag.

Hvis det nu var så fuldstændig umuligt at have en kommission til at udpege de løn- og vederlagspakker, der skulle være for parlamentarikere, så tror jeg ikke, man ville have det i Sverige eller i Norge eller i Finland, hvor det er velkendte systemer, der fungerer. Derfor mener jeg, at den rigtige løsning er at få det rykket ud, og det er derfor, at vi i Venstre har fremsat vores forslag, også selv om vi i dag står lidt alene med det.

Kl. 16:53

Formanden:

Fru Marianne Jøved for en kort bemærkning.

Kl. 16:53

Marianne Jøved (RV):

Tak. Hr. Kristian Jensen siger, at en lønkommission vil få os bragt ud af den situation, hvor vi bliver kritiseret for, at vi lovgiver om vores eget vederlag. Jeg er i virkeligheden meget, meget uenig i den tankegang om, at vi skal beskytte os imod at få kritik eller ros for det, vi vedtager herinde, og som vi selv skal stå til ansvar for. Vi er valgt til folketingsarbejdet; vi er valgt til at være lovgivere; vi er valgt til, at vi selvfølgelig skal kunne stå inde for det, vi lovgiver om, og det, vi stemmer for, og det, vi stemmer imod.

Derfor synes jeg, det er en illusion at forestille sig, at fordi vi lader et mellemlidende gøre det, som vi vitterligt selv burde tage ansvar for, ligesom vi tager ansvar for al anden lovgivning herinde, skulle det ikke blive udsat for kritik. Der vil da være lige så mange, der kritiserer det, som der kritiserer det, vi andre laver. Det er da ikke hævet over kritik, fordi det er tre personer uden for dette Ting, der kommer med et forslag.

Lad os da stå ved, at det er os, der har ansvaret for det, vi lovgiver om, og det ansvar skal vi ikke løbe fra. Det er en appel til Venstre.

Kl. 16:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:54

Kristian Jensen (V):

Jeg takker for appellen og de venlige ord. Men tanken om, at det vil være helt unikt, hvis vi her uddelegerer en beslutningskompetence til nogle andre, er jo ikke rigtig. Altså, der er en række områder, hvorpå vi har uddelegeret forskellige former for beslutningskompe-

tence til andre nævn og råd og andre ting, der på vores vegne – vores vegne – træffer beslutningen.

Så er det godt nok vores ansvar, at vi har valgt den model, vi har valgt, på områderne, ligesom det vil være vores ansvar at vælge en lønkommission, som man ville gøre, hvis man fulgte Venstres råd på det her område. Så vil vi have ansvaret for det, og det ansvar løber jeg ikke fra på nogen som helst måde. Jeg vil have ansvaret for at stå fadder til en model, der fremadrettet fastlægger vederlagspakken for parlamentarikere i Danmark.

Men den konkrete udformning af, hvad vederlaget skal være, og sammensætningen af forskellige elementer vil så være uddelegeret til andre. Det synes jeg ikke er en urimelig måde at agere på, i forhold til hvad vi har valgt at gøre på en række andre områder, hvor vi selv har valgt at sige, at her er der nogle, vi gerne vil have til at træffe beslutninger på vores vegne.

Kl. 16:55

Formanden:

Fru Marianne Jelved.

Kl. 16:55

Marianne Jelved (RV):

Jamen jeg anerkender, at vi har armslængdeprincippet i Kulturministeriet osv., men det er slet ikke det, vi taler om. Vi taler om folketingsmedlemmers vederlag og andre vilkår for deres arbejde. Jeg mener, vi skal kunne stå inde for det, vi lovgiver om på det område. Nu er der indgået et kompromis med alle partier minus et, og alle de partier står selvfølgelig inde for det, vi vedtager her. Det behøver vi da ikke at have nogle andre til at hjælpe os med.

Det kedelige er jo, at Venstre for at undgå kritik allerede har sagt, at de vil lade nogle andre komme med et forslag, og så kan de sige, at vi lovgiver om det, men det er ikke os, der har vedtaget eller besluttet det, det er nogle andre. Det er da en måde, hvorpå man fralægger sig ansvaret for noget, som folk er optaget af.

Jeg foretrækker, vi står inde for det, vi selv beslutter, og at vi selv tager ansvar for det, der er vores arbejdsvilkår her. Det har jeg slet ingen dårlige følelser over for, tværtimod, og jeg ville ønske, at Venstre ville overveje det endnu en gang.

Kl. 16:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:56

Kristian Jensen (V):

Jeg har respekt for, at det er fru Marianne Jelveds holdning. Jeg ville bare ønske, at fru Marianne Jelved også havde respekt for, at vi er nogle, der har en anden holdning, nemlig den holdning, at vi har behov for at få et armslængdeprincip for at få stoppet diskussionen om, hvorvidt den vederlagsordning, vi har, hvorvidt den vilkårspakke, der er for parlamentarikere, er rigtig eller ej.

For jeg deler ikke den udbredte misforståelse, der er blandt forslagsstillerne til lovforslaget, om, at man med det her lovforslag får slået en pæl igennem al debat om, hvad vederlag og andet skal være. Den opfattelse deler jeg ganske enkelt ikke med dem. Jeg tror bare, den bliver mere og mere udbredt. Dermed tror jeg, man kunne ramme en pæl igennem den, ved at det blev lagt uden for vores kreds at fastsætte vederlagsordningen for folketingsmedlemmer.

Kl. 16:57

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet.

Jeg vil dog afslutningsvis som den, der har ledet forhandlingerne i Præsidiet med gruppeformænd og drøftelser i Udvalget for Forretningsordenen om disse sager, udtrykke glæde over den brede tilslut-

ning til lovforslag nr. L 190. De bemærkninger, der er kommet fra ordførerne, vil selvfølgelig indgå i udvalgsarbejdet.

Jeg foreslår, at lovforslaget bliver henvist til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod det, er det vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:58

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dagens møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 25. maj 2012, kl. 9.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:58).